ED. CENEK-VLAST. ZIEGNER

válečné anekdoty 1939-1945

smích v bodláčí

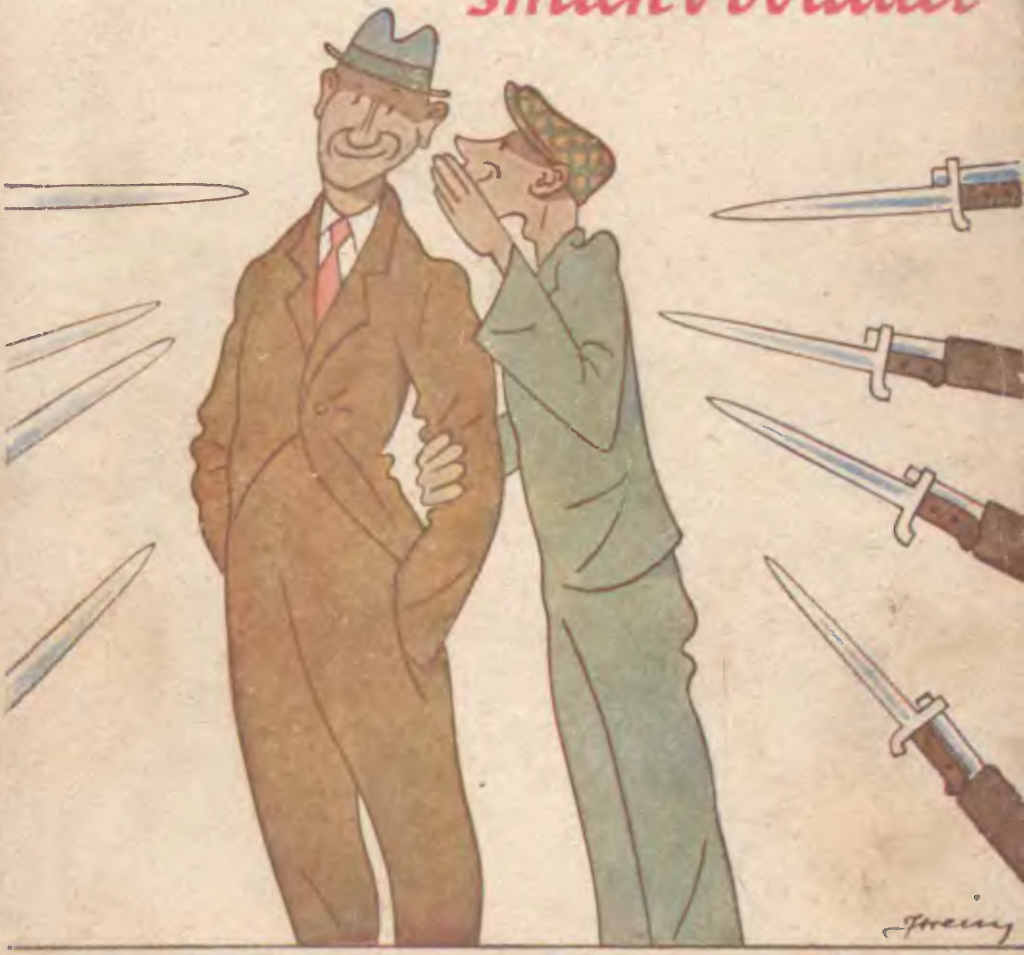

NAKLADATEL VÁCLAV BLUMA • HOŘOVICE

EDVARD CENEK · VLASTIMIL ZIEGNER

VÁLEČNÉ ANEKDOTY 1939-1945

SMÍCH V BODLÁČÍ

COPYRIGHT
BY
VÁCLAV BLUMA, HOŘOV
CZECHOSLOVAKIA

TISKEM GRAFICKÝCH ZÁVODŮ A. HAASE V PRAZE

VÁLEČNÉ ANEKDOTY 1939–1945

•

SMÍCH V BODLÁČÍ

•

Edvard Cenek · Vlastimil Ziegner

Kresby Jaroslav Weiss

NAKLADATELSTVÍ VÁCLAV BLUMA V HOŘOVICÍCH

Všem,

kterým válečná anekdota přinesla v těžkých dobách útěchu a povzbuzení.

MISTO ÚVODU

O strašlivé druhé světové válce, která se skončila nejslavnějším májem českého a slovenského národa, bude napsáno sta a tisíce knih vedle milionů článků, rozsetých po všech časopisech světa. Byla hrůzná, příšerná a odhalila mnoho zla i nejhnusnějších stvůr, jaké se kdy vyskytly mezi lidmi. — Ale ne — nechceme být v této knížce kronikáři těch děsuplných dní. K tomu budou povoláni politikové, historikové, sociologové, novináři, technikové a vybraní zástupci všech lidských povolání, neboť ani kolem jediného z nich nešla válka, aniž by je nešlehla svou ohnivou metlou.

Chceme, či skromněji, pokoušíme se o něco jiného.

Ukázat, jak zdravý byl kořen našeho národa, jak skálopevně byl přesvědčen o svém dějinném poslání, jak věřil a ani v nejtěžších chvílích temna nepřestal věřit, že — pravda zvítězí. Nesnažíme se to ukázat ve studiích a v hlubokých úvahách, ale v anekdotách, jak šly naší deptanou vlastí od roku 1939 do roku 1945. Nikdo neví, kdy a kde se který vtip zrodil, ale když už žil, letěl od úst k ústům, od ucha k uchu a ve dvou dnech o něm věděla celá Praha; za další dva dny už jej znal i náš venkov. I tato obdivuhodná rychlost, která se osvědčila zejména při sdělování zpráv londýnského rozhlasu, stojí za zmínku. Při každé schůzce tří nebo čtyř lidí už někdo připomínal: »A znáte nejnovější anekdotu?« Často potom záleželo jen na skupině, která se sešla u stolu, zda se mohly vyprávět

i vtipy zelené a zelenější, jež jsme ovšem do této sbírky nemohli zařadit, ač jsme toto rozhodnutí učinili velmi neradi. Uždyť některé ty peprné zdeptaly nacistický režim tak, že až bránice bolela od smíchu. Kdyby tak Frank a jeho pochopové vždy věděli, jakým terčem vtipů jsou jejich osoby a jak žádná persekuce nedovedla v národě ubít zdravé cítění a zdravý lidový humor! Ale — bohužel — ne všechno, co se dá povědět mezi třemi nebo čtyřmi lidmi, se dá napsat do knihy, jež je určena pro velké i malé čtenáře.

Ale i tak zbylo přece jen čtvrt tisícovky anekdot, jež by chtěly zůstat trvalým svědkem naší tvrdosti a neohebnosti vůči všem moravcovinám, wernerovštinám a bartošovinám. Pokoušeli se nás po léta balamutit, ohlupovat, šálit, ale ani jedno promile Čechů neuvěřilo jejich kvákání. Jen doznělo hlášení branné moci, už tu byl vtip na nový odsuvný pohyb »vítězné armády«, jež bez tlaku nepřítele zaujala nové posice. Další vtipy se rojily a mnohé se zařezaly velmi palčivě do těla národa, a nezapíráme, že si některé vybraly na mušku i váhavost západních spojenců — jak se nám to zdálo —, ale každý vtip vyzníval taktně a nutno je posuzovat spíše pod zorným úhlem tehdejší chvíle, která nás činila nervosními a nedočkavými.

Ať tak či onak — nechť všechny anekdoty, poznamenány tiskařskou černí, zůstanou trvalými svědky neoblomnosti národa.

Máj 1945. *E. C., U. Z.*

O HITLEROVI A SMEČCE KOLEM NĚHO

DVOJJAZYČNOST.

Do ředitelny přiběhl školník celý udýchaný a s děsem v očích koktal: „Pppane řřřediteli, pppane řřřediteli, na zdi školní budovy je hrozný na-nápis . . .“ a polyká sliny.

„Nu, co je tam napsáno, Řimbabo?“

„Pppane řřřediteli, kdosi tam napsal křídou »Hitler je vůl«,“ a školník těžce vydechl, jako by mu spadl těžký kámen se srdce.

Pan ředitel zalomí rukama a rozčileným hlasem hořekuje: „Bože, bože — to bude malér. Zatracení kluci — a já jim pořád připomínal: Napřed pište všecko německy!“

MISTŘI V PŘEVLÉKÁNÍ.

V Německu už všechno praskalo. Hitler a Göring se připravovali, že vezmou do zaječích. Aby nebyli poznáni, navrhl Göring, že změní podobu. Hitler si oholil proradný vous a Göring se pomocí šněrovaček převlékl do šatů vnadné dámy. Oba v ženském přestrojení překročili švýcarské hranice a vyhladovělí z německých přídělů vešli do prvního bufetu, kde bylo vše bez lístků. Za pultem se pohybovala sličná prodavačka, kterou Hitler požádal o šálek mokka a rakvičku se smetanou. Göring si přál ruský kaviár a anglickou slaninu. Prodavačka rychle všechno připravila a podávajíc objednané před zákaznice, řekla úslužně:

— Prosím, můj vůdče a říšský maršále!

Oba udiveni, že jejich inkognito bylo tak rychle odhaleno, ptali se slečny velmi tiše: „Prosím vás, jak jste nás poznala?"

— Klucíí, jak bych vás nepoznal — dyť já jsem — Goebbels!

HITLER U KARTÁŘKY.

Hitler nebyl spokojen s vývojem a zašel si proto ke kartářce. Aby se však neprozradil, řekl jí, že je šofér. Bába rozložila na stole karty, kývla hlavou a věštila:

„Ó je, máte to špatný, pane. Karty nelžou, a tak mi říkají: pane řidič, napřed vám dojde benzin, potom se vám zláme osa, potom vám vemou vůdčí list a nakonec zahynete v troskách!"

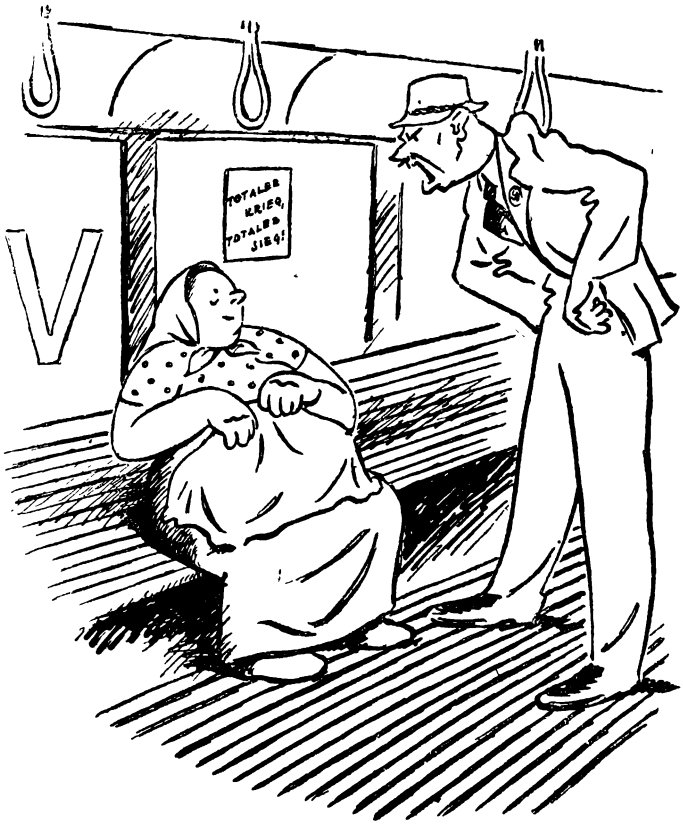

KDO KOHO MYSLEL.

Bodrá trhovkyně jela tramvají a nahlas si stěžuje: „Tak, maso jsem sehnala, mouku taky, ale zelí, zelí nemohu sehnat po celé Praze. To všecko zavinil ten lump, ten darebák, ten syčák . . .“

Vyskočí pán s koláčem na klopě kabátu: „Paní, koho tím myslíte?“

„No, koho bych myslela?“ nedá se trhovkyně vyrušit z klidu, „samozřejmě toho válečného štváče, co o něm naše noviny pořád píšou...“ A když vystupovala z vozu, ještě se otočila za pánem s odznakem a konejší ho: „Já vím, koho jste myslel vy, ale nebojte se — neudám vás.“

KDO VÍC ZAŘVE.

Hitler, Göring a Goebbels byli ve při. Kdo prý víc zařve. Goebbels se chlubil, že když on zařve, tak to uslyší celý svět. Göring tvrdil, že on přehluší všechny motory německé letecké zbraně. Pak se nafoukl Hitler a prál: „Chlapi, až já zařvu, to zařve celý německý národ.“

LEV POUŠTĚ.

V Německu se nějakou dobu říkalo Rommelovi »Lev pouště«. A když ho kdesi ve Francii našla kulka hloubkového letce, říkali u nás: „Lev pouště — zařval.“

SLUŽBA ČECHŮM.

Letěl Áda s Hermannem nad tak zv. Protektorátem, aby se podívali, jak je v Čechách zatemněno. Přeletěli Prahu pohříženou ve tmu a povídá Hitler Göringovi:

„Maršále, moc se mi líbí od Čechů, jak pěkně mají zatemněno. Rád bych pro ně něco udělal. Poraď!“

„No, tak vystup!“

HITLER NA EIFELCE.

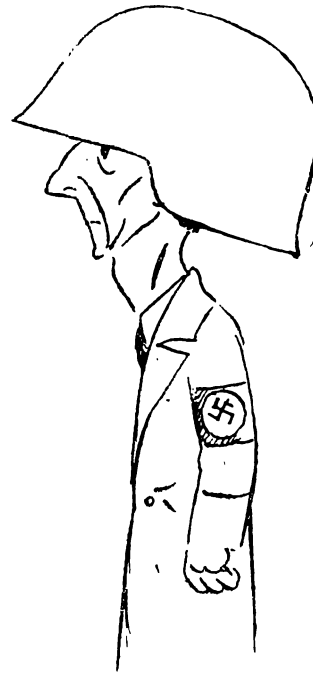

Vystoupil Hitler na Eifelku a koukal se dolů. Na boulevardu se hemžili lidé jako mravenci. U paty Eiffelovy věže však zcela bezpečně rozeznal Göringa a vedle něho — krunýř želvy. Ihned poslal sluhu pro Göringa a celý zsinalý mu lál:

„Ty si myslíš, že když nějaká herečka tahá s sebou pardála nebo krokodila, že ty můžeš vodit želvu?“

„Ádo, kde jsi vzal tuhle pomluvu?“

„Jenom nezapírej! Koukni se dolů — je to tvoje želva nebo co?“

Göring se dal do smíchu: „To není želva! To je Goebbels s helmou.“

VE FABRICE U FRÉZKY.

Ve fabrice u frézky se baví dva totálníci: „Člověče, co myslíš — vyhraje to Hitler nebo Stalin?“

A kamarád bez dlouhého uvažování říká: „Naivo — copak nevíš, že Hitler má na Stalina moc krátké vousy?!“

CO BUDOU DĚLAT.

Schylovalo se již ke konci války. Výsledek byl už každému jasný. Sešli se k poradě Göring, Goebbels a Hitler, co si počnou, až už války nebude.

Göring byl klidný: „O mě se nestarejte. Já jsem pilot a rozumím letadlům, tak se vždy u nějaké letecké firmy uchytím."

„Já rozumím propagandě — taky se neztratím. Kdybych měl dělat průvodce turistů v Berlíně, tak se nějak uživím," tvrdil Goebbels.

„Myslím, že to mám nejlepší," sebevědomě se hlásil Hitler, „Rakousko bude samostatné — no, a já jsem rakouský státní příslušník. Mně se nic nestane . . ."

KUŘÁCKÁ.

Když už Hitler ztrácel půdu pod nohama a velká německá říše se stále menšila, vznikl vtip i v obci kuřácké.

Vnučka praví dědečkovi: „Tak mi, dědoušku, připadáte jako ten Vůdce."

„Jak to, děvuško?"

„Nu — pomalu a jistě vám ubývá — domovina."

HITLER V BLÁZINCI.

Přijel jednou Hitler na prohlídku blázince. Nemocní byli přesně nacvičeni, že zvednou ruku, když se vůdce objeví, a vykřiknou Heil Hitler! Stalo se. Ale na levém křídle řady stál muž, který nepozdravil. Adolf se k němu rozběhl a zařval: „Chlape, proč nepozdravíš jako druzí?"

Muž klidně odvětí: „Já nejsem blázen — já jsem dozorce!“

HITLER A MUSSOLINI.

Na otázku, jaký je rozdíl mezi Hitlerem a Mussolinim, byla německá slovní hříčka: Mussolini ist Leber leidend, Hitler ist leider lebend. (Mussolini trpí bolestmi jater, Hitler je bohužel živ.)

PROPAGANDA.

Umřel Goebbels a jeho duše běžela rovnou do nebe. Svatý Petr dveře pečlivě zamkl. Nezbývalo tedy malému Josefovi, než se pokusit o štěstí v očistci. Ale ani tam ho nechtěli. A proto musel zaklepat na brány pekel. Tam mu ochotně otevřeli a vpustili ho dovnitř.

„Kýho ďasa," zaklel, jen se podíval do nesmírné pekelné síně. „To přece není peklo — to je pravý ráj na pohled!" a rozběhl se ke stolům, bohatě přikrytým nejvybranější krmí. Celý vyhladovělý se vrhne k první svůdné porci, chopí se jí a rychle do úst.

Ale zuby se smekly po kameni. Goebbels zaklel a vzal do ruky báječně připravený obložený chlebíček. Cvak — zuby pocítily, že chlebíček je z kameniny. A ať potom vzal co chtěl, všechno jenom napodobenina, sádra, kámen, pálená hlína.

Rozzlobil se Goebbels a volá samotného Lucipera, co je to za pořádek, co je to za podvod. A Luciper hlásí:

„Jo, milý Gébo, to je — propaganda!"

INSERÁT.

V době Rommelových afrických „úspěchů" koloval inserát-vtip: „Vyměním maršálskou hůl za sedmimílové boty. — Rommel."

VRAH.

Na plotech jsme často viděli nápis VRAH. Ne, to není nic špatného, vysvětlovalo se Němcům. To je „Vůdce Reichu Adolf Hitler!"

HITLER U VĚŠTKYNĚ.

Hiterovi nedaly už »úspěchy« spát, a proto se vypravil k věštkyni, Vyložila karty a věštila ponurou budoucnost.

„Počkej, čarodějnice, ty nevíš, kdo je před tebou! Zde stojí Hitler! Víš, co to znamená?“

„Vím,“ odpovídala klidně. „Hleď, H-I-T-L-E-R. Hinter Ihrem Throne Lauert Eine Revolution!“ (Za vaším trůnem číhá revoluce.)

„Dovol, jak je to možné? Přece mám SA, SS, HJ a nakonec i svoje Deutschland — D.“

„To taky čteš špatně. To znamená: Schau, Adolf, Solche Schuft Hatte Jeder — Diktator.“ (Koukej, Adolfe, takovou bandu měl každý diktátor.) Van Bruh.

VLÁDCE EVROPY.

Hitler se vypravil s Goebbelsem do Prahy. Přišli inkognito k zelinářce na Tylově náměstí kupovat na černo a první šel Goebbels.

„Paní, prodejte mi pět salátů.“

Prodavačka se obezřetně ptá: „Ste u nás přihlášenej?“

„No, to nejsem.“

„Tak vám nemohu nic prodat.“

Goebbels se pokoušel zelinářku přemluvit, ale jeho »propaganda« selhala. Šel tedy zkusit štěstí Hitler.

„Paní, prodejte mi tři saláty!“ Opakovala se hra podobně jako s Goebbelsem, ovšem se stejným výsledkem. Tu Hitler použil posledního prostředku: „A prodáte mi na černo, když řeknu, že před vámi stojí vládce Evropy?“

Na ta slova se babka otočí do tmy krámku a volá: „Táto, pojď sem honem. Je tady — Stálin . . .“

PES JE MRTEV.

Jel Hitler se svým šoférem už po tisící známou silnicí do Berchtesgadenu. Lidé vůz a řidiče znali jako falešný pětník. Jednou — docela blízko cíle — přejelo auto psa pana starosty. Řidič zastavil u radnice, vyběhl nahoru do kanceláře pana bürgermeistra a hlásí mu:

„Pane starosto, pes je mrtev!“

„Chvála Pánu Bohu,“ povzdechl si starosta, „tak to už bude brzo po válce . . .“

HLÁŠENÍ PO VÁLCE.

Angloameričané bořili svým letectvem německá města jedno po druhém. A Hitler byl proti tomu bezmocný. A nijak se nepokoušel odvrátit hrůzu od německých měst. Divili se tomu Němci a vysvětlení podal český vtip:

Bylo po válce. Německo leželo v troskách a rozvalinách. A tu se objevil u Churchilla sám Hitler. Postavil se do pozoru a hlásí:

„Agent Inteligence Service číslo 275 hlásí příchod. Německo je rozbito. Prosím o *další* rozkazy!“

ZEMŘEL GOEBBELS.

Zemřel Goebbels a byl velký, slavný pohřeb. Přijeli Hácha i Chvalkovský a oba šli blízko rakví.

Rakví? — Ano, blízko rakví, jedné velké a jedné docela malé.

„Chvalkovský, zeptejte se, proč jsou dvě rakve. Či zemřel ještě někdo?“ zvídal Hácha.

Chvalkovský šel na výzvědy a za chvíli se vrátil.

„Tak mi říkali, že v té malé je tělo a v té velké huba.“

HITLEROVA SVATBA.

Hitler se prý bude ženit. A vezme si Japonku. Bude se jmenovat: Sieg-fuč.

ČETL „MAJN KAMPF“.

Po těžkém náletu na Mnichov našli hasiči na troskách jednoho paláce hrozně se smějícího člověka. Pracně se k němu šplhali s nosítky, protože se domnívali, že je to šílenec. Ale když se dostali až k němu, viděli, že je docela normální a že má na klíně knihu.

„Co to tady děláte, člověče?“

„Co tady dělám? Čtu »Majn kampf«. Koukejte, na straně 162 stojí: »Dejte mi Německo na deset let a — nepoznáte je«.“

ONI A FILMOVÁ HEREČKA.

Jeli Frank a Goebbels městem, kde se právě filmovalo. Na náměstí uviděli jistou českou filmovou herečku.

Frank po ní švihl jedním okem a hýkl na Goebbelse: „Viděls ten prima kožich? Ten má ode mne.“

Goebbels se ještě jednou otočil a povídá K. H. Frankovi: „A všiml sis toho perlového náhrdelníku? Ten má ode mne!“ trumfoval.

Šofér se jenom potutelně usmál:

„A viděli ste ty kola pod vočima? Ty má vode mne!“

TRUMFY.

Vyprávělo se ve společnosti o dovednosti německých a amerických inženýrů. Jeden z mála přátel Němců, vyznamenaný Svatováclavskou orlicí, horlivě propagující všecko německé, povídá:

„Němci jsou rození technikové — to se nedá oddiskutovat. Ve velké mezinárodní soutěži o nejdokonalejší a nejzázračnější dílo zhotovili nejtenší ocelový vlas. Koukali na něj drobnohledem, když jej dávali do krabice. A potom ten vlásek poslali Američanům — aby viděli. Holt, Němci jsou fešáci!“

„Počkejte, pane kolego, to není celé,“ pokračuje jiný, „ta historie má ještě pokračování. Američané si prohlédli vlas, cosi s ním provedli a poslali jej Němcům zpět.“

„A co s ním provedli?“

„Vyvrtali v něm — dírku!“

PO ÚTĚKU HESSOVĚ.

Když Hitlerovi uletěl Hess a když se mu situace po čertech zhoršila, povzdechl si v hlavním stanu pět poschodí pod zemí:

Mein lieber Hess,
kdybych to byl věděl, co vím dnes,
určitě bych se tehdy s tebou svez!

JA SU JAKO HITLER.

Stalo se ve Štramberku u Nového Jičína, že zavolali babku na radnici k panu bürgermeistrovi. On pozdravil Heil Hitler, ona dobrý den a co že po ní chtějí.

Starosta se rozzlobil a poučoval babku, že musí německy, když je na radnici a mluví s panem bürgermeistrem.

A babka namítá: „A tuš vitě co? Ja su jako Hitler. Un enem německy a ja enem — česky!“

Zdeněk Bár.

PRÁDELNA POD ŘÍŠSKÝM KANCLÉŘSTVÍM.

Je koncem dubna 1945. V podzemním krytu pod říšským kancléřstvím vpadne do říšské prádelny Himmler a vidí pradlenu.

„Dejte sem nějaký hadr, ať se převleču!“ Za chvíli stojí u troků dvě pradleny a perou, jen mydliny stříkají. Pak se rozevřou dveře a objeví se — ruský voják. Pradlena neví, co a jak, a ptá se zvědavě:

„To taky dete prát?“

„Ne — já jdu věšet!“

VŠAK TO VRÁTÍTE!

Finanční situace Německa stávala se již zoufalou. Poslal tedy Hitler svého nejlepšího obchodníka Ribbentropa, v civilu agenta s vínem, na cestu Evropou. Poslání se mu valně nedařilo. Všude ho odmítali. Kdepak aby měli pro Němce pět set milionů marek.

Jednou ho potkalo štěstí. Bankovní rada ihned projevila ochotu půjčit žádanou částku. Trochu to Ribbentropa překvapilo:

„Prosím vás, určitě mi ty peníze půjčíte?“

„Proč bychom nepůjčili?“ odpovídali pánové. „Čeho se bát? Afriku jste vrátili, Sicilii jste vrátili, celou Francii jste vrátili, půl Ruska jste vrátili, však těch pět set milionů taky vrátíte!“

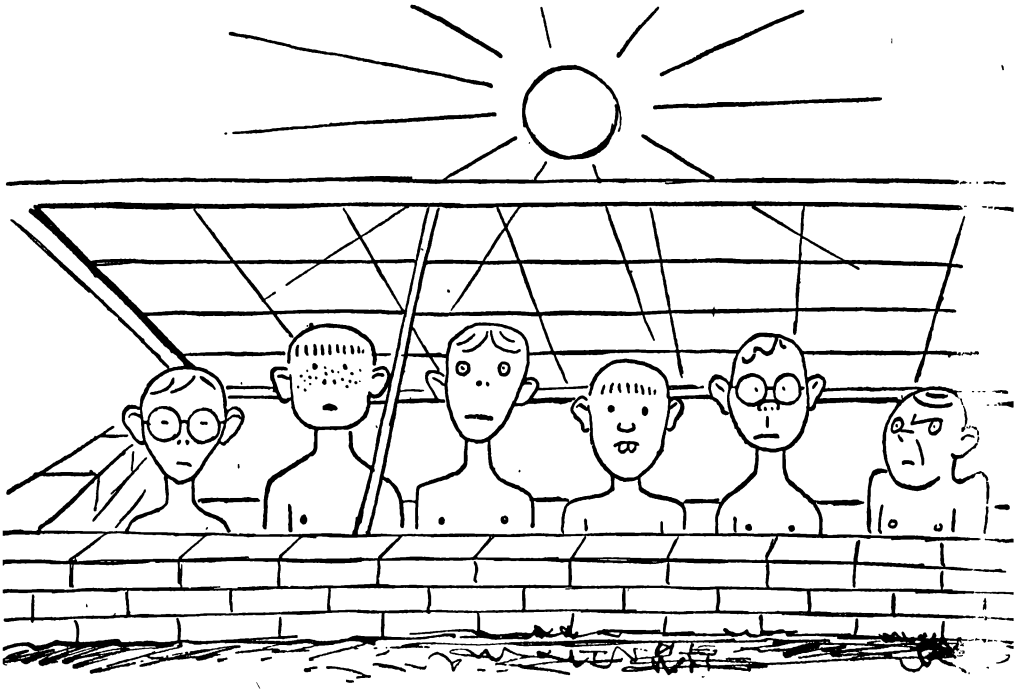

ZRYCHLENÍ RŮSTU.

„Víte, že se zabavují všechna skleníková okna u zahradníků?“

„Není možné! — Proč?“

„Ale, Hitler chce, aby mu hitlerjugend rychleji dorůstala...“

NÁPIS NA OLŠANECH.

Jednoho dne na jaře 1943 se objevil na Olšanech veliký nápis: »Holiči, vstávejte, Hitler je už — namydlenej!«

GOEBBELS TO UMĚL.

Německý generální štáb už dávno věděl, že situace je beznadějná. Zavolali Goebbelse a Keitel nechtěl být vulgární, tož obrazně vysvětlil Goebbelsovi, že vítězství je — řekněme to slušně — pryč.

„Koukej se, Goebbelsi, ale takhle to národu nemůžeš říci. Musíš to povědět nějak šikovně."

Goebbels odešel do svého ministerstva a pamětliv slov Keitelových, kde je vítězství říše, napsal do listu Das Reich úvodník, který výmluvně nadepsal:

»Vítězství už máme na dosah ruky!«

MEZINÁRODNÍ SCHILLER.

V Berlíně uspořádali výstavu knih básníka Bedřicha Schillera. Na zahájení pozval propagandaministr celý diplomatický sbor, kterému činil průvodce. Když prošli všemi síněmi a zastavili se v hale, ptal se Goebbels návštěvníků, jak se jim výstava líbí.

Stařešina sboru pokýval hlavou: „Všechna čest, jak uctíváte i ve válce mezinárodního básníka!"

„Mezinárodního? — Jak to myslíte?" vyhrkl uražený Pajdavý, „Schiller je přece náš německý genius."

„Jak se to vezme," namítl doyen, „Schiller přece napsal pro každý národ něco: pro Angličany Marii Stuartovnu, pro Francouze Pannu Orleánskou, pro Švýcary Viléma Tella, pro Španěly Dona Carlose a pro Čechy Valdštejna."

„A pro nás?" ptal se Goebbels.

„Loupežníky." (Svobodné noviny.)

ZEMŘEL HITLER.

Zemřel Hitler. Byl velký a slavný pohřeb. Říšská polní maršálová přikazovala ráno svému manželovi:

„Heřmo, a ne abys mi tam dlouho zůstal. Nerada bych oběd přihřívala. Jak povídám — přijď brzo!“

Heřma odešel a polní maršálová se dala do vaření. Zvonilo poledne, bylo půl jedné, i jedna přešla a Göring nikde. Padla druhá, pak bylo půl třetí a manžel se pořád nevracel. Teprve k páté hodině se vrátil, celý unavený a jen otevřel dveře, už ho žena plísnila, kdeže byl tak dlouho. Göring zapadl do klubovky a vzdychal:

„Ale, jen si představ! Jak jsme Hitlera spouštěli do hrobu, strhl se takový aplaus, že jsme spouštění museli opakovat. A to byl zase takový frenetický potlesk, že jsme ho potom pochovávali celé dvě hodiny...“

LZE JINAK SKONČIT?

Jak skončil Hitler? Zaručeně otravou. Ožení-li se úchylný starý mládenec v 56 letech, nemůže to skončit jinak.

ČÍM CHCE BÝT.

Hitler se jednou rozhodl, že se sám přesvědčí, jak je populární a jak si ho váží evropské národy. Potkal na ulici malého německého kluka a ptal se ho: „Víš, kdo jsem?“

„Ano, vím to. Jsi náš Vůdce!“ odpověděl.

„Výborně," radoval se Hitler a soudil, že za to musí chlapce odměnit. „Čím bys chtěl být?"

„Chtěl bych být esesobergruppenfýrer," projevil svůj sen a Hitler mu slíbil, že jej vyplní.

Pak odjel do Holandska a zastavil prvního výrostka, kterého uviděl, a položil mu stejnou otázku:

„Víš, kdo jsem?“

„Ano, vím — jsi náš ochránce,“ uspokojil Hitlera.

„Dobře, budeš po válce velkoobchodníkem s kávou.“

Potom se Hitler vypravil do protentokrátu a v Praze na Žižkově zastavil chlapce: „Jestlipak víš, kdo jsem?“

„Se ví,“ sykl kluk, „seš náš tatíček, že jó?“

„Hm,“ zadumal se Hitler, „zde se jeví ta slovanská měkkost. Mám to tu dobré... tatíček. Hezké... „A čím bys chtěl být?“ položil další obvyklou otázku.

„... sím — sirotek!“

JAK POMÁHAL HORTHY.

Hitlerovi už teklo do bot a Göringova »Luftwaffe« se denně scvrkovala. Poslal proto žádost Horthymu do Budapešti, že od něho čeká pomoc. Horthy nejdříve rozvažoval, pak vzkázal Hitlerovi:

„Kolik letadel mám poslat? Jedno? Dvě?“

Ale pak se rozhodl a poslal — všechny tři.

UČÍ SE CIZÍM JAZYKŮM.

Přišel Hitler do školy na inspekci, jestli se vyučuje v duchu NSDAP. Učitel vykládal žáčkům, že je důležité učit se cizím řečem, aby se po válce uplatnili v dobytých oblastech.

I tázal se Hitler po učitelově výkladu chlapce, kterému jazyku se učí.

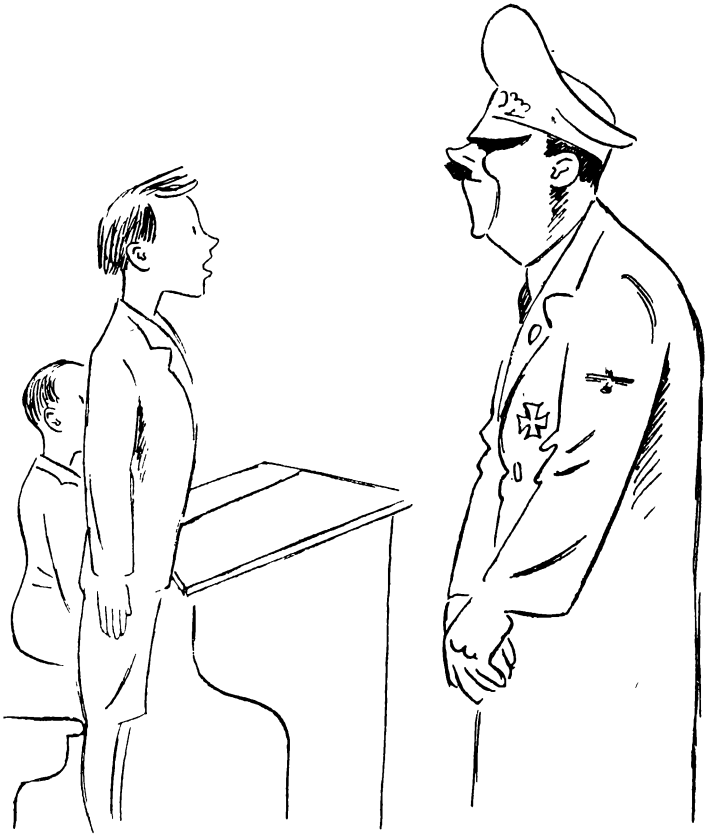

„Učím se anglicky, abych po válce mohl vládnout v koloniích."

„Výborně," pochválil ho Adolf a vyvolal druhého.

„Já se učím japonsky, abych mohl pokračovat v duchu tradičního japonsko-německého přátelství."

„Skvělé." I vyvolal si ještě třetího žáčka, který odpověděl:

„Já zůstanu doma, a proto se učím — — rusky!"

RECEPT PRO BRUNHILDY A GERTRUDY.

Četla plochoprsá, deskovitá Brunhilda inserát v německých novinách: „Kdo chce mít krásné poprsí, nechť pošle na dole uvedenou adresu 20 RM“ a následovala adresa.

Poslala dvacet marek Brunhilda i její kamarádka Gertruda i její kamarádka Elfrída.

Za týden jim pošťák přinesl poprsí — Adolfa Hitlera...

DOPOLEDNE ŠKOLA.

Řady německých vojsk už tak prořídly, že Hitler uvažoval o nasazení své hitlerjugend do předních linií fronty. Ale přišel velitel »hájot« a takto promluvil:

„Kdyby měla být Hitlerova mládež nasazena na frontu, pak žádám, aby se válčilo jen odpoledne. — Dopoledne musí děti do školy...“

CO NEMĚL HITLER RÁD.

Jednoho dne ráno letěla Prahou hrozná zpráva: Všichni lidé z horních poschodí vysokých činžáků se musí co nejrychleji vystěhovat. Hrůza — děs v očích — Němci jsou všeho schopni.

„Víte, on Hitler nemá rád, když mu někdo kouká na frontu...“

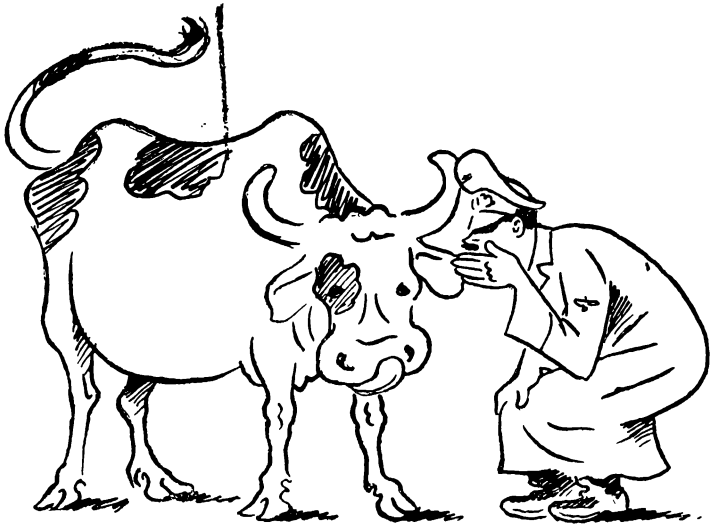

...A POSLECHL.

Hitler s Göringem jeli po dálnici Berlín—Drážďany. Tu se jim postavil do cesty vůl. Brzdy skříply, auto zastavilo a řidič troubil, aby se zvíře klidilo s cesty. Vůl ani nemrk'.

„Jdi, Heřmo, a domluv mu," radil Hitler. Göring šel a cosi mu živě gestikuloval, ale vůl se nehnul. Vrátil se Göring do vozu a mínil, že by si měl s volem promluvit sám vůdce. Hitler tak učinil a stal se div. Vůl zvolna uvolnil cestu.

S vítězným úsměvem usedl vůdce do vozu. Göringovi to nedalo a ptal se, jak to, že ho vůl poslechl.

„Když jich poslouchá už osmdesát milionů, proč by neposlechl ještě jeden?"

NEBYLI K POZNÁNÍ.

Goebbels, Göring a Schacht šli na flám nočním Berlínem. Zřídili se pořádně a ráno je potkal Hitler. Zhrozil se důsledků takové neomalenosti a zlobil se:

„Kde jste to byli? Víte, jakou skvrnu uvrhne vaše chování na celý národ?! Co kdyby vás někdo poznal?"

„Kdepak," bránil Goebbels kamarády, „já držel hubu, Göring byl v civilu a Schacht platil."

ZASE NOVÁ ZBRAŇ.

Přišel Göring do schůze válečné rady a že přináší novou zbraň, která zachrání Němce před záhubou. Ukázal, co to je, a řekl, že je třeba do toho foukat. Foukal Göring a nic. Foukal Goebbels a zase nic. Foukl také Himmler a vůbec nic se nestalo. Až Hitler na to přišel:

„Musíme fouknout všichni čtyři!"

HLEDÁNÍ V NOVINÁCH.

Přišel k novinářskému stánku chlapík a očima jen přeběhl všechny vyložené časopisy. Druhého dne se situace opakovala. Nic nekoupil, jenom prohlédl titulní stránky. A třetího dne zas. Čtvrtý opět, až to prodavači bylo nápadné.

„Co pořád hledáte?" zeptal se.

„Úmrtní oznámení."

„No jó, ale to hledáte špatně. Úmrtní oznámení jsou na poslední stránce. . ."

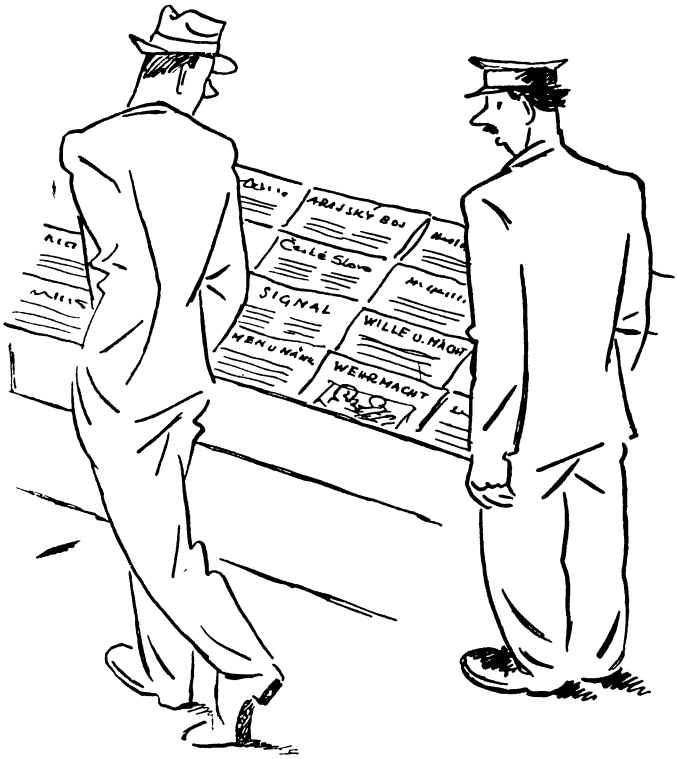

„Možná, ale to, na které já čekám, to bude jistě na první stránce . . ."

ČECHY KRÁSNÉ, ČECHY MÉ...

Jednou si prozpěvoval Áda Hitler na balkoně svého říšského kancléřství píseň „Čechy krásné . . .“

Göring se ptal celý udivený: „Člověče, co blázníš? Co to zpíváš?“

Hitler mu odpověděl: „No, koho chleba jíš, toho píseň zpívej, ne?“

ZKOUŠELI ZATEMNĚNÍ.

Hitler letěl s Göringem nad Evropou, aby si přezkoušeli zatemnění. V Berlíně uviděli jedno světlo a Göring navrhl, aby za trest spustili na Berlín jednu pumu. Nad Vídní uviděli dvě světla, i shodili dvě pumy.

Nad Prahou byla úplná tma. Ale jakmile obyvatelstvo uslyšelo hukot letadla, tu se rozžal na polích blízko Prahy velký transparent: »Wellcome!« (Vítáme vás!)

UŽ SE TO PROHRÁLO.

Všechno už bylo prohráno. Váleční zločinci seděli v koncentrácích a jednotlivě přicházeli před soud. Göring a Hitler dostali stejný trest. Vedle sebe budou oběšeni.

Byli na popravišti a Göring už stoupal po schůdkách ke smyčce.

Vtom se obrátí a vece Hitlerovi:

„Vidíš, Ádo, já ti dycky říkal, že tahle válka se rozhodne ve vzduchu.“

HITLER V DOMĚ INVALIDŮ.

V červenci 1942 navštívil Hitler Dům Invalidů v Paříži a nechal se tam zamknout přes noc, aby si porozprávěl s duchem Napoleonovým. O půlnoci se imperátorův duch objevil a kaprál povídá:

„Velký Napoleone, prozraď, jak ses dostal do Moskvy."

„Na koni," řekl lapidárně.

„A já se tam nemohu dostat ani s motory," postěžoval si Adolf.

„No, a co vůbec děláš v Rusku?"

„Chci dobýt Moskvu!"

„To máš marný. Tam shoříš jako já! Pojď si raději lehnout ke mně!"

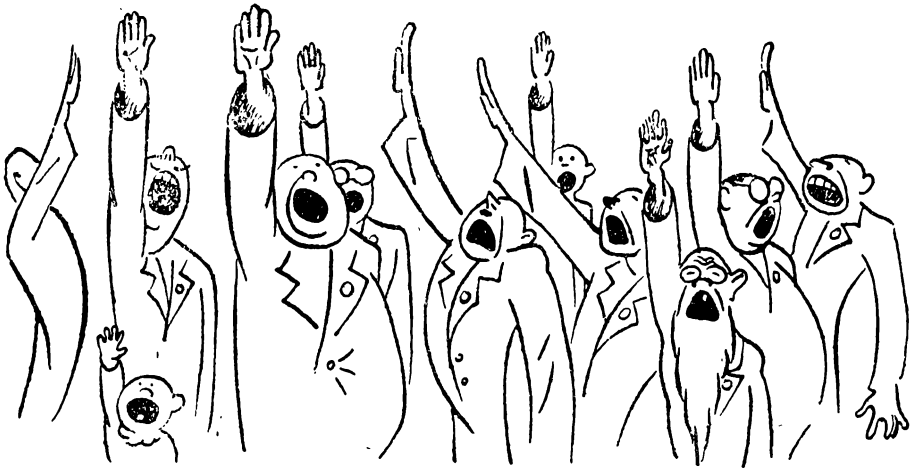

GOEBBELS MÁ NOVÉ HESLO.

Goebbels zahajoval kdesi kulturní týden — propagace divadel. Aby nemusel vymýšlet nové heslo týdne, pozměnil si staré »Jedna říše — jeden národ — jeden vůdce« a na zahájení křičel z plna hrdla:

„Jeden vůdce — jeden národ — jeden t y á t r!“

JAK JE TO S TUKY?

Hitler si pozval Goebbelse, aby se poradili o vyživovací situaci. Goebbels referoval: „Víš, Ádo, v mouce je to dobré, v zelenině to máme taky dobré, i v mase by to ušlo, ale s tuky je to špatné.“

„Jak dlouho asi vystačíme?“

„No, tři, čtyři měsíce!“ odpověděl Goebbels.

„Počítáš v to i Protektorát?“

„Kdepak — jenom nás dva . . .!!“

CHYTRÝ PAPOUŠEK.

V jedné kolaborantské rodině chovali papouška, který se nevyvedl. Když mu zmenšili příděl zobu, dopálil se a kam si sedl, tam zanechal bělavou stopu.

Jednou si sedl dokonce na obraz Hitlerův a taky tam zanechal stopu. To už paní Kolaborantovou dohřálo a drzost papouškovu ztrestala tím, že mu oholila hlavičku.

A do té rodiny přišel za čas ministr Emanuel Moravec. Papoušek si ho pozorně prohlížel a najednou — frr — už mu sedí na rameni a křičí do ucha:

„Taky ses na Hitlera — vykašlal?“

HITLER U KREJČÍHO.

Hitler si dával šít šaty. Nejdříve v Berlíně, po druhé v našem pohraničí, jak oni říkali — v Sudetech, a do třetice v Čechách. V Berlíně žádal od něho krejčí 5 m látky, v Liberci 3 a půl a pražskému krejčímu stačilo půl metru látky. Divil se tomu a inkognito se na to zeptal jednoho Čecha, který mu to v mžiku vyložil:

„To máte tak, v Německu je Hitler velkej pán, v Liberci už je menší a u nás je tákle maličkej!“

GÖRING V NEBI.

Stalo se to nějakým nedopatřením: Göring přišel do nebe. Goebbels však byl na správné adrese v pekle. Ale Göringovi se nebe nelíbilo, protože svatí nemluvili a všude panovalo ticho. Postěžoval si sv. Petrovi a zvídal, jak se daří Goebbelsovi. „Nu, podívej se na něho“ a půjčil mu dalekohled.

Göring se podíval a vidí Goebbelse s lahví vína a hezkou dívkou na klíně. Letí k sv. Petrovi a že chce do pekla. „Dobrá,“ povídá sv. Petr, „ale upozorňuji tě, že Goebbels je propagandaministr, láhev beze dna a dívka vypůjčena z jedné výkladní skříně!“

MÁŠ ŠŤASTIE...

Hitler občas vzýval Prozřetelnost, ale ke kříži se chodil jenom chlubit.

„Pane Bože, mám už Rakousko,“ řekl nafoukaně.

„Máš šťastie...“ zaslechl odpověď.

„Obsadil jsem už Československo!“

„Máš šťastie...“

„Norsko jsem dobyl, Polsko je moje, Jugoslavie padla, Řecko přemoženo. V Belgii, v Holandsku jsou moji vojáci...“

„Máš šťastie...“

„I Francie už je má — jsem pánem Evropy!“

„Máš šťastie, že som na krížu pribitý, veď by som ťa kopol do riti.“

„I Ty, Kristus Pán, jsi už partyzán?“ povzdechl si Hitler.

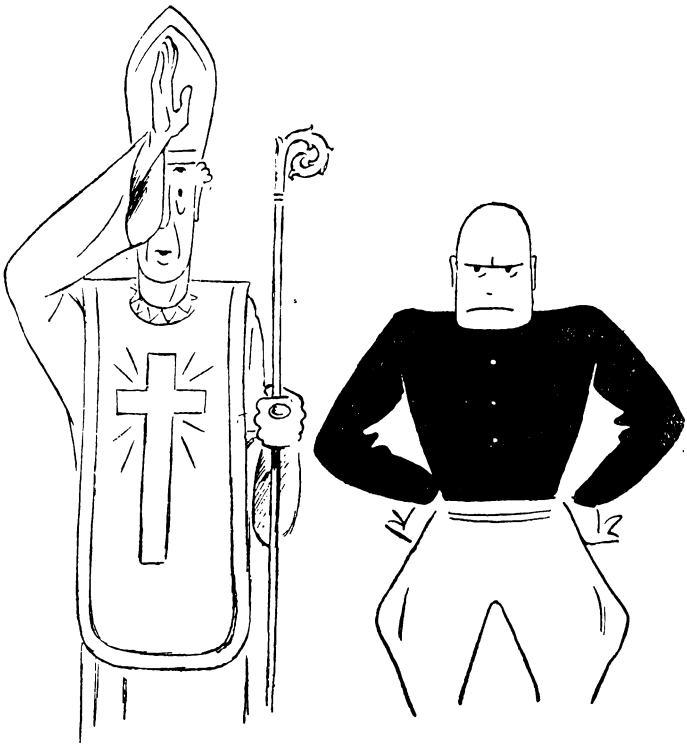

PO BOMBARDOVÁNÍ ŘÍMA.

Po bombardování Říma pozval si Mussolini římského biskupa na prohlídku postižených čtvrtí. I chodili spolu a biskup stále žehnal zříceniny domů. Mussolini si všiml, že rty biskupovy se při tom chvějí, jakoby cosi šeptaly. I přistoupil blíže a zaslechl, jak si host při spouštění ruky a při vodorovném pohybu říká:

„Takhle to padalo — a takhle to srovnali! — Takhle to padalo a — takhle to srovnali!“

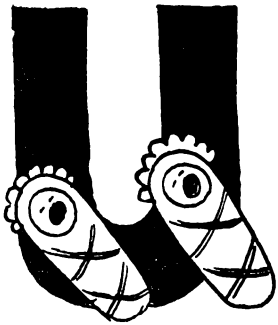

DVOJČATA.

černokošiláče v Italii se narodila dvojčata. Táta fašoun každým coulem rozhodl, že se budou jmenovat Benito a Adolf. Ale babka si jednou při koupání dvojčata popletla a teď byla celá zoufalá, kdo je Áda a kdo je Benito. Celá bezradná doběhla na faru, co má dělat. Ale farář, starý, rozšafný, mírný, kulaťoučký pán radí:

„Jděte klidně domů a dávejte pozor. Kdo se první podělá, to je Benito a kdo druhý, to bude Adolf."

NECHAT DOMLUVIT!

„Slyšel jste to? Hitler prý shání kolébku..."

„To není možné, vždyť já jsem slyšel, že Hitler..."

„Už je to tak — bude mít maličké..."

„Opravdu?"

„Opravdu! Bude mít maličké — Německo!"

JMÉNO PO FRANKOVI.

Frank si stěžoval, že se ještě žádná pražská ulice nebo náměstí nejmenuje po něm.

„Jen tak nespěchejte," těšili ho Češi, „až bude po válce, celá část Německa ponese vaše jméno!"

„Jak to?" ptal se K. H.

„Nu — Frank-reich!"

BERLÍN — LONDÝN.

Přijel Mussolini za Hitlerem a vůdce po poradách navrhl, že se poletí spolu podívat na Londýn. Ale konference zmohly oba tak, že brzo po startu usnuli. Pilot doletěl nad Londýn, opsal kruh a vracel se. Nad Berlínem se Hitler probudí, koukne oknem a ukazuje dučemu:

„Co jsem povídal? Stačí ještě támhle nějaká puma, támhle nějaká — a je po Londýně!“

ROMMEL — TAKTIK.

Jaký prý byl rozdíl mezi Rommelem a hodinkami v době africké války? Nu:

Hodinky jdou vpřed a dělají tik-tak,
Rommel jde vzad a tvrdí, že je taktik.

ODMLČENÍ.

„Víš, že Hitler nemůže mluvit, protože je celý oteklý?“
„Co se mu stalo? To ještě z toho atentátu?“
„Kdepak — ale Stalin mu mačká — Uhry!“

NA SCHŮZCE DUČEHO S VŮDCEM.

Sešli se Mussolini s Hitlerem na Brenneru a po poradách jaksi jen tak mimo program si zašli do kasáren, kde cvičili bersagliéři. Vojáci s fedrpušem nastoupili v dlouhý řad, duče se postavil před ně a tuřím hlasem řve:

„Vojáci, rozkazuji vám, aby někdo vystoupil z řady a dal mi pár facek.“

Ticho. Bersagliéři stojí jako zařezaní. Duče se sladce usmívá na Hitlera, jaké má vojáky. Pak řve dál: „Proč mne nechce nikdo uhodit?“

„Ital Itala nikdy neuhodí,“ odpověděli mu sborem.

Hitlerovi se tato demonstrace hrozně líbila a řekl si, že něco takového musí předvést na oplátku Mussolinimu. I stalo se po veledůležitých poradách v Mnichově. Vůdce si vyšel s Mussolinim na procházku a zašli do kasáren, kde byla Todtova organisace. Povely běžely ubikacemi. Všechno nastoupilo na dvoře kasáren. Chlapci neduživí i chlapci jako buci, každý na rameni lopatu.

Postaví se před dlouhý trojřad vůdce německého národa a namáhá hlasivky:

„Muži, rozkazuji vám, aby někdo vystoupil z řady a dal mi pár facek," a usmíval se blaženě na dučeho.

Jeden z nejblíže stojících, pořez jako hora, vykročil, přendal lopatu s pravého ramene na levé, a říz, říz, vsadil Hitlerovi dvě, že hned ležel na zemi. Sbíral se, v očích sám úžas a breptá: „Co, co to je? — Přece Němec Němce nikdy neuhodí!"

„No, jó, vášnosti — — já sem Žižkovák!"

NÁVŠTĚVA V PRAZE.

Do Prahy přijel Göring. Na Hradě byla uspořádána velká slavnost. První nádvoří, Hradčanské náměstí bylo hlava na hlavě. Göring měl z toho velkou radost a po návratu do Berlína se Hitlerovi chlubil, jak ho Pražané vítali.

Hitler tomu nechtěl věřit a vypravil se hned druhého dne zase on do Prahy. Byl však zklamán, neboť na Hrad přišli jenom Hácha a Moravec. Hácha to omlouval:

„To je tak, můj vůdče, namluvili jsme Čechům, že se vrátí dr. Beneš. Včera nám věřili, tak přišli, ale po druhé už ne."

TRPĚLIVOST PŘINÁŠÍ RŮŽE.

Sešli se Churchill, Mussolini a Hitler v Godesbergu u velkého akvária a přeli se, kdo vyhraje válku. Hitler navrhl hru: Válku vyhraje, kdo dříve chytí rybku v akvariu.

Mussolini si vyhrnul rukávy, ale rybička mu vždy vyklouzla. Hitler ji chtěl chytit lžicí, ale nepodařilo se mu to.

Churchill si také vzal lžičku a začal vodu přelévat. Lžičku po lžičce vybíral a vyléval z okna. Lhostejně s věčným doutníkem v ústech, zatím co jeho dva partneři bledli, rudli, sinali, potili se strachem, neboť si začali uvědomovat, že tu platí:

Pomalu, ale jistě.

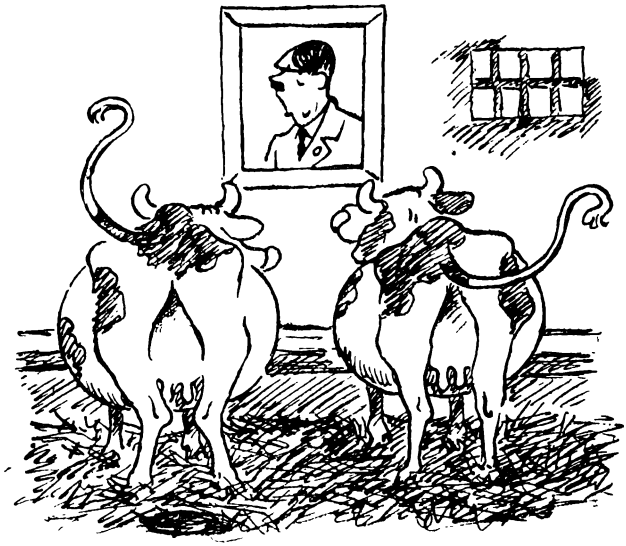

PRODAVAČ OBRAZŮ.

Hitler prodával obrazy. Přišel k českému sedlákovi a ukázal obraz Goebbelsův. „Toho nepotřebuju, toho slyšíme v radiu a leze nám krkem," odmítl koupit Goebbelse. Nabídl tlustého Heřmana. Ale ani toho sedlák nechtěl a Hitler se už těšil, že prodá aspoň sebe.

„Jo, toho potřebuju. Zrovna se mi hodí," souhlasí, „a hned ho pověsíme. — Pojďte," vzal obraz a vedl agenta do síně, na dvůr a podél zdi — do chléva ke kravám.

„Hej, Stračeno a Kopčeno," povídá jim, když přitloukal obraz na zeď, „tak to je ten vůl, co chce, abyste mu dávaly třicet litrů mlíka denně!"

DOBRÝ KOHOUT.

Do jednoho statku přišla kontrola spočítat slepice, aby se určil příděl krmiva.

„Kde pak — to u mne není třeba. Já slepicím nemusím nic dávat.“

Trochu se kontrola divila a tázala se: „Copak máte zázračné slepice, že nic nežerou?“

„To teda ne, žerou, a pořádně, ale já na ně vyzrál. Dal jsem jim *vůdce,* mazanýho kohouta, on je vodí po vsi k sousedům a tam všechno vyžerou.“

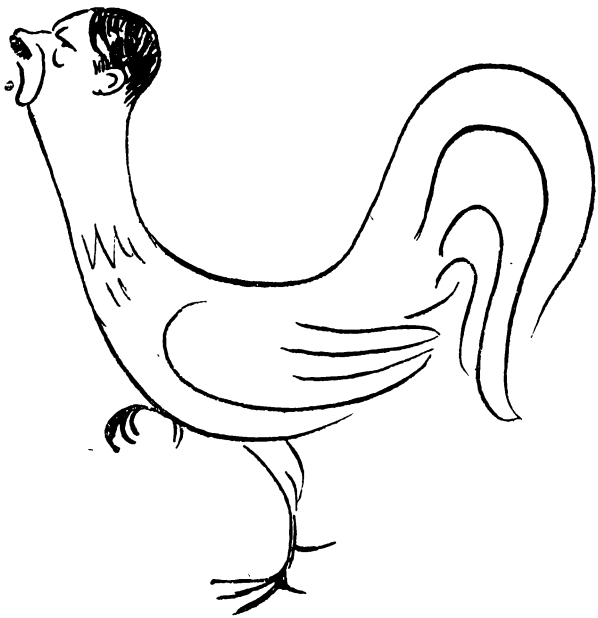

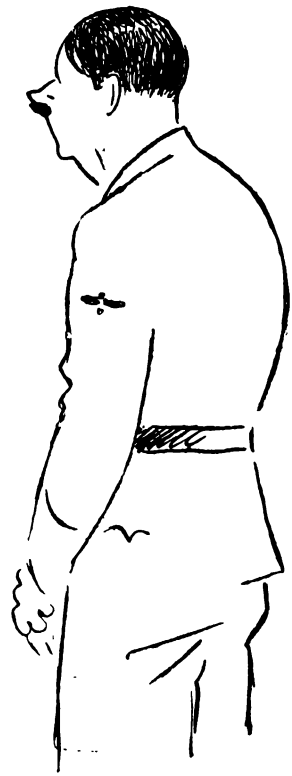

HITLER PŘED VLASTNÍM OBRAZEM.

Chodil vůdce německého národa vztekle po své kanceláři. Nervosně škubal rameny. Pojednou se zastavil před vlastním velkým obrazem a oslovil sám sebe: „Ádolf, Ádolf, máme to blbý, — jak to s námi dopadne?“

Stal se div. Obraz promluvil a soudil:

„Jak to dopadne? To je přece jednoduché: mne sundají a tebe — pověsí!“

HITLER PROROK.

Potkali se dva:

„Vidíš, jak to Hitler říkal. Na Norsko stačilo pár týdnů. Holt Hitler je prorok."

„Možná, že je pro rok, ale Angličani jsou pro dva, pro tři a možná, že za čtyři roky budou komplet připraveni! Teprve potom uvidíš, co dokáže buldog."

NOVÉ TITULY.

Dvorní ceremoniář jednou kdesi na banketu zapomněl, jak má koho titulovat a tak si vypomohl, co mu nejdříve napadlo. Představoval:

„Jeho Excelence Neurath, Jeho Korpulence Göring, Jeho Impotence Vůdce Adolf Hitler."

GÖRING UPAPEŽE.

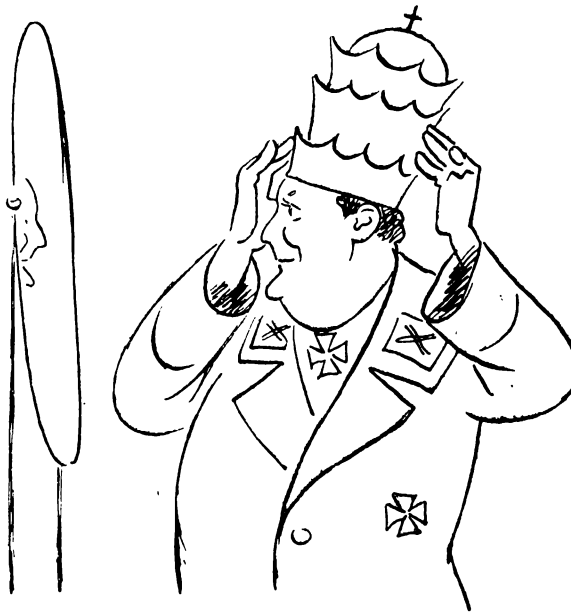

Hitlera mrzelo, že je papež na nacisty »špatně k mluvení«. Poslal do Říma Ribbentropa, ale za tři dni přijel zahraniční ministr a vinařský agent zpátky bez pořízení. Vyslal Hitler Goebbelse, ale i ten přijel s nezdarem. Zavolal tedy Hitler Göringa a kladl mu na srdce:

„Hermann, ty to musíš dát určitě po nacisticku do pořádku!“

Göring tedy odletěl a za pár hodin už nadšeně telegrafoval:

„Vatikán v plamenech — papež na útěku zastřelen — tiara mi padne znamenitě. Hermann I.“

Svob. noviny.

SVATÝ VÁCLAV U SVATÉHO PETRA

Svatý Václav už se na to všechno na světě nemohl dívat. I odletěl k nebeské bráně, kde ho svatý Petr srdečně uvítal, ale do nebe že ho může vpustit jenom s koněm. Spustil

se tedy svatý Václav zpět do Prahy na Václavské náměstí celý roztrpčen. Tu ho někdo chytí za rameno a táže se, proč je tak rozezlen. Byl to „fíra“. Vyslechl stížnost a že by se na to podíval, aby ho nepustil sv. Petr do nebe. Přiletěli k bráně a Hitler do ní kopl okovanou botou.

Svatý Petr přiběhl vyděšený. Podíval se na svatého Václava, potom na Hitlera a praví k němu rozhorleně: „Svatý Václave, vždyť jsem ti řekl, abys přišel s koněm a ne — s volem!“

PRODÁVAL HÉRINKY.

Jeden berlínský obchodník si dal do výkladní skříně reklamu:

U mne je každý hérink
tak tlustý jako Göring.

Přišlo gestapo, zavřeli ho pro urážku úřední osoby a za rok ho pustili. Ten rok obchodníka poučil, a tak do výkladu reklamu poopravil:

U mne je každý hérink
tak tlustý jako — loni.

HITLER V NEBI.

Přišel Hitler do nebe a byl tak neodbytný, že ho přece jen svatý Petr vpustil, když se zavázal, že dodrží všechny smlouvy. Ale jednou musil svatý Petr kamsi na druhou stranu oblohy pustit dešť na oasu — a to neměl dělat.

Když se vracel, běžel mu v ústrety archanděl Gabriel, celý bledý, a volal:

„Svatý Petře, svatý Petře, sotva jsi odešel, tak nám tu sebral Velký vůz, vypil Mléčnou dráhu, porazil Skopce odvezl Ryby, odzbrojil Vodnáře, jedině — Panna zůstala nedotčena. . .“

HITLER V MNICHOVĚ.

Přijel Hitler inkognito do Mnichova o tři hodiny dříve, než stanovil oficielní program jeho příjezdu. Vyšel z nádraží a namířil rovnou k autodrožkám, aby se projel městem volně bez průvodců.

„Chtěl bych se projeti městem," povídá prvnímu.

„To dneska nejde. On přijede za několik hodin náš vůdce, tak ho chceme vidět," vymlouvá se řidič.

„Dám vám sto marek," chtěl drožkáře navnadit.

„Kdepak, to mi nestojí za to. Chci vidět milovaného Vůdce," vymlouvá se majitel drožky.

„Dám vám tedy dvě stě marek," zvýšil Hitler svou nabídku.

„Kdepak, na milého Vůdce si dnes počkám, to máte marné . ."

„Tak tedy — tisíc marek — a jedem, ano?"

„Tisíc marek? Tak se na troubu vykašlu a jedem."

JAK SI ZÍSKAT ČECHY.

Letěli Hitler s Göringem nad českými zeměmi a debatovali o nespokojenosti Čechů a o podzemním hnutí. Hitler mínil:

„Kdybych jim shodil vepřové, mouku, cukr a sádlo, určitě bych si je získal."

„To ano, ale ještě lehčeji bych je získal, kdybych jim shodil zbraně a střelivo," soudil Göring.

„Já bych si je získal, kdybych jim shodil — vás oba!" myslel si pilot.

HITLEROVI GENERÁLOVÉ.

Po atentátu v červenci 1944 stal se z Hitlera úplný blázen. Přišli k němu z vrchního velitelství a adjutant mu hlásil: „Můj vůdče, Kolín padl.“

A Hitler se zvedl s lůžka a přiblble povídá: „U které armády byl ten generál?“

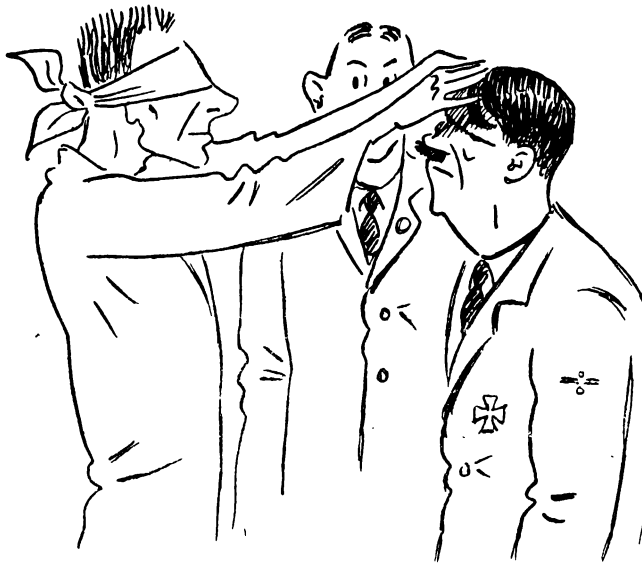

FRENOLOG.

V Berlíně měli chlapíka se zvláštním nadáním. Se zavázanýma očima, jen podle ohmatání hlavy poznal zaměstnání. Přivedli ho ke Göringovi — poznal, postavili ho před Goebbelse — poznal. I stanul před vůdcem. Ohmatal mu hlavu a vece: „Tapezier!“

Osobní tajemník se vyděsil a chtěl chybu rychle napravit. Napovídal proto chlapíkovi: „Kanzler . . .“

A frenolog opakuje: „Ja, ja, ganz leer!“

NOVÉ NÁMĚSTÍ.

Přijel cestující do Brna a ne si vzpomenout, jak se jmenoval chlap z Berlína, po kterém nazvali hlavní náměstí. I ptal se:

„Prosím vás, kde je tady — Tapecírplac?“

ZMĚNA POZDRAVU.

V zasedání říšské vlády v Berlíně přednesl Ribbentrop návrh na změnu nacistického pozdravu. Hajl hitl je prý už všední. Přihlásil se k slovu Göring a navrhl, aby se Němci zdravili prostým »Dobrý den«.

Dopálil se Hitler, vyskočil a tloukl pěstí do stolu:

„Dokud já jsem tady, tak v Německu nebude žádný — dobrý den!“

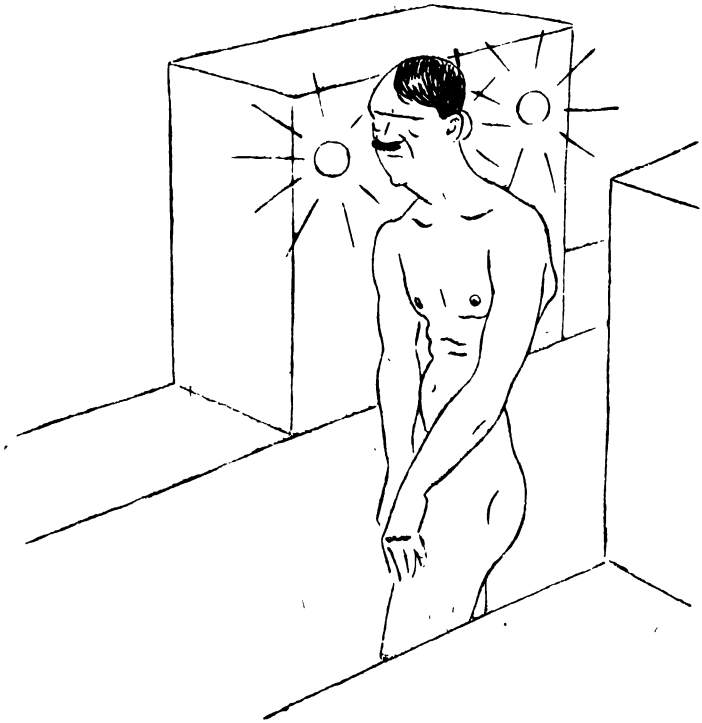

ŠKODOVÁCKÁ ANEKDOTA.

Za války zřídili Němci v hlavní bráně Škodovky magnetické světelné zařízení a upozorňovali dělníky, že kdo by se pokusil vynésti z brány nějaký kovový předmět, že se rozsvítí červená žárovka a pachatel že bude poznán. Dověděl se o tom Hitler a přiletěl na ten zázrak s Göringem a Goebbelsem.

První prošel branou Goebbels, a ač se svlékl do spodků s jediným kovovým knoflíkem, přece se rozžala červená žárovka. „Jo, to je parádní vynález," liboval si. Druhý šel Göring a do spodních kalhot zapíchl jeden jediný špend-

lík, ale zázračnému světlu nezůstal utajen. Červené světlo zablikalo.

Poslední šel Hitler. Jen tak, úplně nahý. A všichni otevřeli ústa — — vždyť se rozžala všechna tři světla. Nu, a Hitler zajásal: „To je má železná vůle!“

„Kuš, Ádo, plechová drška je to!“ zahučel Göring.

POHŘEB NA STÁTNÍ ÚTRATY.

Kluci vytáhli z jezera topícího se Hitlera. „Co si přeješ?“ tázal se prvního, „všechno ti dám.“

„Chlapec nebyl příliš náročný a chtěl chatu u jezera. „Máš ji mít,“ řekl mu Hitler a obrátil se s dotazem na druhého. „Já bych chtěl pět tisíc marek,“ vyslovil částku a hned slyšel: „Máš je mít. A co ty bys chtěl?“ zadíval se vůdce na třetího.

„Pohřeb na státní útraty.“

„Proč myslíš zrovna na pohřeb?“ divil se Hitler.

„Protože jak řeknu doma, že jsem vás vytáhl z vody, tak mě otec zaručeně zabije!“

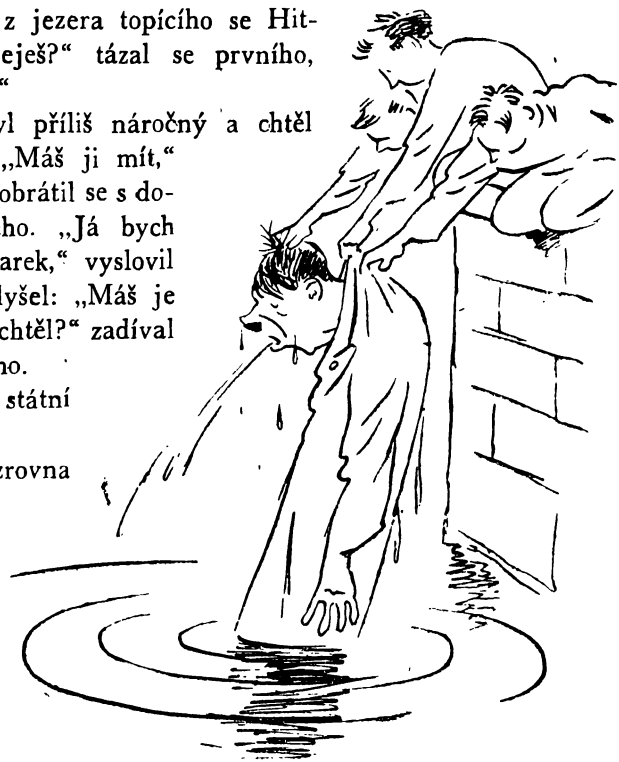

HITLER HLEDAL DĚVČE.

Hitler se rozhodl, že se ožení. S děvčetem z venkova. Rozjel se tam a ptal se jednoho, které se mu na první pohled zalíbilo, jestli by ho nechtělo. Dívčina se na něho znalecky podívala a řekla: „Ne. Máte moc malé oči. Nelíbíte se mi."

„Ale jsem Vůdcem!" namítl Hitler.

„Vůdce, nevůdce, to je stejné. Já si na vůdce nepotrpím."

Zklamaně odešel a stěžoval si Goebbelsovi. Ten ho utěšoval: „Nic si z toho, Ádo, nedělej! Vždyť se s ní můžeš oženit až po válce. To už budeš oči takhle vyvalovat a vůdcem už taky nebudeš!"

POMNÍK NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ.

Nějaký čas stálo kolem pomníku svatého Václava lešení a chvěli jsme se obavami, že jej chtějí Němci odstranit, jak už dovedli zničit jiné pomníky. A v té těžké chvíli nejistoty se zrodil pekelný, drsný vtip. Místo svatého Václava přijde na vysoký podstavec sám Hitler, v jedné ruce bude mít zeměkouli a v druhé —....

A pod tím bude nápis:

„Toto jsem chtěl mít — a toto mám!"

VŮDCE V KIELU.

Chodil Hitler kolem všelijakých výtahů, jeřábů, drapáků a transportérů v kielském přístavu a najednou z ni-

čeho nic vyletí nahoru a přilepí se na elektromagnet. Jeřábník jej opatrně spustil na zem a všichni okolo žasnou, jak se to mohlo stát.

Nemáš v kapse železné feniky nebo nejsou knoflíky z kovu?“ ptal se Göring. Ale kdepak, nikde nic kovového.

„Tak to teda je moje železná vůle,“ řekl Áda.

„Kdepak,“ povídá totající jeřábník Čech: „Páni, to dělá jeho *plechová* kušna!“

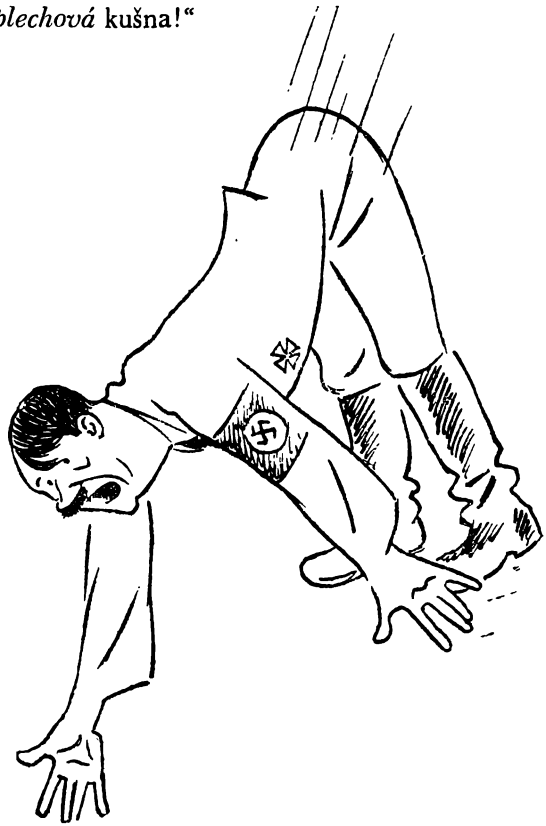

NOVÁ HITLEROVA NÁVŠTĚVA V BLÁZINCI.

Hitler jednou při návštěvě blázince uviděl muže, který mu byl nápadně podobný. Přistoupil k němu a ptal se ho: „Kdo jsi?“

Se zrakem nepřítomným a blábolivě povídá magor: „Vzzzduuuch . . .“

„A čím jsi byl?“ táže se ho Hitler dále.

„Nnnnic . . .“ stejně cvokařsky odpovídá.

„A víš, kdo jsem já? Já jsem Adolf Hitler . . .“ zařval vůdce.

Blázen zakrouží očima a huhňavě poznamenává:

„U mě to taky tak začalo . . .“

PŘEHLÍDKA VOLKSŠTURMU.

Přijel do menšího města Hitler na přehlídku místního volksšturmu. Podívá se na řady chlapů a dětí a moc se mu zalíbil jeden starý, věkovitý muž, který tak tak s námahou držel pancrfaust na rameni. Přistoupil k němu a praví mu:

„Vy jste báječný, folksgenose, žádám vás, abyste vystoupil z řady a promluvil ke kamarádům o naší vojenské tradici. Řekněte jim něco o první světové válce."

„Prosím, můj vůdče," praví děda, „já ji neprodělal. Byl jsem tehdy už — moc starý!"

JEDINÉ PRÁVO.

Heydrich, Frank, Pfitzner a jiní vysocí esesáci se radili, že by se už mohlo zrušit stanné právo. Zavolali si do porady jednoho stařečka, který jen s námahou dovedl sem tam něco podepsat, a oznámili mu usnesení.

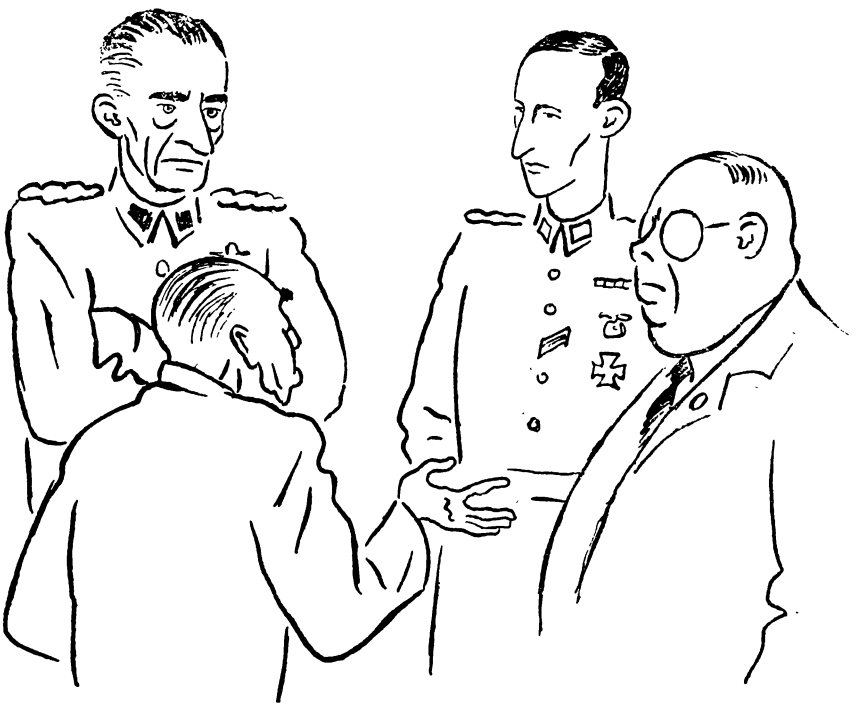

„Páni, nedělejte to," žádal šišlavě, „dyť je to jediný právo, kerý Češi mají . . ."

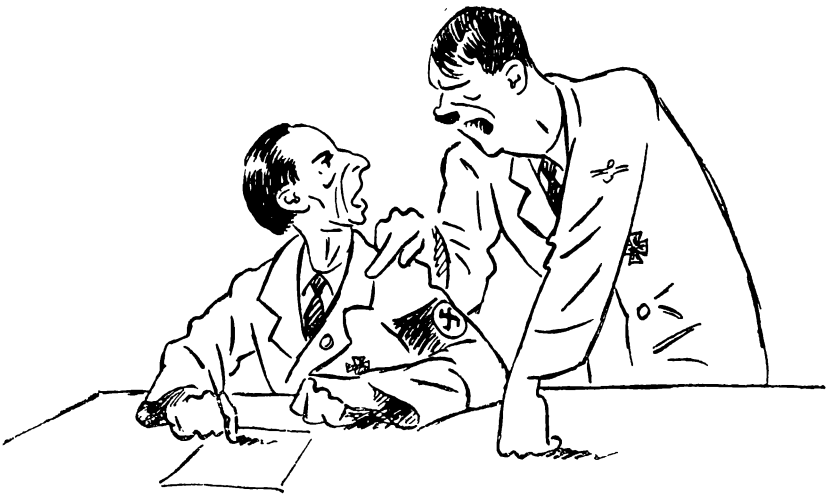

GOEBBELSOVY POČTY.

Goebbels koupil na černo prase a na černo je porazil. No, 185 kilo mělo. Dozvěděl se o tom Göring a hned si došel na kolegu. Goebbels s lamentací mu dal 15 kg. Ale Himmlerovi se to též neutajilo a také chtěl svůj díl. Ošíval se Goebbels, že mu už nic nezůstane, ale po dlouhém prošení mu přece jen přenechal také 15 kg.

Hitler už přiběhl celý rozzuřený. „To je pořádek? Rozdělíš se s Göringem, s Himmlerem, ale na vůdce zapomeneš! A hned chci také pořádný kus."

Přinesl Goebbels 15 kg a dal se do breku, že mu z prasete 185 kilo těžkého nic nezbylo. Hitler se nad tím zamyslil, zavrtěl hlavou:

„Prosím tě, jak to?"

„Jak by? Koukej! Göringovi jsem dal . . 15 kg,
Himmlerovi taky . . . . . 15 kg
a tobě, můj vůdče, taky . . . 15 kg,
a když to sečteme, tak to máme — pět a pět je deset, a pět je patnáct, patnáct, šestnáct, sedmnáct, osmnáct — vidíš, celkem 185 kg."

„Abr, kleine Jósef, jak to počítáš?"

„Nu — jako ty potopené anglické BRT, ne?"

HITLEROVI DO OUŠKA.

Hitler byl na jakési parádě, která trvala moc dlouho a nakonec Hitler omdlel. Suita okolo se radí, jak ho vzkřísit a Göring navrhl:

„Ať mu hornista zahraje »Deutschland, Deutschland über alles«, to von jistě vstane do haptáku!"

Spustil hornista, ale Hitler ležel dál jako špalek. Tak tedy Goebbels navrhl, aby se zahrál »Horst Wesel«. Ale ani to Ádu neprobudilo. Starý znatel nacistických method, nějaký Tonda Dloubal, přišel s návrhem, že sám něco zahraje na svou trumpetu. Souhlasili. A Tonda spustil sólo pro trubku z jedné opery: „Vstávej, vůdče loupežníků!"

Vyskočí Hitler jako srnka a řve: „Honem, honem, kde je zas nějaká zlodějna?"

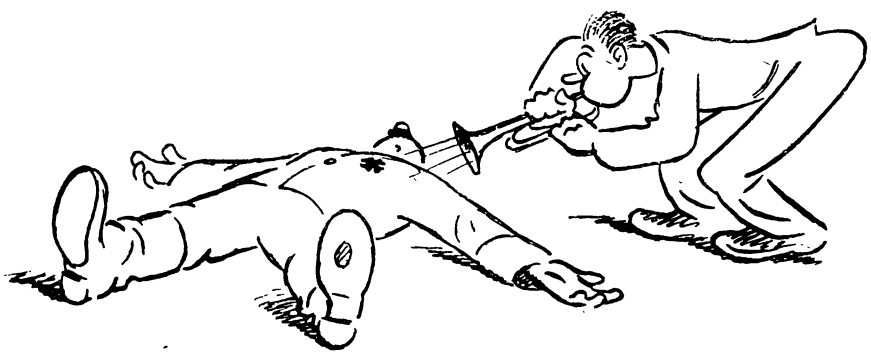

O VOJÁCÍCH A O VÁLCE

LET DO HLUBIN NOCI.

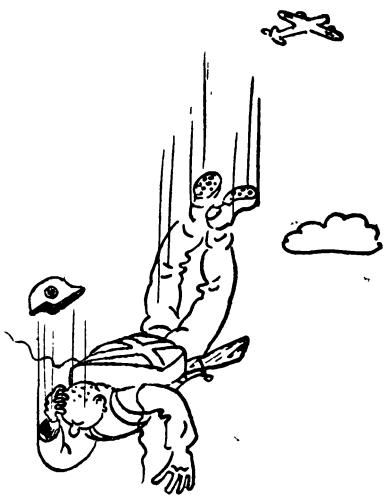

Na letišti dává německý důstojník poslední pokyny letcům z hitlerjugend. „Dnes po prvé seskočíte padákem. Je to nejlepší padák na světě — ničeho se nemusíte bát. Až poletíte dolů, zatáhnete za očko — a padák se otevře. Kdyby se náhodou stalo a padák se neotevřel — máte tam druhé očko. Zatáhnete — a padák se určitě otevře. A když přistanete, poběžíte k motocyklu a pojedete na velitelství. Kdo přijede první, dostane ratolest s brilianty a dobrý oběd, kdo druhý, dostane ratolest s meči a dobrou večeři. kdo třetí, jenom ratolest a dobrou snídani!“

Letci se vznesli, k nebi stříkne červená raketa — a všichni jugendi seskakují do hlubin noci.

Bruno Schmidt zatáhl za jedno očko — ale nejlepší padák se neotevřel. Zatáhl za druhé — a zase nic.

Zahleděl se Bruno do bezedné tmy a povzdychl: „Himllaudon, aby tam tak ještě nebyl ten motocykl...!“

SUPERGIGANT.

Němci rozvinuli propagandu s letadlem Gigant. Ale už po několika dnech letěl Prahou nový vtip. Maršál Stalin dal postavit letadlo ještě větší a brzo letělo nad Německem. Za letu pojednou hlásí Ivan Ivány:

„Továrys komandýr, vzadu nám cosi bzučí!“

Velitel dává rozkaz: „Vem si motocykl a jeď se tam podívat.“

Za čtvrt hodiny se Ivan Ivány vrátí a hlásí: „Továrys komandýr, to nám vzadu do trupu vletěl oknem jeden Gigant — a teď nemůže trefit zpátky!“

POD NEPŘÁTELSKÝM BOMBARDOVACÍM SVAZEM.

„Víš, kdy bude konec války?“

„Nevím.“

„No, až přijde hlášení: „Pod nepřátelským bombardovacím svazem žádné říšské území.“

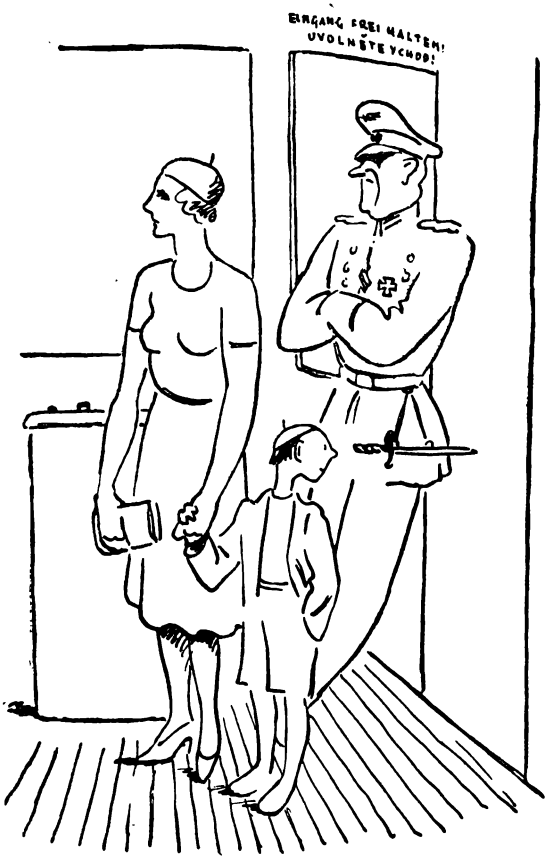

MÁ TÁKOVOU ŠAVLI.

Jela paní s chlapcem v tramvaji. Zůstanou na plošině, kde se nadutě postavil do dveří německý důstojník. Zvědavý kluk pošilhával po kordíku, pak jej vzal do ruky. Voják se trochu nakloní a láme česky větu:

„Chtěl by taky — takovy — kordyček?“

Ale chlapec odmítá: „Takový malý, to nic není! Tatínek má doma na Němce tááákovou šavli.“

KDYŽ JE HNALI.

V říjnu 1943 nastal definitivní obrat ve válce. Spojenci hnali Němce od Volhy i od El Alameinu. Říkalo se: „Česká žena je ráda, že je ženou, německá žena není ráda, že je ženou.“

NÁDRAŽÍ PRYČ.

Halekal německý oficír na Wilsonově nádraží: „Ferfluchte díse štát... Před chvílí jsem tu postavil kufr, a než jsem si koupil jízdenku, už je pryč."

Ale Němec vedle stojící ho s mávnutím ruky utěšuje: „To nic není — to já byl minulý týden v Lipsku, dal jsem si kufr do šatny na nádraží a ráno byl kufr pryč — — a nádraží taky!"

V 10, V 13 a V 60.

Když Němci vyrukovali chlubně se zprávou o V 1 a později ještě připojili V 2 a když se ukázalo, že velká huba daleko překoná účinky těchto zbraní, začaly se tvořit vtipy na V 3, V 4 až do V 60. Tak se soustavně tvrdilo, že V 10 je dlouhá tyč s bílým praporem na konci. Tyč měla sahat z Calais až — do Doveru. V 13 byl gumový člun, který měl plout kolem Anglie tak dlouho, až ji vygumuje. A V 60 byli šedesátiletí volksšturmáci.

SÚ NA VIDRHÓLU!

Rozhlas opakoval »Luftlage« a při každém hlášení měl nějaké to »Ich wiederhole — opakuji«. Na Ostravsku pak přiběhl dopálený havíř mezi kamarády a povídá:

„Tuš zas sú na Vidrhólu! Tam to mušú měť moc špatne — furt sú tam!"

NOVÁ MUNICE.

Pochodovali volksšturmáci Prahou, vlastně se jen tak namáhavě ploužili ulicemi. Vždyť na každém hřbetu sedělo jistě takových pět nebo šest a možná i víc křížků. A notili si říkánku:

Wir, die alten Affen, sind die neuen deutschen Waffen.

Volně česky: My, ty staré opice, jsme nová německá munice.

V DOBĚ BOJŮ O NORMANDII.

V době bojů u Caen ve Francii se vyprávělo:

Angloameričané prolomili frontu na západě. Tanky se hnaly na východ — na Paříž — na Verdun — na Kolín nad Rýnem — na Hannover — a najednou přiletí první tanky až před Berlín. A tam uviděli stráž. Vousatý statný chlapík. Vyskočí z tanku dva důstojníci a běží k vojákovi.

„Haudujudú, is it Berlin?“ spustí jeden.

Voják pokrčí rameny.

„Mesjé, sé Berlin?“ zkouší druhý francouzsky.

Voják zas jenom pokrčí rameny.

Třetí tedy zkusil němčinu: „Ist das Berlin?“

A vousatý voják pokrčí rameny po třetí a dí ze široka: „Něponimáju...“

V BERLÍNĚ V DOBĚ NÁLETŮ.

Nálety na Berlín chodily tak pravidelně v deset večer, že lidé si zvykli, aniž by se troubil poplach, odcházet před desátou do krytu. Ženy si braly vyšívání, háčkování, pokud ještě na to měly, a jednou jsme v takovém krytu zaslechli tento rozhovor:

„Paní esesobergrupenfýrerová, už je dávno deset pryč...“

„Kde asi zůstali, že tu ještě nejsou?“ utrousí paní šturmbanfýrerová.

A z kouta krytu pronese česká totálnice ze Žižkova:

„Jen aby se jim, chudáčkům, cestou něco nestalo!“

NOVÝ EVROPSKÝ POŘÁDEK.

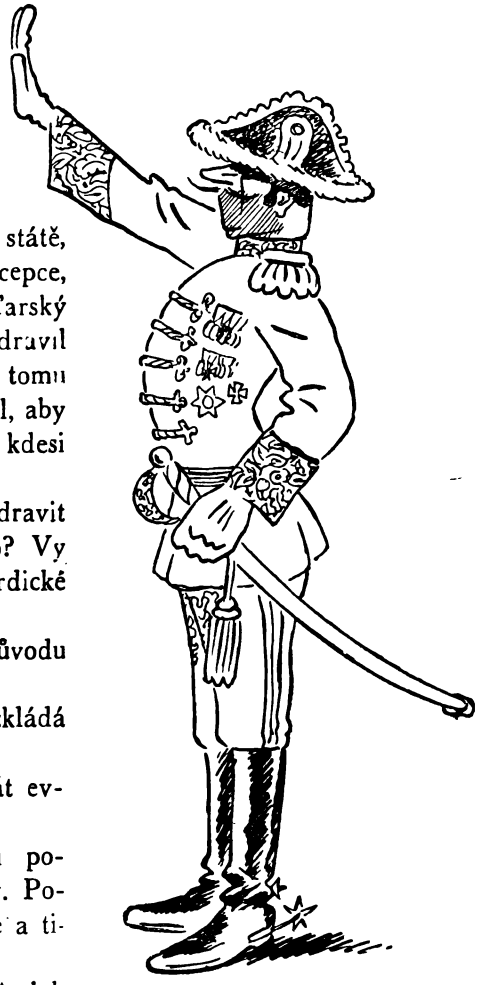

V malém jihoamerickém státě, v kterémsi městě, se konala recepce, na kterou byl pozván také maďarský vyslanec. Přišel, vešel a pozdravil vztyčením pravice. Podivil se tomu hostitel a první příležitosti využil, aby se informoval o poměrech tam kdesi daleko za oceánem. Začal:

„Pane vyslanče, ráčil jste zdravit nacistickým pozdravem, že ano? Vy račte být také příslušníkem nordické rasy blondýnů?"

„To ne, prosím. My jsme původu mongolského."

„Ach tak! Váš stát se tedy rozkládá kdesi v hlubinách Asie?"

„To ne, prosím. My jsme stát evropský."

Obchodníka tyto skutečnosti poněkud překvapily, ale nezmátly. Povšiml si korunky na návštívence a titulu »královský vyslanec«.

„Vy račte být z království. A jak se daří Jeho Veličenstvu králi?"

„Promiňte, ale to je asi omyl. My krále už dávno nemáme. Nám vládne admirál!"

„Ták? To tedy račte být stát přímořský, že ano?" zvídal obchodník dále.

„Nikoliv, my jsme stát vnitrozemský," odpovídal pan vyslanec, poněkud znervosnělý neznalostmi hostitele, ale obchodník toho nedbal a adresoval další otázku:

„To je zajímavé. Jste původu mongolského, ale zdravíte nacisticky, máte stát vnitrozemský, ale vládne vám admirál — a jste zajisté také zapleteni do velké evropské války?"

„Ovšem, ovšem. Bijeme se statečně na bojištích."

„Máte zajisté velké územní požadavky?"

„Ovšem, ovšem — naše územní požadavky jsou velké."

„Na kom je uplatňujete, pane královský vyslanče?"

„Na sousedech, na Slovácích a Rumunech."

„To jsou v této válce vaši nepřátelé?"

„Nikoliv, to jsou naši spojenci."

„Vaši spojenci? A s kým tedy vlastně válčíte?"

„My válčíme se Sovětským svazem."

„A po nich máte také územní požadavky?"

„Ne, nikoliv. Po nich územní požadavky nemáme."

„To je opravdu velmi divné. A co na to říká váš vládce, admirál?"

„Na to se ho nemůžeme otázat, protože je právě v zajetí!"

„Admirál v zajetí? A kdo ho zajal?"

„Němci!"

„A to jsou také vaši nepřátelé?"

„Nikoliv, to jsou naši největší a nejmocnější spojenci!"

„Nevycházím z údivu, pane vyslanče království s admirálem, který je v zajetí u nejsilnějšího spojence, když válčíte se státem, proti němuž neuplatňujete žádných územních požadavků a když máte územní požadavky vůči svým spojencům."

„Abyste rozuměl — to je ten nový evropský pořádek!"

TY VOLE, DIE WOLLE.

V cukrárně stojí voják u pultu a »dává si to«. Přijde k němu bodrý chlapík, plácne mu na rameno a povídá:

„Co, to se ti to žere, ty vole!?“

„Aber nein — keine Wolle — aus Holz!“ (Kdepak vlna, dřevo je to), dostal odpověď.

POFAČOVANÝ GOEBBELS.

Přišel Goebbels do říšského sněmu samá náplast, samý šrám, samá boule. Hned se ho ptali, co se mu stalo. Jeden hádal nálet, druhý havarii, třetí mručel cosi o koňaku.

„Kdepak, volksgenosse, já měl doma radostnou událost!“

Otevřeli poslanci huby, jak je to možné a žádali vysvětlení.

„Ále — stará mě překvapila — s děvčátkem!“

ŠVÝCARSKÁ NEUTRALITA.

Otázce švýcarské »neutrality« odpovídala anekdota:

Letěli nad Švýcarskem Angličané v silném bombardovacím svazu. Mezi zemí a letci se rozvinul rozhovor:

Švýcaři: „Víte, že jste nad Švýcarskem?"

Angličané: „Víme."

Švýcaři: „Víte, že jsme neutrální?"

Angličané: „Víme."

Švýcaři: „Víte, že na vás musíme střílet?"

Angličané: „Víme."

Načež Švýcaři zahájili protiletadlovou palbu. A po několika minutách letí telegram Angličanů k zemi:

„Helou, víte, že střílíte příliš nízko?"

A Švýcaři odpovídají: „VÍME!!"

DŮSTOJNÍK V BARU.

Goebbels vyhlásil totální mobilisaci. Wernerové a ostatní jeho nohsledové vyvolali papírovou propagandu, že všechno musí nyní pracovat pro vítězství říše. Kdo studoval — přeškolí se, nábytkový truhlář — přeškolí se, řezník — přeškolí se, obecní metař — přeškolí se, zkrátka a dobře — všechno se přeškolovalo.

I přišel jednou do baru německý důstojník, sedne ke stolu a jako člen herrenvolku žádal láhev vína. Zachmuřeně čumí do potemnělé místnosti a tu vzadu v koutku vidí dva — kapucíny. Zařval tuřím hlasem kulturtrégra: „Proč nejste někde totálně nasazeni?"

A kapucín nevinně povídá:

„My jsme tady na přeškolení — za bardámy!"

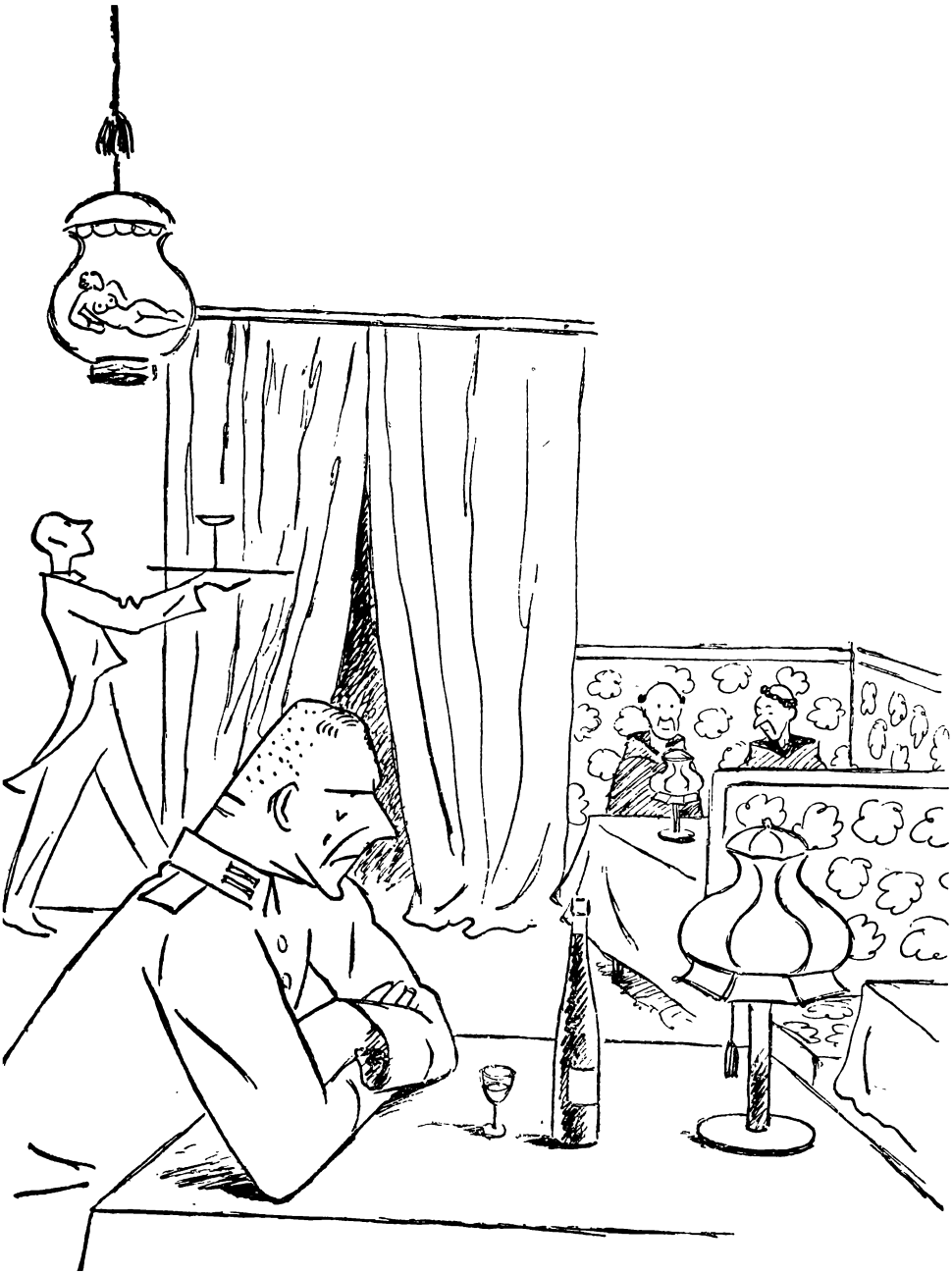

DĚLOSTŘELECKÝ ÚKOL.

Maďarské dělostřelectvo dostalo za úkol ostřelovati ze svých posic město Germannemember, vzdálené 30 kilometrů. Velitel si marně lámal hlavu, jak to provést, když jeho děla měla dostřel nejvýše 15 kilometrů. I přihlásil se Ištván Béla z Kanisza Puszty a navrhl, aby se dala do kanonu dvojitá nálož střelného prachu. Velitel radostně přijal tento návrh a vydal příslušný rozkaz.

Stál na stanovišti za dělem a nařídil: „Pal!“

Účinek byl strašlivý. Všechno v troskách. Také Ištván Béla leží pod hromadami a šťastně se směje.

„Basamteremtete,“ chlubí se, „vidíte, co to udělalo tady — a co asi teprve tam u nepřítele!!“

ZAPLAŤ PÁN BŮH!

Seděla stará babička u cesty pod Ukřižovaným a lidé, jak tudy chodili, jí dávali almužnu. „Zaplať Pán Bůh, zaplať Pán Bůh,“ děkovala stařenka.

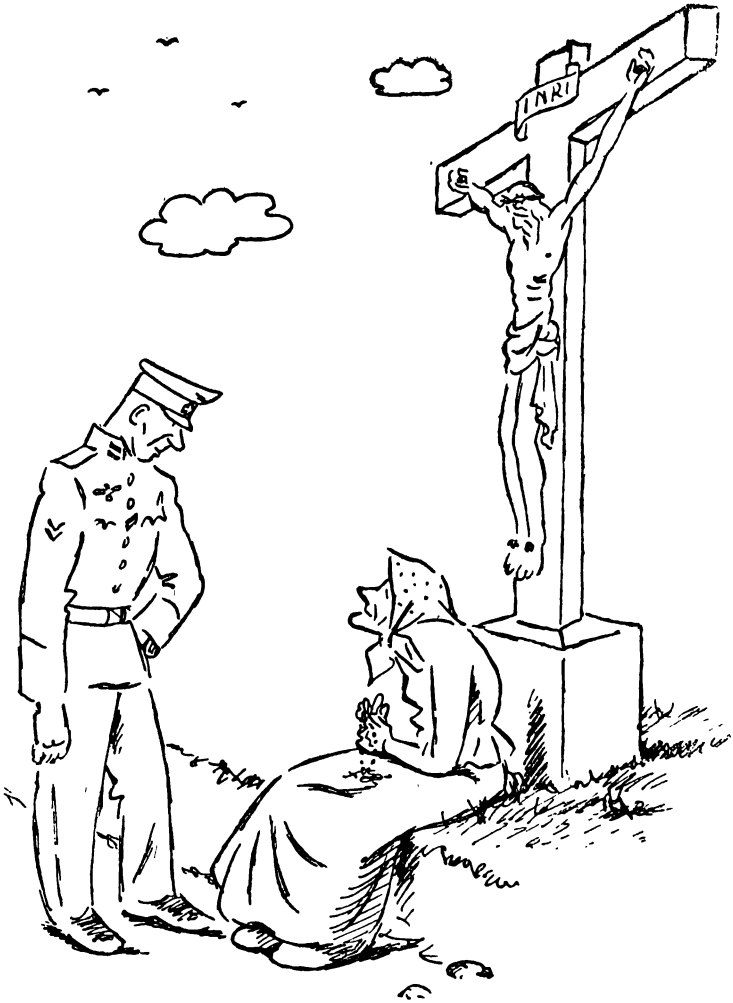

Přišel německý voják a také ji podaroval. Babička mu stejně poděkovala jako všem ostatním.

„Babičko," povídá německý voják, „to se už neříká. Teď se říká »Heil Hitler!«."

„Já už jsem stará ženská," odvětila babička, „a na tyhle novoty si nepotrpím. Dokud tady," ukázala na kříž,

„bude viset Pán Bůh, budu říkat zaplať Pán Bůh; až tady bude viset Hitler, budu říkat heil Hitler."

„Jó, babičko," vzdychl si voják, „pak zase já budu říkat zaplať Pán Bůh." Svobodné noviny.

HLUCHÝ DĚDA.

V Drážďanech šel sehnutý děda na dvorek, že bude štípat polena. Bere jedno za druhým, a rup, polínko praskne. Rup, praskne druhé, rup, třetí.

Děda na nic nemyslí, jenom štípe. A jak udeří sekyrou, vždycky zaslechne, on víc hluchý než slyšící, dutou ránu. Pochvaluje si to a přeloženo do stařečkovské češtiny, zní to takto:

„Šakla, šakla, to mi to dnešky pěkně bouchá..."

A když se za hodnou chvíli narovná a podívá po okolí, ulehčí si:

„Šákla, klučifikš, dyť já mám chalupu plyč..."

VŠICHNI JSOU KRÁTKOZRACÍ.

Byly odvody do německé armády. Pod mírou stojí neduživý, bledý mladíček a na očích sedí dvanáct dioptrií.

„Tauglich," kývl lékař dozadu písaři.

„Poslušně hlásím, ale já jsem docela krátkozraký, já nepoznám nepřítele ani na dva kroky."

„Co?" zařval oficír huronsky. „Že jsi krátkozraký? A co já? Já nejsem krátkozraký? Písař je krátkozraký, herr hauptmann je krátkozraký — všichni jsme krátkozrací. — Ale na vojnu musíme!"

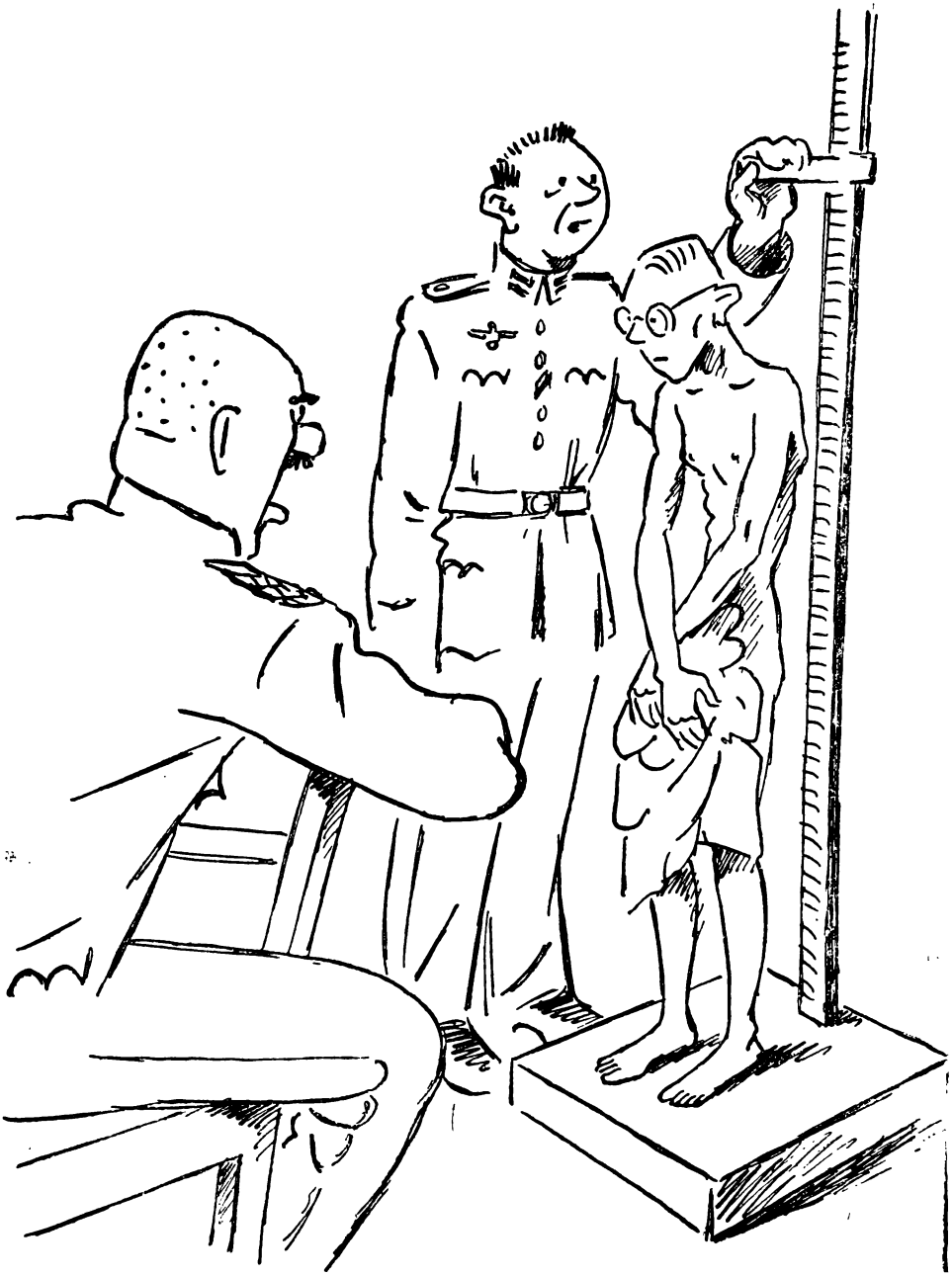

KLÁDY NA KRAJÍCH VESNIC.

Na moravském pomezí, a později i u Brna, u Hranic, u Olomouce, ba i u Moravské a České Třebové stavěli dřevěné zábrany. Sťali nejbližší stromy, přiřezali z nich kůly, zarazili do země napříč silnicí, a jen úzkou průrvu nechali pro povozy. Tvrdili v dědinách a městech, že tohle určitě zadrží sovětské tanky.

„Víš, na jak dlouho zadrží záseky u krajů města sovětské tanky?“ ptali se Češi.

„Nevím.“

„Přesně 31 minutu!“

„A proč ne půl hodiny?“

„To máš tak. Když ke kládám přijede první tank, zastaví se u nich, posádka vyskočí, začne se smát a směje se překážce půl hodiny. A za další minutu se tank rozjede a je po překážce.

U BRNA.

U Brna se na jaře 1945 kopaly zákopy. Kolem dokola, na Olomoucké, u Komárova, v Řečkovicích, prostě všude.

Ptali se lidé, jaký to má význam, a jeden informovaný esesák, který velel četám, povídal:

„To má moc velký význam. Brno bude hájit náš generál, co stavěl takové zákopy už od Stalingradu. Má ohromné zkušenosti!“

„Tak to máme dobrý.“

NEJMODERNĚJŠÍ TANK.

Ke konci války měli Němci zoufalý nedostatek pohonných látek. Vykonstruovali proto nový typ tanku pro 42 mužů. Jeden řídil, druhý střílel a čtyřicet chlapů vzadu tlačilo...

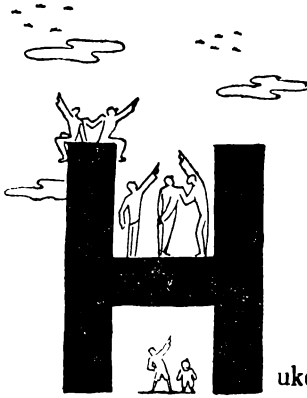

LETADLA NAD PRAHOU.

Hukot amerických a anglických letadel rozeznal v Praze ke konci války už každý kluk. Na 30 km poznal, kdo přilétá, naši či ti druzí (naši — to byli spojenci). Říkalo se:

Když se na obzoru objeví černé body, tak to budou letadla anglická, když stříbrné holubičky, tak to budou Američani, a když nic — tak to jsou určitě — Němci!

TRUMF NA GOEBBELSE.

Německé vysílačky do omrzení opakovaly, že to Němci vyhrají, protože mají r a s u.

Načež spojenecké vysílačky odpovídaly, že vyhrají spojenci, protože mají m a s u a k a s u.

DĚTI SI HRAJÍ.

Sovětská vojska se valí nezadržitelně na západ. Na jednom místě zastihují v zákopech celý prapor volksšturmáků mladistvého vzezření.

„Továryši, nechte je být — to si hrají děti . . .“ a letěli dál.

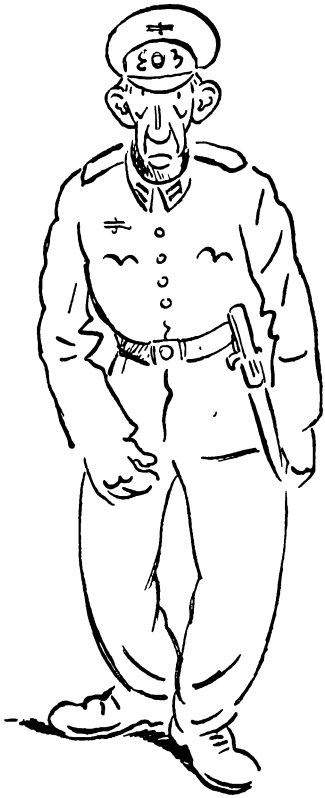

KOVOVÁ ARMÁDA.

V době, kdy Adolf Hitler vyhraboval pro svou »slavnou« armádu ze všech koutů i osmdesátileté mladíky, říkalo se, že nastupuje kovová armáda: vojáci měli stříbrné vlasy, zlaté žíly a olověné nohy.

POVÁLEČNÝ PROGRAM.

Chlapi si dělali plány, jak si zařídí život po válce, co potom budou dělat. I povídal jeden:

„Já sem tak přežranej brambor, že mně s nima stará nesmí přijít na stůl aspoň dva roky.“

„Já sem ti zase tak vodpočatej, že si vemu kolo a budu vobjíždět Německo, abych se jo trochu projel.“

Zamyslil se nad tím kamarád a povídá:

„No jó, ale co budeš dělat vodpoledne?“

BAJKA.

Přela se zvířata, kdo vyhraje válku. Soudila, že snad rozumný ježek dá uspokojivou odpověď. Pravil vyhýbavě: „Kdo bojuje za poctivou věc, ten jistě válku vyhraje.“ Medvěd byl konkrétnější: „Válku může vyhrát jenom ten, kdo má víc jídla.“ Nakonec se zvířata obrátila s dotazem na vola.

Zakýval svojí hlavou a zabučel: „Válku vyhrají Němci!“

Po válce se všichni sešli a vzpomínali na své tipy. Každý si pochvaloval, jak dobře předpovídal, jenom vůl zabučel: „Holt zůstanu do smrti — volem!“

NOVÝ TANEC.

V době bojů o Afriku se povídalo:

„Slyšeli jste? Je prý zase nějaký nový tanec.“

„Jistě? A co je to zač?“

„Italský.“

„Hm, a jak se tančí?“

„Tři kroky dopředu — a deset zpátky.“

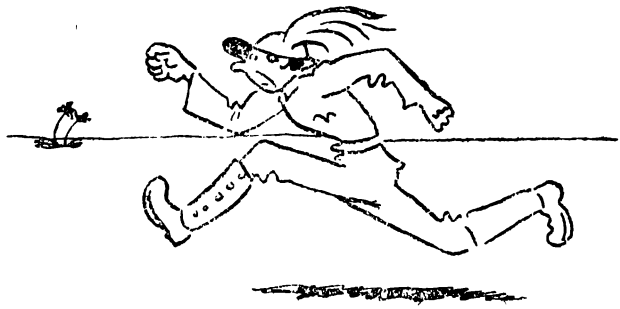

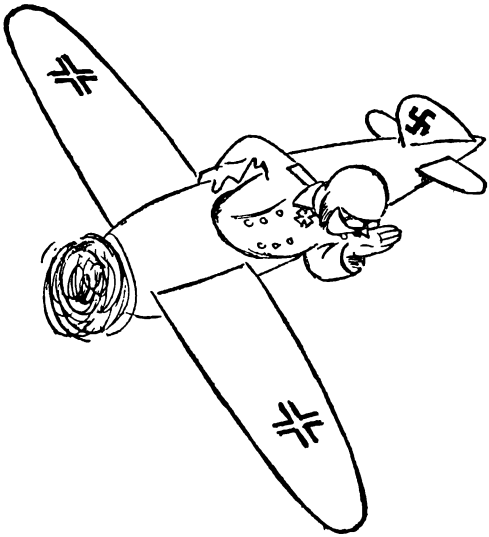

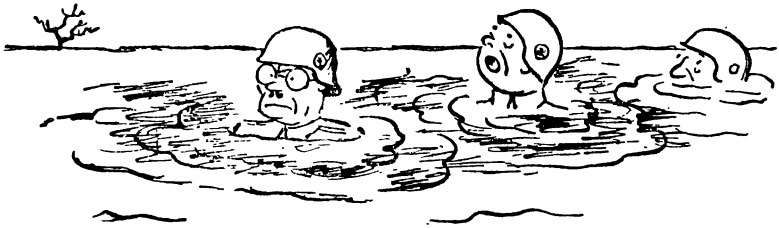

V PINSKÝCH MOČÁLECH.

„Vítězná německá armáda“ provádí proslulé úhybné pohyby na západ, aby se odpoutala od nepřítele, který ji »jen váhavě« následoval. Je to v Pinských močálech. Nad armádou krouží němečtí letci. Jeden se snesl hodně nízko a volá na vojsko, táhnoucí po krk v bahně: „To se vám to špatně mašíruje, co?“

A německý voják zvedne hlavu k obloze:

„Copak my! Nám je hej — my jedem na koních. Ale pod náma de pěchota!“

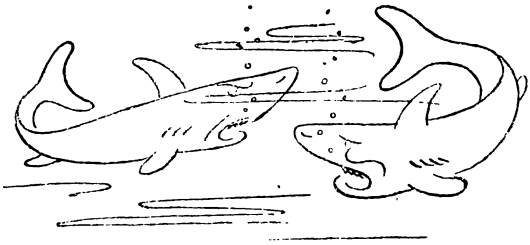

SETKÁNÍ V MOŘI.

Setkali se kdesi v Atlantiku dva žraloci, pozdraví se, a ten jeden asi zapomněl žraločinu, protože spustil na kolegu — německy!

„Blázníš?“ rozzlobil se oslovený a druhý se hájil:

„Co se divíš? Mám v žaludku samý Němce!“

PŘETAHOVAČKA.

Bylo to kdesi u Lvova. Do vesnice náhle vjelo dvacet germánských tanků a z ničeho nic spatřili na druhém konci obce jeden ruský kolos. Němci se hned radiem domluvili, že jej zajmou. Stříleli na něj, ale žádná obrana, ale také žádnou škodu mu nezpůsobili. Nejbližší si dodali odvahy, přijeli až ke kolosu a zahákli se za něj, že jej odvlekou do zajetí. Ale ani se nepohnuli. Zaháklo se jich tedy pět — zase nic. Zaháklo se jich deset — a opět nic. Tak se jich zaháklo všech dvacet.

Tu se otevřel příklop sovětského pancéře, krasnoarmějec vystrčí hlavu a zařve: „Gatóvi? Charašó! Pajeděm!“

ZBROJOVKA DO ITALIE.

Když se už Osa pořádně nahnula, říkalo se u nás, že prý Zbrojovka bude i s personálem přeložena do Italie. A proč? Inu, dělníci tam musí narovnat — Osu.

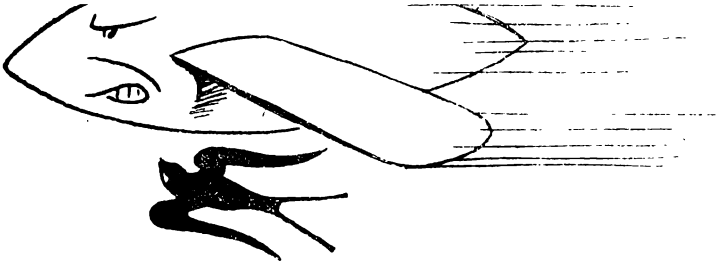

V 1 A VLAŠTOVKA.

Nad Kanálem se potkají V 1 a vlaštovka. Pták se diví: „Co se tak ženeš?“

„Jo, kdyby ti někdo podpálil zadeček, taky bys tak hnala!“

LVI V POUŠTI.

Bylo to v době, kdy Italové a Němci za velení Rommela prováděli obrovský úhybný pohyb od El Alameinu až k Benghási a pak ještě dál na západ k Tunisu. Uviděli se dva lvi, z nichž jeden přetékal tukem a druhý, potulující se poblíže fronty, měl na bocích vykreslená žebra.

„Co jsi tak hubený?“ tázal se lev pouště. „To se ani na frontě nemůžeš pořádně nažrat?“

„To máš těžký. Angličani jsou hubený, Taliáni podělaný a Němce — ty nedohoníš . . .“

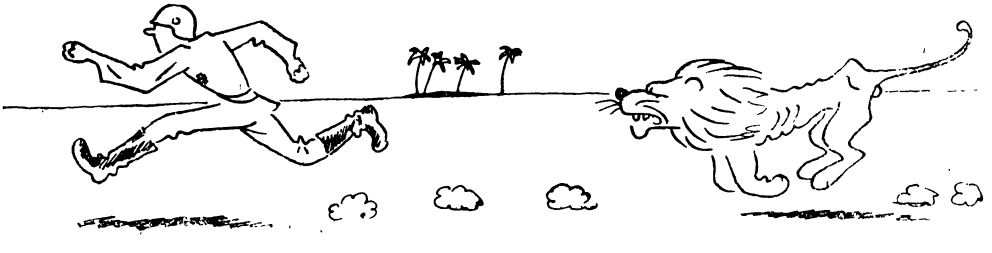

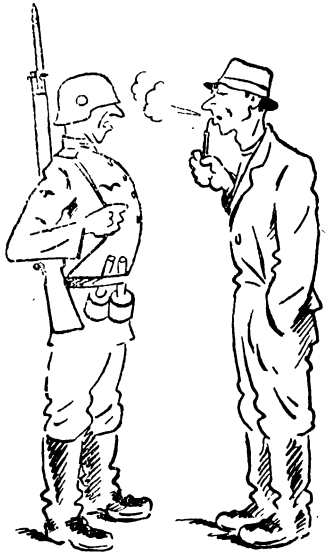

NOVÁ VESNICE.

V prvých dnech říjnových 1938, kdy se německé hladové hordy valily obsazovat naše pohraničí, stalo se v jedné české obci, že sedlák měl pole už na druhé straně, kdežto statek měl ještě u nás. Šel na pole kydat hnůj, na čáře ho zastavil německý voják po zuby vyzbrojený.

„Halt — wohin?“ ptal se.

Dopálený sedlák, zlomený smutkem strašlivých dnů, povídá drze a vztekle rovnou do přiblblé tváře příslušníka hernvolku:

„. . . do Pördölö, vole!“

A voják, zaslechnuvší název, rychle vytahuje mapu, dlouho do ní čumí, rejdí prstem sem a tam, pak zvedne hlavu a říká:

„Pördölö éše né obsasény — móše jít!“

EISENHOWEROVA TŘETÍ MOŽNOST.

Eisenhower vyslýchal zajaté německé generály a vysvětloval potom, proč to Němci prohráli a řekl jim s jemným smyslem pro ironii:

„Měli jste pouze dvě možnosti, jak tuto válku vyhrát. Nu, a vy jste volili — tu třetí.“

AUGUSTI V CIRKU.

Do Českých Budějovic přijel cirkus a jako vždy nejvíc se líbilo číslo Augustů. Dělali všelijaké šprýmy. Chvíli se hádali, potom jeden August vzal tahací harmoniku, hrál na ni a pěkně si vykračoval, ale — pozpátku. Nešlo to druhému do hlavy a ptal se: Proč lezeš jako rak, když hraješ?"

„Ty seš hloupej August — copak nevidíš, že ustupuju a — vyhrávám?!"

V. Kořenský.

ÚTOK NA OBŘÍ LÉTAJÍCÍ PEVNOST.

Nad Německem se objevilo americké letadlo nesmírných rozměrů. Pilot Hans si řekl, že je sestřelí. Vzletěl do výšky, vypálil proti letadlu dávku střel, ale nic se nestalo. Naletěl na stroj zleva, zprava, ale střely jako by se odrážely. I řekl si Němčík, že to udělá jako Japonci. Zařve banzáj, vrhne se na Američana a zahyne s ním. Naletí, pak pikuje a v posledním okamžiku zavřel oči.

Uteklo několik vteřin, Hans otevře oči — a nic se nestalo. Žasne, jak je to možné, a rozhodne se proto, že učiní

ještě jeden pokus, ale tentokráte, že oči nechá otevřeny. A také ano. Řítil se na Američana, už byl u něho, vtom Jak otevře okna trupu, Hans do nich vletí, a než se nadál, vyletěl druhým oknem ven. A ještě za ním řval Jack: „Sakra, holomku, jestli to zkusíš ještě jednou, tak ti druhý vokna nevotevřu!“

KOLIK MAJÍ VOJÁKŮ.

Sešli se tři statistikové vojenští, Němec, Angličan a Američan, a v debatě samozřejmě všechno dávali na jednu hromadu. Kdyby se prý všechny granáty, které se za jediný den vystřílejí, daly na jednu hromadu, pak by byla vysoká sto metrů, široká dvě stě metrů a dlouhá tři sta metrů. Kdyby se všechen benzin, který se za jeden den spotřebuje, dal do jedné cisterny, pak by musela být tak veliká, jako pětipatrový barák. A pak říkal Němec: „Kdybychom všechnu mináž pro naše vojáky dali do jednoho kotle, tak by míchačka musela být 15 metrů dlouhá.“

Angličan pravil: „Kdybychom to udělali my, tak musíme použít vařečky 30 metrů dlouhé.“

A Američan rozpravu dokončil: „Kdybychom to my dali do jednoho kotle, tak to v něm musí rozmíchávat — — ponorka!“

NÁPIS NA ŽIŽKOVĚ.

Na telefonní budce před Pensijním ústavem se jednoho dne roku 1944 objevil tento nápis s prorockou předtuchou: Važte si Němců — nebudou!

DOBRÝ VOJÁK ŠVEJK.

Dobrý voják Švejk ožil a coural se po vlastech českých. Každý prováděl nějakou tu švejkovinu proti režimu. Hledalo se v knihách Haškových, aby se Švejk kopíroval a podle jeho vzoru se štípalo do těla nacistické kreatury. O Švejkovi samém se říkalo, že by se jistě dobře přizpůsobil a jeho starý pozdrav salutováním by se též nepatrně pozměnil. Zdravil by takto:

Pravá ruka k štítku čepice, levá ruka předpažit jako nacista, a přitom by zvolal: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“

NA VINOHRADECH.

Na Královských Vinohradech vypouštěli jeden z četných nově zřízených protileteckých bazénů. Bylo to v květnu 1944. Šel mimo Smíchovák a ptá se:

„Prosím vás, proč to vypouštějí?“

„Ale to víte — mají strach, aby se nám tu nevylodili Angličani.“

Typická kresba vojáka Švejka použita se svolením ak. malíře J. Lady.

ČTYŘIKRÁT NEJ...

Uhádli byste, kdo je nejposlušnější, kdo nejlínější, kdo nejpracovitější a kdo nejzdvořilejší? Poddáte se? Nuže:

Nejposlušnější byli Češi. Ve dne poslouchali Háchu a v noci Beneše.

Nejlínější byli Italové. Celou válku si nechali zatápět od Němců.

Nejpracovitější byli Němci. S jedním volem „zvorali" celou »Novou Evropu«.

A nejzdvořilejší byli Rusové. Doprovodili Němce ze Stalingradu až do Berlína.

NĚMECKÉ TANKY.

Němci nazvali svůj velký tank „Tygr" a v propagandě tvrdili, že projede zeď, pak udělali druhý tank, který nazvali „Panther." Ten prý projede i silnou zeď. Další tank se bude jmenovat „Hitler" — ten projede všechno.

LETADLOVÁ DVOJČATA.

Ke konci války létalo nad Prahou skoro denně velké německé letadlo, k jehož křídlům nahoře bylo připojeno letadlo menší. Když se někdo tázal, co to je, Pražané odpovídali:

„To je tak: Voni Němci už nemají benzin. Tak ten dolní nosí dřevo na dřevoplyn pro motory toho horního."

NEVYBUCHLÁ PUMA.

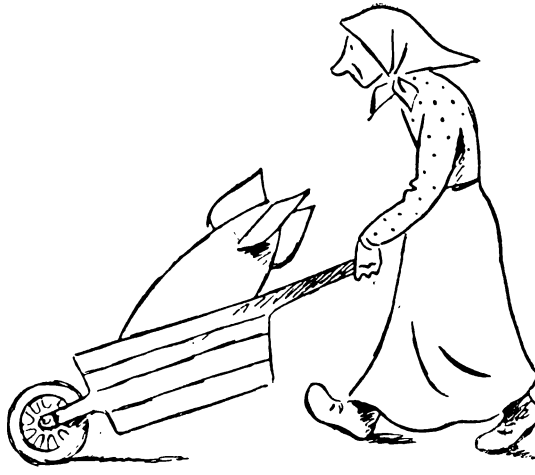

Na dvoře u Rozumbradů našli nevybuchlou pumu. Byl z toho velký poprask. A najednou rozkaz: Všichni okamžitě vyklidit celý dům. Policisté přikazují a protiletecká ochrana dbá, aby v domě nikdo nezůstal.

Za hodinu se přištrachá babka Rozumbradová na velitelství CPO a na trakači veze cosi těžkého. Postaví to u hlavního vchodu a vejde do kanceláře velitele.

„Co byste u nás chtěla, milá paní?“ dobrácky se táže velitel.

„Páni, honem, honem, vykliďte barák!“

Udivené zraky spočinou na ní: „Proč?“

„No — přivezla jsem tu bombu — a je u hlavního vchodu . . .“

PONOCNÝ.

Ponocný ve Lhotě troubil nějaký čas půlnoc tak, že houkal 24krát. Lidem to ani nepřipadlo, ale jeden přespolní byl zvědavější. A dostal odpověď:

„To máte tak, pantáto,“ vysvětloval, „napřed troubím dvanáctkrát německy a potom dvanáctkrát česky.“

NĚMECKÉ ZKOMOLENINY.

V Čechách a na Moravě se málokdy řeklo Führer — vůdce — ale častěji jsme slyšeli zkomoleninu Vieh-Herr — pán dobytka. Také Reichskanzler se měnilo na Reich ganz leer — prázdná říše. Stejně se neříkalo Oberlandrat, ale obervandrák. Gauleiter byl vždycky gaunerleiter — vedoucí lumpů, a na Chodsku landrátům říkali handrlik. Böhmen und Mähren se ze začátku četlo foneticky bohmenundmahren.

JEDNA FILMOVÁ.

Německý film měl u nás už takovou pověst, že když někdo chtěl na něco nadávat a použít výrazů ze zoologie mu bylo příliš slabé, řekl prostě:

„Člověče, to je blbý jako — německý film!"

PROTENTOKRÁT.

V roce 1942 před 28. říjnem se vyskytla v jednom ostravském časopise divná chyba. Při korigování sazby se stalo, že v řádce, začínající kusem slova »tektorát«, byla tisková chyba. Sazeč vysázel řádku znova, chybu napravil, ale místo »tektorát« vysázel »tentokrát«. A čtenáři ráno četli ve svých novinách, že »Protentokrát má příděl másla stejný jako v období minulém«. Šéfredaktor byl tehdy dva měsíce na gestapu.

I začalo se všeobecně říkat — Protentokrát.

JMÉNO.

„Prosím pěkně, chtěl bych si dát změnit jméno.“

„A jak se jmenujete?“

„Prosím pěkně, Adolf Sviňa.“

„No dobře — to se nedivím, že chcete mít jiné.“

— A jak byste se chtěl jmenovat?“

„Prosím pěkně — — Karel.“

„No, a dále?“ pohlédl přísný pán zpod brýlí.

„Prosím pěkně — to že jsem Sviňa by mi nevadilo, ale ten Adolf mě moc mrzí . . .“

ZKRATKY.

Na všech vagonech byly značky BMB — ČMD. Jenže to se nečetlo, jak se domnívali Němci, ale takto:

Beneše Mít Budem — Času Máme Dost.

Beneš Má Budoucnost — Češi Mějte Důvěru.

Jiné zkratky znamenaly: S S — Sibirien sicher (Sibiř jistá), S A — Sibiriens Aspirant (čekatel Sibiře).

„Kdy to bude?" ptávali se lidé na potkání a mínili samozřejmě konec války, převrat a osvobození. Odpověď zněla:

„Válka se skončí, až SS a SA budou volat SOS do USA, že v ČSR je vojsko z SSSR."

Přišel k holiči do oficiny host: „Račte si přát?" — „CPO." — „Jak, prosím?" — „CPO, povídám!" „To jsem ještě neslyšel. Co je to?" — „Celý pysk oholit!"

O SD se tvrdilo, že je nad gestapem a nad německou kriminálkou. Prý Sicherheitsdienst. Když někdo od SD přišel do koncentračního tábora v Buchenwaldu, říkalo se, že přišel — Soudný Den.

Ale české vězně ani tato hrůza nezlomila. Říkali: „Spoutali nám sice tělo, ale nikdy nespoutají Svobodu Ducha, to bylo naše S D ! Vězeň z Buchenwaldu.

V době nápisů V — Viktoria objevil se na plotě v ulici Na Florenci tento nápis: »Vy Volové Věříte Ve Vítězství Velkoněmecka?«

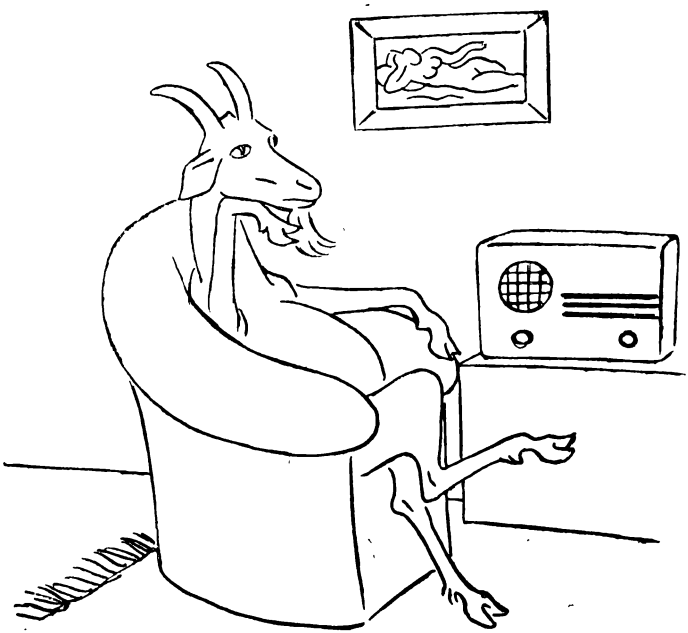

SAMOZÁSOBITEL.

Chlubil se za války přítel herec druhému: „Víš, že už mám taky kozu?“

„A kde ji chováš?“ ptá se přítel.

„No, v pokoji.“

„A co ten smrad?“

„Však ona si zvykne!“

OPTIMISMUS JOSEFA KOPTY.

Spisovatel Josef Kopta byl samozřejmě po celou dobu války optimista. Svůj optimismus šířil tak naléhavě a nakažlivě po svém okolí, že místo optimismus začali jeho přátelé užívat termín »koptimismus«.

RADĚJI DO KRIMINÁLU.

Žil sedlák, kterého úřad práce posílal do Německa, aby tam »total«, ale tam se nikomu nechtělo, a bránil se tudíž zuby nehty. „To se dám raději zavřít, než bych tam jel!“

Zabil na černo menší prase a běží za starostou.

„Pane starosto,“ hlásí mu s potutelným úsměvem, „zabil jsem na černo pašíka. Měl asi 80 kilo.“

„I ty blázne,“ mávl starosta rukou. „To já bych pod stopadesát kilo nešel.“

Sedlák viděl, že tu nepochodil, starosta že ho zatknout nedá. Nezbývá, než jít na četnickou stanici, řekl si a šel.

„Pane strážmistře,“ přiznával se kajícně, „zabil jsem na černo prase, má 80 kg!«

„To je mrzuté, to je mrzuté,“ postěžoval si pan strážmistr, „já bych teď maso zrovna měl... Ale kdybyste mi tak mohl přinést mouku, to by nešlo? Co říkáte?“

Občan zkoprněl a už se viděl na cestě do Německa, protože sotva někoho přesvědčí, že by měl být zatčen. Což kdyby šel na gestapo? Přiletí do Pečkárny a čte tam ceduli: Udání o tajných porážkách. Vejde dovnitř a gestapák na něho zařve: „Co chcete?“

„Zabil jsem prase na černo...“

„A kolik za to chcete?“ ztlumí gestapák hlas a sahá rukou do zadní kapsy pro peněženku.

Ale sedlák se chytil za hlavu, rve si vlasy a vybíhá z budovy gestapa, jako by mu hořela koudel v kapse. Už neví, jak se zachránit před »totáním«, když mu vtom vběhne do cesty německý voják. „Toho zmlátím, co se do něho vejde,“ a než větu domyslil, už se na vojáka vrhl a jak ho tak bil, voják se smál: „To je prima, je konec válkýýý...“

„POLITICKÉ NAPĚTÍ“,

V dobách, kdy se sovětská vojska valila nezadržitelně na západ, vyprávěl si český lid tuto anekdotu:

„Pane, slyšel jste, že vzniklo napětí mezi Sověty a Spojenými státy?“

„Ne, neslyšel, prosím vás, proč?“

„Ale — Američané dodali Sovětům nějaké tanky, Sověty je nasadily proti Němcům a teď se zjistilo, že tanky jsou — bez brzd! Vůbec je nemohou zastavit!“

HANÁCKÁ.

Kdo by neznal pijáckou písničku, kterou se připíjelo na zdraví »Mnoga ljeta živio!«. Nu, a Hanáci si ji pozměnili, aby »seděla« Němcům:

„To se vám to, Němci, žere, když vás Češi — živijó, to se vám to, Němci, žere, když vás Češi — živijó, živijó, ŽIVI-JÓ!!!“ znělo v hospodách fortissimem.

SCHŮZE STARÝCH VÁLEČNÍKŮ.

Starý Žižka svolal v nebi pořadu válečníků. Dostavil se Bismarck, Napoleon, Caesar a jiní. Debatovali o druhé světové válce a Žižka povídá:

„Kdybych měl takové tanky, dobyl bych celou Evropu!“

„Já mít tehdy takové aeroplány, tak jsem dobyl celý svět,“ mínil Bismarck.

Napoleon se usmál: „Kdybych já měl takového ministra propagandy, tak by se svět ani nedověděl, že jsem prohrál!“

VOJENSKÁ TERMINOLOGIE.

Za války se mnohé vojenské termíny přenášely i na pojmy nevojenské nebo mající jen něco společného s vojnou, jako na příklad pojem: manželka, žena, choť, družka, drahá polovice. Mnoho mužů v dobré náladě řeklo svým ženám stíhačka a jiní o nich mluvili jako o těžkých bombardérech. Tu a tam jsme zaslechli i termín: mesršmejd. — A toť se ví, že i Londýn dostal jiné jméno, protože se nedalo bez nebezpečí v tramvaji zavolat na kamaráda:

„Slyšels včera večer Londýn?"

Londýnu se proto říkalo — K r o m ě ř í ž, to je: kromě říše — mimo říš!

ROZTOČTE KOLA.

Na lavici obžalovaných se octl muž, obviněný, že ukradl kolo.

Soudce: „Proč jste ukradl to kolo?"

Obžalovaný: „Prosím, to kolo s t á l o u plotu."

Soudce: „A to je důvod ke krádeži?"

Obžalovaný: „Prosím, když na tom plotě byl nápis: Všechna kola se točí pro vítězství říše. Tak jsem to kolo r o z t o č i l, aby to říše vyhrála..."

KULTURTRÉGŘI.

Němci tvrdili, že jsou inteligentní, že všecko vědí, a napořád nám to dokazovali, aby nás o tom »přesvědčili«. I stalo se, že jeli Němci odkudsi od Berlína osídlit Povltaví na Benešovsku. Ptal se jich venkovan u Roudnice, kam jedou:

„Přes protektorát do Čech."

KRYSA NA BANKOVCE.

Noviny se nějaký čas četly tak, že si čtenáři prohlíželi obrázkové časopisy proti světlu a mezi linkami i v nevinných kresbách hledali protiněmecké skrývačky.

Podobně se Češi dívali i na tak zvané protektorátní bankovky. Nevidělo-li se na nich něco hned na prvý pohled, přelamovaly se, ohýbaly a skládaly, jen aby se ukázala chytačka. Nejznámější je složení dvacetikoruny tak, že na hlavě kresby kluka — kterým prý byl syn vraha Heydricha — se objevila k r y s a, německá krysa.

A ještě jiné, pikantní, věci se našly na bankovkách.

Na téže bankovce je delší pás ornamentální kresby ovoce — to byl příděl pro Němce — a kratičký pásek — to byl příděl ovoce pro Čechy.

PODOBNÉ SLOVO.

V hodině němčiny vysvětluje pan učitel žákům význam slova »Meineid« — křivá přísaha. Potom se optal třídy, kdo by si vzpomněl na podobné slovo: „Prosím, prosím," hlásí se jeden čipera.

„Mein Kampf."

DLOUHÉ TOTÁNÍ.

Na podzim roku 1944 postihlo totání kde koho. Tehdy už opravdu jenom nejmazanější dovedli vyklouznout z archů úřadu práce. Zavolali si tam kde koho, a tak přišel před pány i jeden pražský komik. Řekli mu, že bude totat, a on se důvěřivě otázal:

„Když už musím být nasazený, mohli byste mi aspoň říci jak dlouho?"

„To je jednoduché — do konce války."

I vyskočil herec od podlahy a zajuchal:

„To jsem rád! Já se bál, že až do vánoc!"

KDYŽ SE STÁLO U STALINGRADU.

Němci každou chvíli něco vybírali nebo sbírali. Sbírali starý papír, staré železo, sbírali přikrývky, rukavice, staré hadry, sbírali každou neděli na »Opfersonntag«, bírali lyže, sbírali zvony, akumulátory z aut, sbírali kliky u vagonů, prostě k r a d l i co se dalo.

„Člověče, slyšels to? V neděli začne sbírka všech židlí!"

„Proč?"

„Oni Němci už moc dlouho s t o j í u Stalingradu!"

INFORMACE.

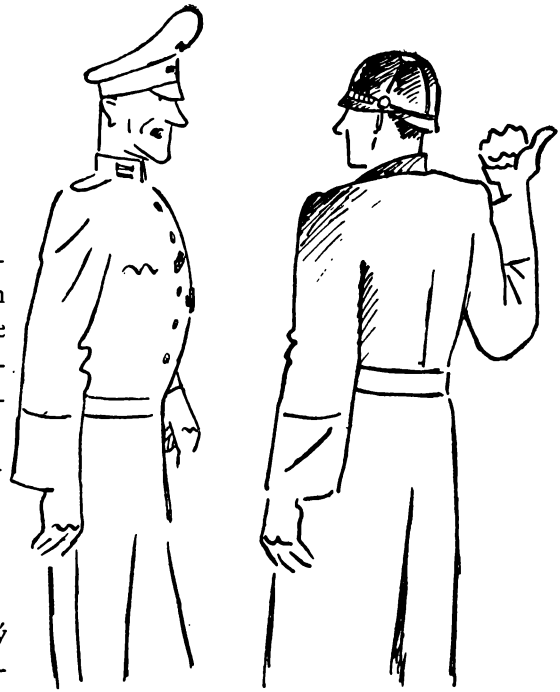

Přijel německý důstojník na Wilsonovo nádraží a jen vyšel do ulice, ptá se hned prvního strážníka: „Kde je »Německá velikost«?“

„Tamhle v museu!“

DŘEVÁČKY.

Když se některý rok na jaře prodávaly dřeváčky v obchodech bez poukazů, říkalo se všeobecně:

„To nám Němci dávají, aby to u nás dobře — klapalo!“

UCHVÁTÍ-LI TĚ...

Někdy v půli roku 1944 se objevily na všech pražských nárožích i plakátových deskách afiše, představující pražský hrad a nad ním vztaženou ruku s drápy. To byl obvyklý bubák nacistů. Na plakátu umístili ještě nápis: »Uchvátí-li tě — zahyneš.«

A bystrá hlava pod to napsala:

»MY TAM TEĎKA NEBYDLÍME —
NÁS SE TO NETEJKÁ.«

ODPOVĚĎ LIDU.

Nějakou dobu visely na nárožích a na plotech plakáty — fotografie zajatců, pořízené bezprostředně po těžkých bojích, kdy každý lidský výraz je tvrdší a zarputilejší. Nad fotografii dali nápis:

„To že jsou vaši bratři?“

Druhého dne už tam připsali Češi odpověď:

„ANO! A NAŘEŽOU VÁM JAK SE PATŘÍ!“

ZTRATILA SE KOZA.

Přiběhla do brněnského rozhlasu v době »Protektorátu« selka z Líšně. A že se jí, chuděrce, stal hrozný malér.

„Co se vám přihodilo?“ tázal se jí pán od vln.

„Pane grádista, ztratila se mi koza!“

„Máme vám snad škodu nahradit?“

„To, prosím, teda ne. Ale prosimich, kdyby byli tak moc hodní a řekli to grádiem. Ta koza má černé flek na řbetě — každé ju hnedke pozná.“

„A v jakém rozhlase to máme vysílat? V oddělení ztráty a nálezy, nebo v hospodářském či v zemědělském?“

„Tož v tom, jak tam večer říkajó »volá Londýn« — te chvíle sedí u grádia celá Líšeň!“

ČESKÝ POZDRAV.

Češi se všeobecně zdravili »nazdar!«, pepickým »tě bůh!«, kamarádským »tě péro!« a ostatními obvyklými pozdravy. Ale daleko častěji se říkalo prosté: »Stálý nový zdraví!«

Což znamenalo: Stalinovi zdraví!!

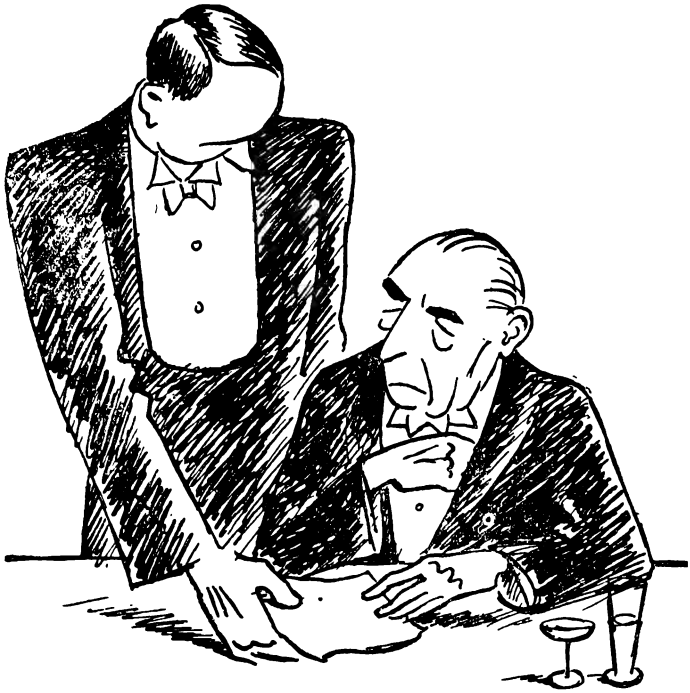

DĚDA PODPISÓWY.

Nějakou dobu žily a množily se u nás tak zvané polské vtipy, à la: uhlí = spresovaná čma, velbloud = krova s ruksakym, ventilátor = grosartyčna mašyna bardzo fajnego gatuňku dla fabrycyrovania fryšnego lufta. To se přeneslo i do politiky, a tak se Hitlerovi říkalo »cwok na svobódě«, generálu Ježkovi »kaktus pochodówy« a Háchovi »děda podpisówy«. A s tím dědou podpisówym byl potom takový vtip:

Na Hradě se konala veliká recepce. Páni smoking a tmavé sako nebo uniforma. Přišel k Háchovi číšník ve

fraku a položí před něho jídelní lístek. Hácha hned sahá do náprsní kapsy po peru a ptá se:

„Kde to mám podepsat??“

TETKA VE VLAKU.

Jela tetka ve vlaku. Předtím obědvala fazolovou polévku. Ve vagoně seděla velmi nepokojně, a teprve když se zdálo, že cestující naproti spí, dovolila si, že... holt, fazole.

Pán vykoukl zpod kabátu. Byl to Němec a povídá: „Fuj, víte, že se to nesmí!“

„To se mejlíte! Huby ste nám zavřeli, ale zadnice nám nezavřete!“

SOKOLSKÁ ŽÁRLIVOST.

„Prosím vás, nevíte, proč jsou Sokolové tak smutní a klerikálové se pořád jenom usmívají?“ ptávali se lidé v začátcích úspěšné sovětské ofensivy.

„Co vám budu povídat? Sokolové žárlí. Rusové vstoupili hromadně do — Orla!“

DUCH SLUŽEBNÝ.

Milostpaní potřebovala ducha služebného a dala si do novin inserát. Přihlásila se děva krev a mléko, ale při představování sama začala vyslýchat svou budoucí zaměstnavatelku:

„Milostpaní, a kupujete pod rukou lístky do biografů?“

Milostpaní v tom tušila záludnost: „Kdepak, my nic nekupujeme pod rukou.“

„A mouku nebo maso na černo nekupujete?“ byla další otázka.

„Co vás to napadá? My černou bursu nepodporujeme!“ brání se milostpaní s předtuchou, že přichází agent gestapa.

„A Londýn posloucháte?“

„Vy jste se zbláznila, ženská! Vždyť na to je provaz!“

Nová služebná pokrčila rameny: „Tak já to místo teda nevemu! Za prvé, nikdy bych se nedostala do biografu, za druhé, ani bych se u vás nenajedla, a za třetí — nevěděla bych vůbec, co se děje ve světě.“

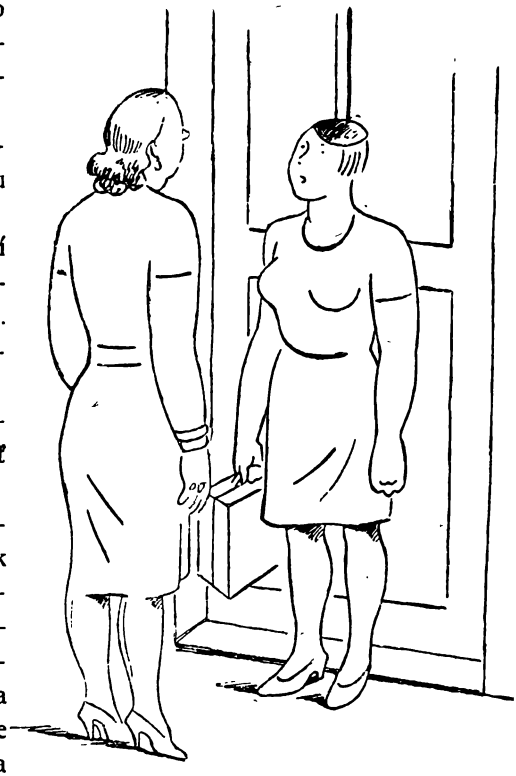

ŠIBENIČNÍ.

Přišel nováček do koncentračního tábora a ptal se druhých, jaké to tu je. Odpověď byla vždy stejná: „Chlapče, na všechno si zvykneš, nejhorší jsou první tři roky.“

PIVO NEZTRATILO STUPŇOVITOST.

Němci brzo po okupaci Československa nařídili, že pivo nesmí mít 12 stupňů, ale jenom dva. Ale když zavedli pro číšníky a vrchní procentový systém a určili deset procent, říkali hosté:

„Dvě procenta pivo, deset procent vrchní — a zas je to dvanáct procent!“

CHTĚLI TO DOHONIT.

Po zavření českých vysokých škol si studenti říkali:

„Němci vědí, že jsme kulturně daleko před nimi. Tak nás chtějí během tří roků dohonit!“

SKLENĚNÉ OKO.

K. H. Frank si zavolal českého politického vězně, odsouzeného na smrt. Dal mu hádanku, zda pozná, které oko má skleněné. Když uhádne, daruje mu život, ne-li, bude popraven.

Čech uhodl. Franka to udivilo. Ptal se: „Jak jste to poznal?“

„To skleněné se na mne dívalo lidsky . . .“

V MNICHOVĚ.

Davy lidu proudí mnichovskými ulicemi ještě v dobách, kdy je bombardéry neproměnily v antické ruiny. Vrazí do sebe dva lidé a jeden z nich dokonce druhému šlápne na kuří oko. Bolest je velká.

„Hergot-krucinálfagot," hořekuje postižený.

Davy okolo se zastaví, namíří k mluvčímu: „Helé — koukej, ty seš z Prahy, že jó? A co je novýho?"

ŠAŇO MACH NA PŘEHLÍDCE.

Šaňo Mach přehlížel Hlinkovy gardy. Při proslovu se tázal, kdo se hlásí dobrovolně k bojovému letu nad Londýn. Přihlásil se jeden jediný. Šaňo Mach mu poklepal na rameno, doprovodil ho až k letadlu, přál mu zdar podniku a mávl startovním praporkem.

Letec odletěl a plynuly hodiny. Nervosita Šaňo Macha, Bely Tuky a »presidenta« Tiso se stupňovala v očekávání úspěšného gardisty. Konečně se nad obzorem objevil černý bod. Rychle se blížil, letadlo přistalo a Tisovi pohlaváři s úžasem viděli, že gardista má všechny pumy.

„Prečo si nebombardoval Londýn?“ ptal se hned Šaňo Mach.

„Prečo? Keď som bol nad Londýnom, nu — to naozaj odtrúbili poplach. Nu — čo bych im to kazil? povedal som si a letěl som nazpät.“

MNOHO JEDNONOHÝCH.

„Vzpomínáte, jak Hitler říkal, že kde jednou stane noha německého vojáka, tam že už zůstane na věky? No — a tak tedy vojáci tu jednu nohu nechali na všech evropských a afrických bojištích.“

»DAS REICH« UŽ NENÍ.

Přišla babička k novinářskému stánku a žádá časopis »Das Reich«.

„»Das Reich« už není,“ odpovídá jí prodavač.

Poodešla pár kroků, za chvíli se vrátila a zase říká:

„Prosím vás, dejte mi »Das Reich«."

Nepoznal ji a klidně opakuje: »Das Reich« už není."

Odešla, ale za tři minuty je zpátky a znovu žádá totéž. Prodavač ji už poznal a proto se rozzlobil:

„Dyť jsem vám to řekl dvakrát. »Das Reich« už není. Co pořád máte?"

„Když já to tak ráda slyším..."

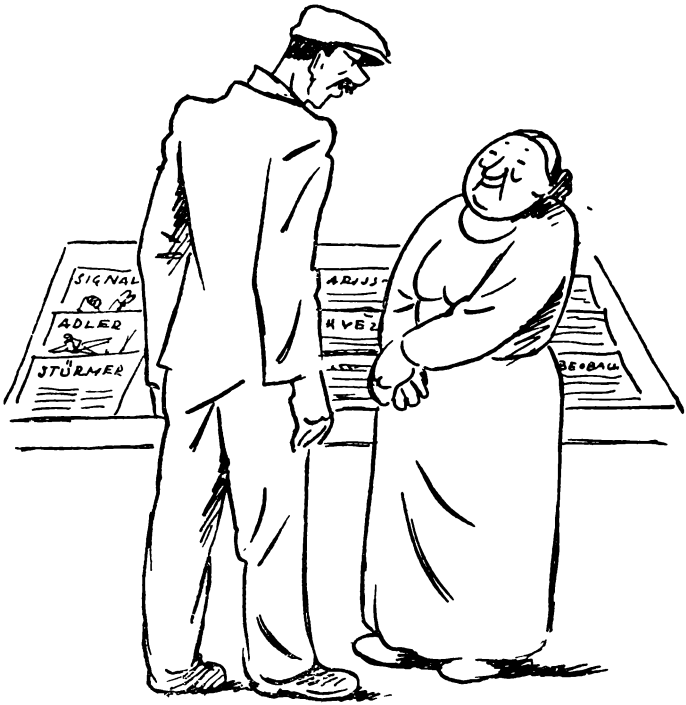

CO RADĚJI.

Byla debata v hospodě, plné Čechů i Němců. A jeden Čech povídá:

„To já radši posloužím deseti Němcům než jednomu Čechovi.“

Samozřejmě, že se Němcům takový výrok líbil.

„A čím jste?“ ptal se jeden.

„Hrobař!“

NOVÉ JMÉNO PRAHY.

Hitler nedobyl Leningradu, nedostal Stalingrad a u všech dalších -gradů byl bit. I řekli si Pražané, že by také Praha měla být případně přejmenována. Ve spoustě nových názvů se uplatnil jeden, který se vkládal do úst Hitlerových, když vzdychal, co se tam děje:

„Pročsemji-krad.“

PŘED SONDRGERICHTEM.

Chlap cosi řval, co vypadalo jako pobuřování lidu a tak bez dlouhých cavyků — marš s ním před sondrgericht. Stojí před vyžilými, sadistickými, krvelačnými šelmami a čtou se nacionále. Potom předseda nahlíží do spisů a říká:

„Jste obžalován, že jste křičel »Židy vykopat a Němce na jejich místo«. Soudce si uvědomuje, že to vlastně nic není a státní zástupce i ostatní koukají jako vyjevení.

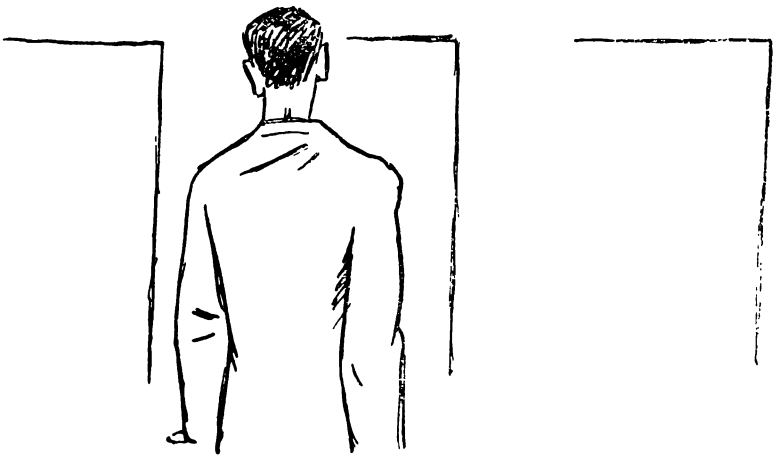

„Židy vykopat a Němce na jejich místo . . .," opakuje si soudce ještě jednou a dodává: „Tak to má být! Vždyť je to tak správné."

Ale hlásí se svědek a svědčí:

„No jo, páni, ale von to řval na řbitově . . ."

OBĚŠENÁ SLEPICE.

V jedné slezsko-ostravské havířské kolonii havířovi pošla slepice. Co by to bylo za Ostraváka, kdyby i s ní neučinil nějaký žert? Postavil u plotu malou šibenici, slepici na ni pověsil a k dřevu připevnil lístek:

REPERTOIR ČESKÝCH DIVADEL.

V době okupace si Češi představovali, že by divadla a kina měla hrát takový pořad (v závorce obsazení hlavní role):

Loupežníci na Chlumu	(Esesmani)
Vrah mezi námi	(K. H. Frank)
Loupežník	(Himmler)
Nezlobte dědečka	(Emil Hácha)
Kulhavý ďábel	(Goebbels)
Idiot	(Hitler)
Miláček žen — Bel ami	(Göring)
Zločin a trest	(Moravec)
Dvě vdovy	(Heydrichová, Rommelová)
Konečně sami	(Říšská vláda)
PŘIJDU HNED!	(Stalin)

DOBRÁ RADA.

Zavřeli kluka, že na ulici zpíval pamflet na Hitlera. Zavolali mámu, která se hned dala do syna: „Sakramenický kluku, furt sem ti říkala, vykašli se na pacholka, co si z něho budeš dělat šoufky!? Kvůli troubovi ještě přijdeš do kriminálu. A jestli se na něho nevyfláknešs, tak tě zlinýruju, až budeš modrý . . .“

POČKÁ.

K smrti odsouzení Čech, Polák a Žid byli večer před popravou dotázáni na poslední přání.

„Vepřovou s knedlíkem a zelím, sklenici plzeňského, pohřeb na Vyšehradě a při něm zahrát píseň »Kolínečku, Kolíne...«," poručil si Čech.

„Jazyk s polskou omáčkou a pohřeb v Krakově s národní hymnou," poručil si Polák.

„Knedlíky s meruňkami a hrob vedle milovaného Vůdce," moudře usoudil Žid, a když mu bylo řečeno, že Hitler ani nezemřel, ani zemřít nemíní, namítl klidně:

„Nevadí, já tedy počkám..."

Svět práce.

ODSTRAŇOVÁNÍ POMNÍKŮ.

Některé pomníky byly Němcům trnem v oku a v Praze dali odstranit pomník Palackého u Palackého mostu, pomník Wilsonův u Wilsonova nádraží a pomník Denisův na Malostranském náměstí. Češi k tomu říkali:

„Voni je odstranili, aby se nemusili dívat na tu spoušť, kterou v Praze Němci dělají."

ZASE JEDNA HÁDANKA.

Jaký je rozdíl mezi volksšturmen a psí boudou?

? ? ?

Psí bouda je pro psa a volksšturm je — pro kočku.

ROZUMĚL UŽ VÝZVÁM.

Do suterénní dílny malého českého člověka počestného řemesla ševcovského vešel zákazník. Neznámý. Když projednal objednávku, povídá jen tak:

„No, a co soudíte, pane mistr, o situaci?“

„Já se o situaci nestarám,“ zavrčel pan mistr.

„No, ovšem, ale myslím, co soudíte o trvání války.“

„Vždyť 'sem vám už řek', že se o takový věci nestarám. Mám tady svou práci — a je to,“ řekl zase stejně neochotně.

„Dobře — ale přece jen...“

To se už pan mistr dohřál, že nedal pánovi ani domluvit: „Ále — co se s váma budu bavit? Koukejte, já si tady sedím u verpánku, tluču si svý floky, poslouchám si tady bedýnku — no, a až jednou z pražskýho radia uslyším, jak naši páni říkají k nám Čechům »zachovejte klid!«, tak vezmu knejp — — — no, a půjdu...“

PRŮVODČÍ ZE SLOVAČE.

Měli jsme jen málo názvů měst nebo hor či řek, které by Němci nebyli bývali překřtili. Často pozměnili aspoň několik hlásek a v nejhorším třeba čárku ubrali. Mezi ně patřilo Kladno-Kladno, Chotzen-Choceň a také Weseli-Veselí, Pisek-Písek, Klobouk-Klobouky, Polna-Polná a podobně.

Na Slovácku měli několik bodrých průvodčí, z nichž jeden veselskou stanici vyvolával takto:

„Veselí — česky aj německy!“

Fr. Polouček.

CITLIVÉ RADIO.

Chlubil se jeden známý pražský herec svým přátelům: „Lidi, já vám mám báječné radio. Poslouchám tuhle — a slyším Prahu, maličko pootočím a hned slyším Berlín — pak maličko pootočím a slyším Frankfurt, zas maličko pootočím knoflíkem a slyším Breslau — a pak zase maličko pootočím — a mám Dachau!“

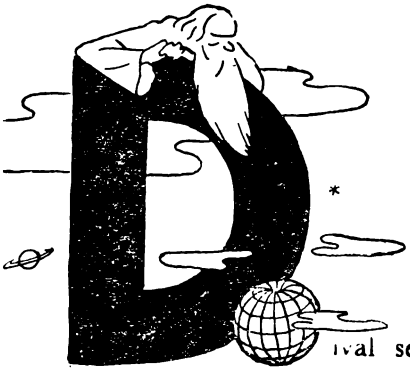

PÁN BŮH NA SVĚTĚ.

Dával se jednou Pán Bůh na svět a na silnici spatřil tři potácející se mátohy. Jeho srdce zjihlo a řekl si, že jim půjde pomoci. Sestoupil na zem a tu viděl, že první z té trojice usedavě pláče. Ptal se ho, co se mu přihodilo a tu si plačící stěžoval, že hrál v karty a mnoho prohrál. Pán Bůh mu poradil, aby zanechal hry a pozbude důvod k pláči. Druhý hořce naříkal, že mu utekla žena. Nad touto žalostí se poněkud pozastavil, ale když viděl upřímný pláč, slíbil, že ženu najde a že ji pošle manželovi zpět.

Třetí usedavě plakal a mezi vzlykotem zakoktal: „Já — já — jsem — Ně-Němec . . .“

„Jo — tobě pomoci není,“ řekl Bůh a vystoupil na nebesa.

CO JE TO DKW.

Přivedli do společné cely nového odsouzence a kamarádi hned kolem něho, co je, odkud přichází, co dělal a poslední otázka zní:

„A jak dlouho tady budeš?“

„D K W,“ zní odpověď.

„Co je to?“

„Do Konce Války!“

CHUDÁK CELÝ VŮL.

Přišel jednou do restaurace Ferenc Futurista a dal si hovězí roštěnou. Byl čtvrtek, tak stačilo odevzdat masový ústřižek na pět deka.

Když vrchní přinesl porci komikovi, začal si ji tento prohlížet, pak se dal do hereckého pláče a zahořekoval před hosty:

„Kvůli tomuhle kousíčku masa museli zabít celého vola?!“

SVIŇSKÝ LES.

Celý nacistický režim byl řetězem podvodů, podvůdků, lží a gangsteřin, od vyrabování jedince, přes obec na celé státy a národy. Tím žili a na to umřeli. Některé jejich lotroviny čišely notorickou blbostí, mozkovou zabedněností na sto honů.

Němci nařídili novinám i vydavatelům knih, že německá jména měst, řek a hor se nesmějí překládat do češtiny. A tak jsme museli číst články o »münchenské« dohodě, o »erzgebirgských« lázních, o »troppauském« nádraží a pod. Vlasy nám vstávaly na hlavě nad touto tupostí, ale lidem se brzo staly tyto pitomosti pro smích. A když se promítal film »Povídky z vídeňského lesa«, neříkalo se »Povídky z wienského lesa«, ale »Povídky sviňského lesa«.

PROFESORKA U SOUSTRUHU.

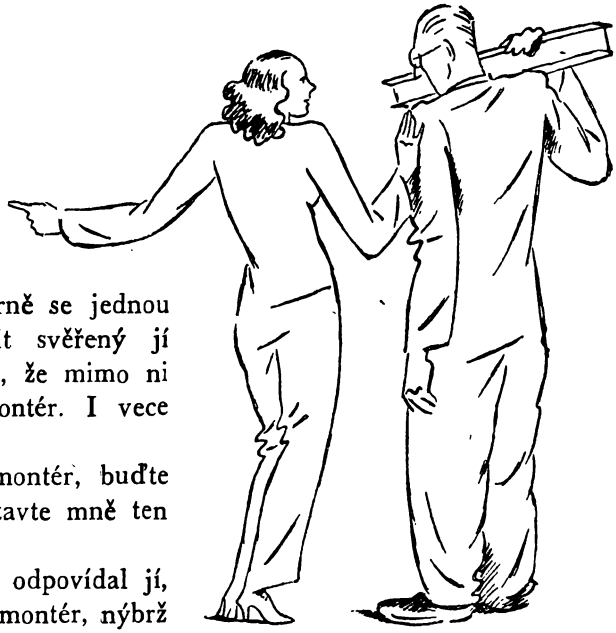

Do továrny nasadili paní profesorku, aby totala u soustruhu. Marně se jednou pokoušela zastavit svěřený jí stroj. Tu uviděla, že mimo ni jde spása — montér. I vece k němu:

„Haló, pane montér, buďte tak hodný a zastavte mně ten stroj!“

„Dělná dámo,“ odpovídal jí, „za prvé nejsem montér, nýbrž zubní lékař, za druhé, už zde nosím celé odpoledne traversu na zádech a nevím, co s ní mám dělat, a za třetí, zeptejte se kolegy Noblesa, který byl v zastavárně jako doma a dovedl všechno — zastavit!“

PŘEJMENOVÁVACÍ HOREČKA.

Když Němci začali bláznit a kde co překládali — i Vodičkova ulice po panu Vodičkovi byla Wassergasse, nebo film Ryba na suchu (Pan Ryba, prosím) se stal Der Fisch am Trockenen, překládali si Češi sami podle svého i jiné názvy a navrhovali:

Smíchov — Lachau, Dejvice — Gibmehr, most Svatopluka Čecha — Heiliger Regiment Böhmen Brücke, Myslíkova ulice — Špekulírgasse, Strašnice — Bu-bu-bustadt. Hrdlořezy — Es kommt der Tag, a podobně.

JEN BRZO PROKOUKNOUT!

Přišel kluk pozdě do německé školy a vymyslil si novou výmluvu:

„Prosím, pane učiteli, já jsem přišel pozdě, protože se nám narodila koťata."

„A to je něco tak zvláštního?" namítal učitel.

„Je, pane učiteli. Jedno mělo na hlavě hákový kříž a druhé dubovou ratolest."

Za čas přišel do školy inspektor a vyprávěli mu o zajímavosti v rodině klukově. Šel do třídy a ptal se chlapce, jak to je. I vstane žák:

„Prosím, my máme koťata — a jedno má na hlavě rudou hvězdu a druhé kladivo se srpem."

Učitel celý zkoprněl, zbledl, a zasípěl: „Vždyť jsi to tehdy říkal jinak!"

„To ano, pane učiteli, ale koťata byla tehda slepá a teď už prokoukla!"

RARITA.

V žádném státě neměli takovou raritu jako v Protektorátu: holohlavého Berana.

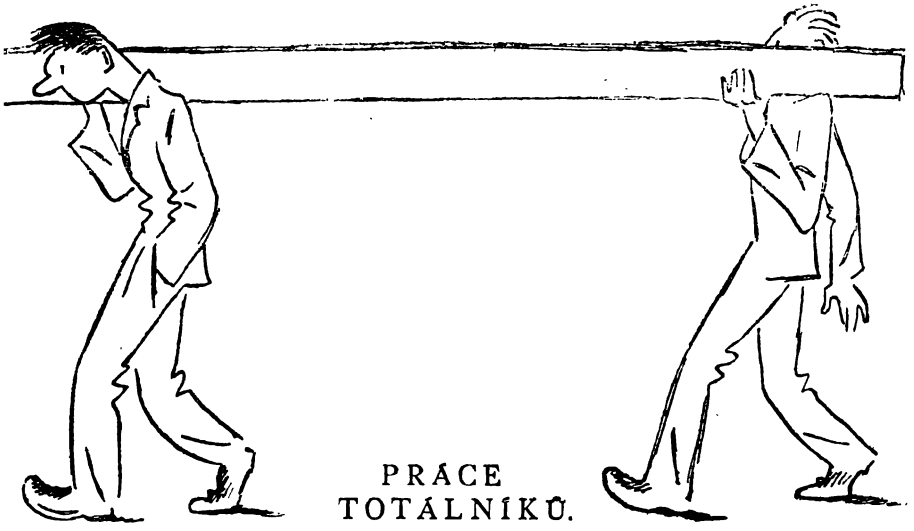

PRÁCE TOTÁLNÍKŮ.

Do velké zbrojařské továrny v Praze byla nasazena kromě jiných také podařená dvojice. Němci a kolaboranti na ni každou chvíli křičeli:

„Pracovat! Pracovat! Roztočte všechna kola pro vítězství říše!“

Jak ale měli pracovat, když továrně už došly suroviny a všichni vlastně práci jenom předstírali. Naše dvojice si vymyslila těžkou dřinu: Přenášeli dlouhou kládu s jednoho konce dvora na druhý, tam ji složili, na chvíli se posadili, aby si odpočali, pak si ji zase hodili na ramena a nesli ji tam, odkud ji vzali. Tak provozovali své »totání« několik týdnů.

Jednou je potkal jakýsi dobrodinec, který je už dobře znal, a všiml si, že jdou napříč dvorem — bez klády!

„Sákra, klucí, kde máte kládu?“

Oba se podívají na sebe a zasmějí se:

„Hergot, Venco, že my jsme ji tam — zapomněli!“ —

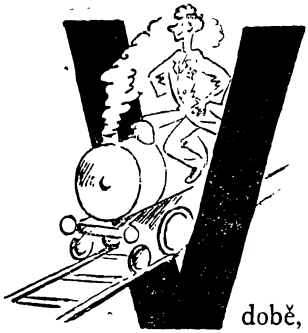

PŘEŠKOLOVÁNÍ.

V době, kdy slavný Protektorát již trpěl velkou záduchou a kornatěním cév, a jeho konec se již všemi očekával s velkou netrpělivostí, bujela ironie mezi denními cestujícími. Vlaky jezdily nacpané do nemožnosti a zpoždění tříhodinové se považovalo za normál. Když se konečně vlak pokusil o rozjezd, byl jeho start proveden s takovým zdarem, že jeden cestující, který ulovil pohodlné místo na nárazníku, vypadl až na nástupiště, při čemž zaklel:

„Sákra, s tím jede přeškolenej — holič!“

MLUVTE S NIMI, KDYŽ JSOU NĚMCI.

Zajíc sedí na mezi blízko německých hranic a vtom vidí, jak z Německa utíká jeho kolega, celý udýchaný a ustrašený: „Kam tak rychle, kam běžíš?“

„No, z Německa — oni tam zabíjejí koně!“

„Ty přece nejsi kůň — jsi zajíc!“

„To já vím. Ale mluv s nimi, když jsou Němci!“

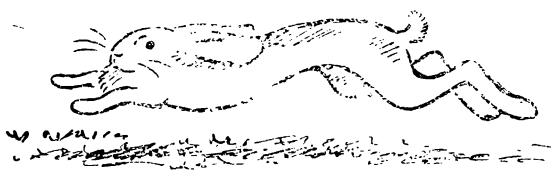

KABARET V BERLÍNĚ.

Čeští pošťáci, nakomandovaní do Berlína, bydleli v lágru společně se svými kolegy z jiných zemí. Vrchním velitelem celého tábora byl Němec, který měl dva pobočníky. Byli hloupí, až to bučelo, ale stále provokovali, aby osazenstvo pořádalo v kantině veselé večírky. Poslechli je Holanďané, poslechli Francouzi, také Poláci si uspořádali kabaret, ale Češi stále nic. Odporovali třem Němcům také proto, že nemohli prosadit, aby celý lágr byl odštěnicován. I když óbrlágrfírer přímo dorážel: „Jo, Češi, ti tak jenom kde je co dobrého k snědku, to ano, ale něco uměleckého, to nedokážou," což ovšem říkali německy, protože kromě té „samospasitelné" neuměli zhola nic. Po několika dalších výtkách se Češi přece jen dali dohromady a řekli si, že kabaret uspořádají, ač měli myšlenky a vzpomínky v jiném světě.

Dali se do cvičení a za chvíli věděli, kdo co umí. A nebyli to malí kouzelníci! Jeden lámal žiletku a polykal ji, druhý si zapálil benzin v ústech, třetí prováděl kouzelnické triky s kartami, jiný dovedl pěkně zpívat, třetí jódloval, a čtvrtý vytahoval fistulí áčka, že se žárovky chvěly.

V lednu 1945 uhodil onen památný den. Sál byl na prasknutí. V první řadě zářily tři tváře mocnářů — óbrlágrfírera a jeho dvou pobočníků. Ani slova nerozuměli, ale smáli se s sebou. Vedle nich seděl náš tlumočník, to se ví také kopa povedená, který na přání tu a tam Němcům něco přeložil. Tonda a Franta dělali veřejné tlučhuby, jinak konfrcancoury, správně konferenciéry.

Stáli oba za kulisami, když jeden kolega zpíval „Sukýnku červenou . . .“ Dojímavá píseň. Když ji posloucháte v dálce, zamží se oči, zavzpomínáte na domov, a světla se rozplývají, tonou v jiskrách slzí, které i mužům skanou po krabatých, neholených tvářích. Ne, nemusíš se stydět za slzy takto vyvolané . . . Všichni v sále jaksi zjihli, i kapesník se v rukou chlapů objevil. Jen ti »tři blbouni«, jak se jim říkalo, seděli v esesáckých uniformách tupě na svých židlích a čuměli na jeviště. Franta se dopálil a vtom mu bleskl hlavou nápad. Ihned zasvětil do svého plánu Tondu, a když dozněla »Sukýnka« a skončil hromový aplaus, vyšel na scénu. Velmi vážně oznámil nejdříve německy, pak česky a nakonec ještě francouzky, že přijde vrcholné číslo legrace a že prosí tři pány, aby vystoupili na podium, ale že to nemají být Češi.

„Herr Lagerführer“, zakřičel Tonda za scénou, což ihned převzali všichni ostatní. Skandovalo se a tři esesáci se zvedli a zvolna vystoupili na jeviště. Franta pak vytáhl z kapsy tři kusy cukršpagátu, dal každému jeden a ve své ruce si ponechal všechny tři konce, vystoupil na židli a zahulákal svým sytým barytonem:

Pasol Jano tri voly u hája . . .

To se nedá popsat, jaký řev se rozlehl síní kantiny. To se rozburácela lavina, jaký řehot a jaké halo spustili všichni Češi. Nejdivočejší uragan by nenatropil takový rachot.

Tři esesmani mysleli, že potlesk a volání slávy patří jim. Negramotně se ukláněli a Češi ještě bouřlivěji řvali: „Pasol Jano tri voly“. Prostě to se nedá popsat, to se nedá vylíčit, to se může jen prožít nebo představit.

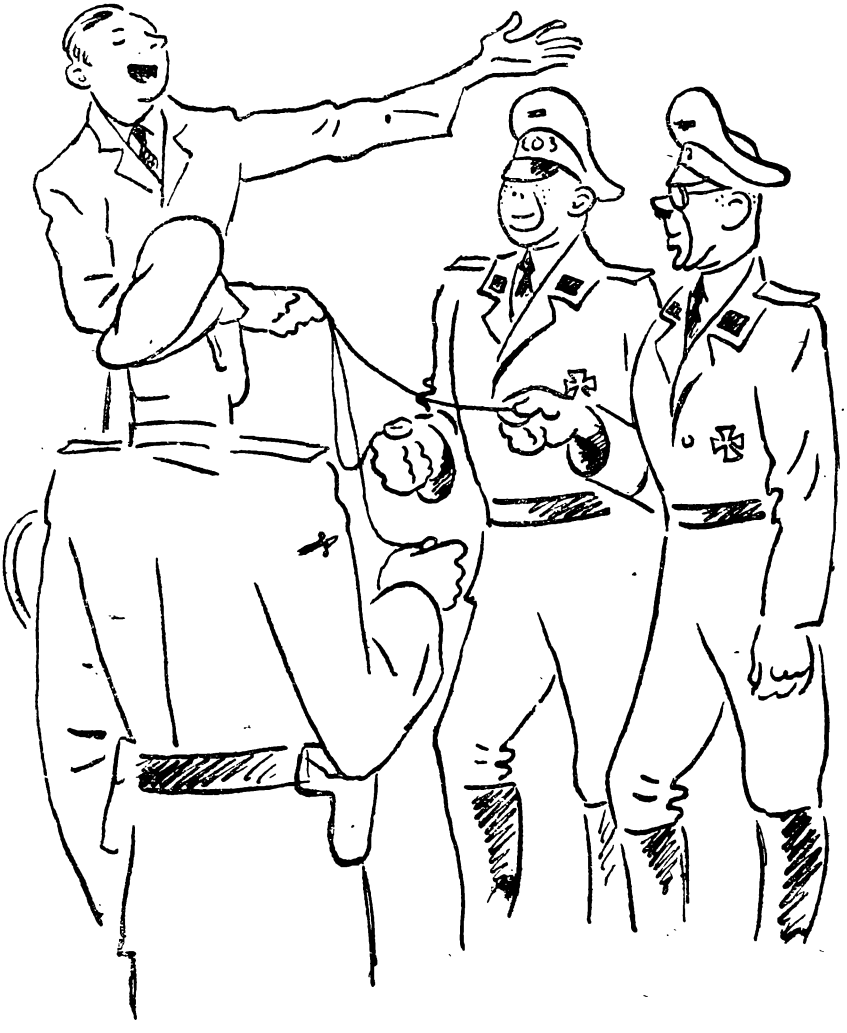

Uklidnění nastalo teprve po dozpívání písně, když lagrfíreři odevzdali špagáty a sedli zase na své místo. První, co bylo, tázali se svého tlumočníka, co se to vlastně zpívalo. A dolmeč Ferda povídá:

„Byli tři kamarádi a měli se rádi — sláva jim, sláva jim. . .“

Druhého dne byla na lágru cedulka komanda:

„Za vzorné uspořádání kabaretu se Čechům povoluje odštěničení jejich cimer. . .“

A. Tvrz.

KDO SE BUDE STĚHOVAT.

Na Vinohradech spadla těžká bomba, proletěla pěti patry a zůstala nevybuchlá volně ležet ve sklepě. Všech se zmocnilo zděšení. Šucáci uzavřeli okolí a obyvatelé činžáku se museli stěhovat. Přišli také ke starému pensistovi, který že tu bydlí dvacet roků a že se nebude stěhovat, ne a ne a ne!

Když odešli s nepořízenou, sebral se pensista, sestoupil do sklepa, vzal si pumu na rameno, vynesl ji za ohradu do polí a povídá:

„Já ti dám, potvoro, kdo se bude stěhovat, jestli já nebo ty!“

V ČESKÉ RODINĚ.

Gestapák přišel vyšetřovat do české rodiny. Prohlíží si pokoj a ptá se malého hocha: „Proč tady nemáte pověšeného Hitlera?“

Hoch na to pohotově: „Prosím, tatínek říkal, že jak se vrátí z koncentráku, tak ho hned pověsí.“

ZATKLI FARÁŘE.

Přiběhl rolník mezi osadníky do hospody a s vyděšeným pohledem sděluje: „Lidi, lidi, slyšeli jste už? Zatkli nám faráře!“

„A proč?“ letí z úst několika farníků.

„Našli u něho za oltářem patrony!“

„To není možné— a jaké?“

„No, svatého Antonína a svatého Jana Nepomuckého!“

BRUTTO— NETTO.

Do března 1943 hlásili Němci nabubřele zvláštní zprávy vrchního velitelství o potopené tonáži druhé bojující strany. Když zase jednou oznamovali po ryčných pochodech „bylo opět potopeno 320.000 *brutto* tun“, ušklíbl se jeden posluchač:

„Ale jenom 3.200 *netto,* že jo?“

O TOTÁLNÍM ZASAZENÍ.

Pražané si dávali otázku: „Jestli pak víte, kdo je nejvíc totálně zasazený?“

„Nu, kdo by? — Kominík!“

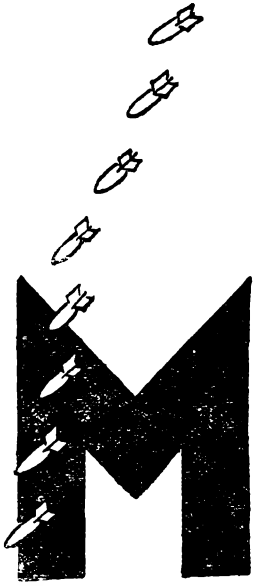

VZPOMÍNKA NA PLANÝROVÁNÍ STRAHOVA.

Mnoho se vzpomínalo na planýrování Strahova před rokem 1932, když se stavělo mohutné sletiště. A při vzpomínání vznikl tento vtip:

„Víte, kde bude příští všesokolský slet?"

„Myslím, že v Praze."

„Kdepak — vše nasvědčuje tomu, že v Berlíně."

„A proč?"

„Nu — Angličani už to tam začali — planýrovat . . ."

ZBLÁZNIL SE?

Ve škole v Bendově třídě na Smíchově se konaly odvody do pražského volkšturmu. Přišel tam jeden pajdavý, který bydlel nablízku, a to se ví, odvedli ho. Moc se tomu divil, ale nedalo se nic dělat. Ještě štěstí, že se ho zeptali: „Máte nějaké znalosti, že byste šel k zvláštní trupě?"

„To ano — chtěl bych do vůdcova hlavního stanu."

„Copak jste se, člověče, zbláznil?"

„To je, prosím, podmínka?"

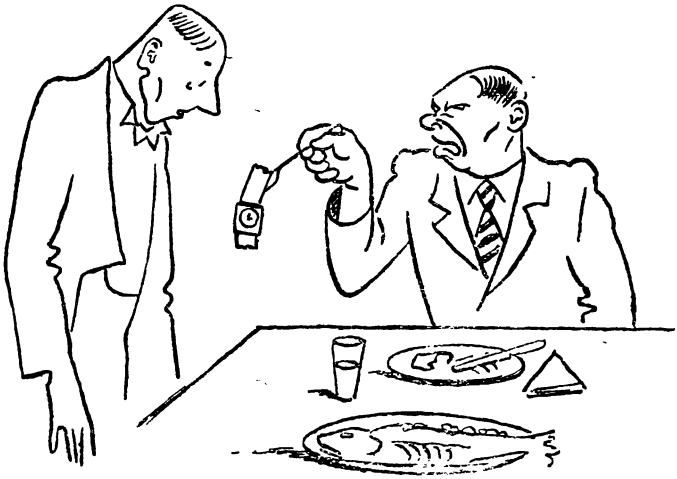

V HOSTINCI.

„Pane vrchní, to už přestává všechno. Dnes jím u vás naposledy!"

Vrchní se nakrucuje: „A proč? Už vám u nás nechutná?"

„To bych řek! Podívejte se, dal jsem si mořskou rybu. Víte, že byla špatně vykuchaná? Koukejte, našel jsem v ní kus vojenského pásku i s přezkou — »Gott mit uns«."

ORGANISACE.

V koncentračních táborech v pracovních odděleních se bralo Němcům, co se dalo. Tomuto ochuzování režimu se říkalo »organisovat«.

Proto se také největší Hitlerově zlodějně říkalo »Organisace Todt.«

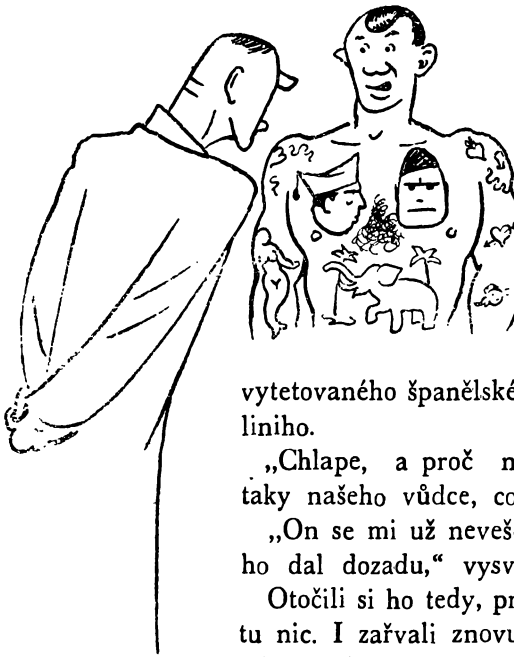

CIRKUSÁK U GESTAPA.

Gestapáci podezřívali jednoho cirkusáka, že je vyzvědačem a zatkli ho. Při tělesné prohlídce našli u něho na hrudi vytetovaného španělského Franca a Mussoliniho.

„Chlape, a proč nemáš vytetovanýho taky našeho vůdce, co?“

„On se mi už nevešel na prsa, tak jsem ho dal dozadu,“ vysvětloval cirkusák.

Otočili si ho tedy, prohlíželi, ale kde nic, tu nic. I zařvali znovu, že si z nich tropí šašky a kde že je jejich vůdce.

„Když tam není, tak šel do - - krytu.“

HORKO A ZIMA.

Setkala se v Riegrových sadech na Král. Vinohradech sličná dívka v hanáckém kroji s německou Brunhildou v dirndlu a chtěla Češku co nejvíc ponížit, tož ji zastavila a plná jízlivosti jí povídá:

„Sléčna, a nebude fám ftom na Sibirien móc zíma?“

Ale Pražanka se nedala: „Jen aby vám v tom dirndlu nebylo tady v Praze moc horko!“

NA VANDRŮ V RAJCHU.

Vypravil se vůl s krávou a se psem do rajchu. Kráva se brzo vrátila a hospodář chtěl vědět, proč. „Kdyby vás pořád dojili, až by vám krev tekla, taky byste utek," odpověděla rozdurděně.

Za pár dnů se vrátil pes. Proč? „Nu, všichni Němci tam štěkali a nejvíc Goebbels, tak mě to vůbec nebavilo."

Vůl se dlouho nevracel Nezbývalo, než ho jít hledat. Našli ho spokojeného a na otázku, proč se nevrátil jako ostatní, pravil:

„Tady je tolik volů, že se mezi nima úplně ztratím."

ROZUMĚLI SI.

Arnošt Šmejkal, populární osobnost na Žižkově, prchal z jakéhosi lágrů ve Slezsku a ve Svídnici si dodal odvahy, že se zeptá na cestu do vlasti. Zastavil chlapíka a říká mu česky: „Prosím vás, du dobře k český hranici?"

„Ich verstehe nicht," odpovídá Němec.

„Děkuju pěkně," Šmejkal na to, „tak to už není daleko," a zamířil dál k horám.

VŽDYCKY ZLODĚJNA.

Potkal četník cikánku, jíž zpod kabátu vyčuhovalo peří ukradené slepice. A hned na ni, co je to za pořádek. „Půjdeš se mnou, to bychom se na to podívali, aby to přišlo do vesnice a hned to kradlo."

A cikánka se vymlouvala: „Pane vrchní, já za to nemůžu. To slepice. Chodila po silnici a pořád kdákala: »protektorát, protektorát«. Myslela sem, že volá o ochranu a tak sem ji vzala."

Rudolf Macháček.

VZALI KRÁTKÉ VLNY.

Bylo to v době, kdy nám »kuchali« radia. Potkám dohola ostříhaného Jindru Plachtu (tak mu to předpisovala filmová role). Povídám: „Jindro, a co jsi tak smutný?"

A Plachta na to: „Ale, hochu, oni mně vzali — krátké vlny!"

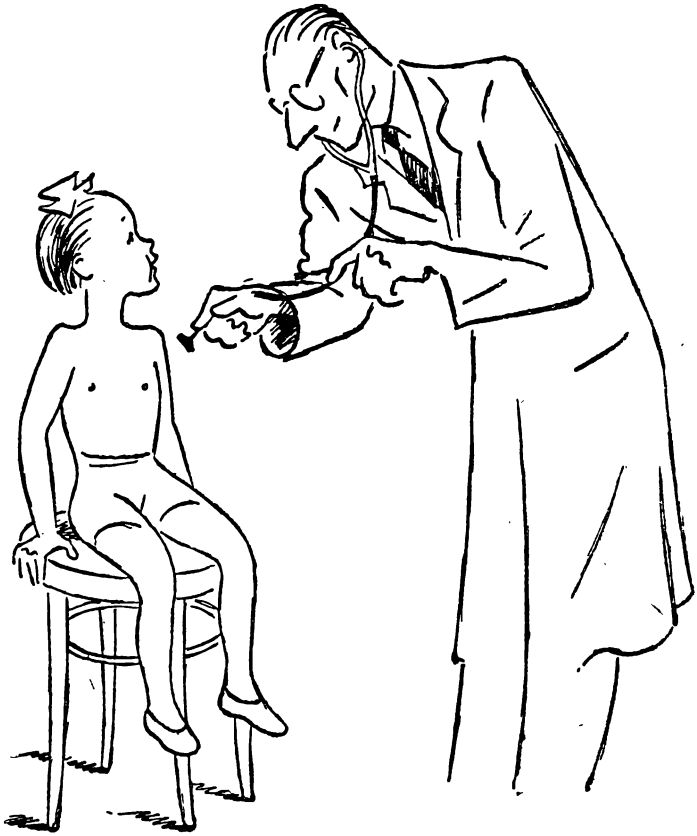

ALENKA U LÉKAŘE.

Maminka přivedla Alenku k lékaři na vyšetření. Dobrý pán v bílém plášti začíná velmi laskavě, neboť už ví, že děti se lékařů bojí. Ale Alenka je srdnatá. Nepláče a klidně se dívá na lékařovy přípravy. Když si dává do uší konce naslouchacího přístroje pro vyšetření šramotu v hrudním koši, uklidňuje rozumnou Alenku:

„A teď si poslechneme, co vysílá Praha."

Alenka k tomu dodává: „Pane doktole, slysíte na to taky Londýn?"

SILNÉ „SAMOZŘEJMĚ“.

Navštívil dopisovatel neutrálního časopisu vedoucí činitele tak zvaných mocností osy, aby zjistil, jaké mají vyhlídky na vítězství. V Japonsku dlouze hovořil se Suzukim:

„Máte mnoho letadel?“

„Desetitisíce, a zvláštní oddíly sebevrahů.“

„Máte mnoho dělostřelectva?“

„Jedinečné dělostřelectvo — snad nejlepší světa.“

„A co armáda?“

„Armádu máme skvělou, jedinečně vycvičenou.“

„Vyhrajete tedy válku?“

„Nu — to právě není tak jisté. Něco se zvrtne a vítězství by mohlo být pryč. S vítězstvím je to ve válce vždycky všelijaké.“

Novinář odjel potom do Italie a kladl tam Mussolinimu naprosto stejné otázky. A Duce Velkohubý odpovídal podobně sebevědomě o svém letectvu, dělostřelectvu a armádě. Ale na poslední otázku se zakabonil a svraštil čelo: „Víte — válka je válka. Něco se stane — a všechno lze jedním rázem prohrát. Prostě — s vítězstvím je to všelijaké.“

Pak se novinář vypravil do Německa. Přijal ho Goebbels a na jednotlivé otázky odpovídal jako jeho předchůdci, ale po poslední otázce se zachmuřil, přemnul si ruce, pajdavou nohou se poškrábal na lýtku, a novinářovo pero si črtalo: „Víte — s vítězstvím je to vždycky všelijaké. Stane se něco — a vítězství máte — to tam. Inu, válka je válka — a to vítězství není nikdy naprosto jisté.“

Novinář poděkoval a odletěl do malé, docela malé země. I našel tam dobrosrdečný lid, a vybrav si několik typických jadrných postav, tázal se jich:

„Jakpak je to u vás, pánové? Máte mnoho letadel?“

„Kdepak — sousedi nám je ukradli.“

„Nu, a snad máte zato nesmírně mnoho dělostřelectva?“

„Kdepak — taky nám je ukradli sousedi.“

„Pak — pak zcela určitě máte skvělou armádu!?“

„Kdepak — tu nám sousedi rozpustili!“

„Nu — a myslíte, že válku vyhrajete?“

„SAMOZŘEJMĚ!“

MALÝ ROZDÍL.

„Jestlipak, milá paní, víte, jakej je rozdíl mezi vaším miminkem a německou říší?“

„Já myslím, pane vrchní oficiál, že moc velkej.“

„Vidíte, a ani bych neřekl.“

„Tak mě nenapínejte...“

„Koukněte, milostpaní! Vaše miminko se napřed podělá a pak se rozvine. A německej rajch se napřed rozvine a pak se podělá...“

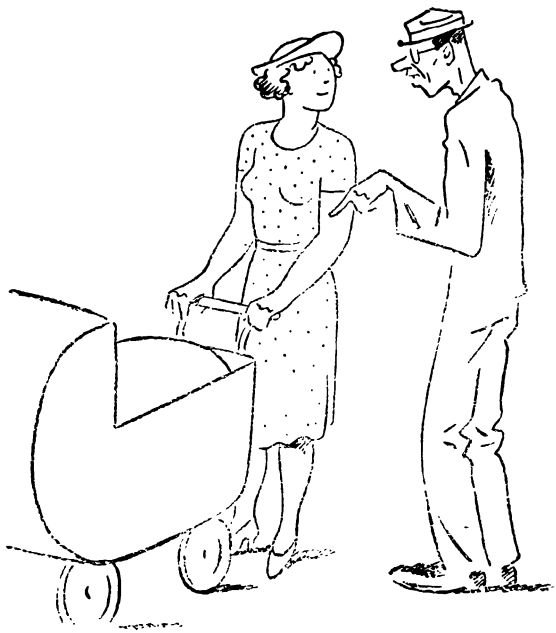

PARAŠUTISTA.

Četník potká v lese podezřelého muže a bafne na něho: „Kdo jste?“

Neznámý se podívá zasněně do očí četníkových a hlesne: „Parašutista.“

Četník se k němu nakloní: „Tož jen aby!“

HLOUBKOVÍ LETCI.

Američtí hloubkoví letci prováděli u nás hotové letecké dny. Lítali si, jak chtěli, a když byli oni nad našimi zeměmi, věděli jsme, že německá letadla se neobjeví. Pronásledování lokomotiv se stalo tak proslulé, že letcům už jsme neříkali jinak než »kotláři«, a že lítali podél tratí, nazývali se také »potrati«.

KHON V TRAMVAJI.

Seděl Khon v tramvaji a na jedné stanici přistoupil německý důstojník. Khon rychle vstával, ale důstojník poznamenal: „Jenom seďte — já postojím!“

Na další stanici přišel do vozu obyčejný voják, a jak zmerčil sedícího Khona, hned začal surově klít a Khona vyhazovat.

Tomu bylo divné, že důstojník tak, voják zase jinak, a obrátil se s dotazem na průvodčího:

„To maj tak, pane Khón. Ten důstojník poslouchá na třílampovku a ten voják má jenom krystal.“

NÁBOR DO VOLKSŠTURMU.

Přišel starý děda před lékařskou komisi a že chce do volksšturmu. Pajdal a měl protézu, ale to snad nebude vadit. Ptal se ho doktor:

„Umíte vůbec aspoň střílet?“

„Cóó? Mluvte mi do ucha, já špatně slyším.“

„Von je taky hluchej,“ pomyslil si lékař a zařval mu do ucha: „Tak to tady podepište!“

Děda šmatá po péru a marně hledá, kde by je namočil. I říká si doktor: „Sakra, dyť von je i slepý!“ a nahlas křičí: „A co, dědku, chcete dělat u volksšturmu?“

„Ve špalíru vítát milovanýho vůdce, až se skončí válka.“

Lékař se už neudržel: „Tak vy ste i blbej?!“

OPATŘENÍ NA ČMD.

„Pane kolego, víte-liž pak, že ve vagonech ČMD budou přemisťovat záchody?“

„Nevím, pane kolego, a proč?“

„Jejich umístění nesly nelibě mocnosti Osy.“

„Ale jděte — a proč pak?“

„Protože byly zrovna nad osou.“

SBÍRKA ZIMNÍ POMOCI.

Přišli k stréčkovi Křópalovi, aby přispěl na sbírku zimní pomoci nějakým lajntuchem. Tetka přinesla z prádla prostěradlo a Jozéfek spráskl ruce:

„Tetičko, deť to máte celé po — mazané...“

„Šak to nevadí — šak tu vojnu majó Němci také prosranó,“ vysvětloval stréček.

NA ŽNĚ.

Přišel K. H. Frank do Lucerny mezi studenty a ptal se vedoucích proč nejedou čeští studenti na žně. Dostal odpověď:

„Oni přijdou všichni, až se bude — mlátit!“

POVZDECH.

Když se gestapo snažilo najít Jana Smudka, říkalo se: „Nu tak — — smutek nám utek a zůstala — radost ze života.“

KLÍČ DO INDIE.

Pantátové sedí ve venkovské hospodě a rozumují o situaci na Malajském poloostrově, když Japonci dobyli Singapur. Jeden velkostatkář měl hlavní slovo:

„Sousedi, to máte těžký. Japonci jsou fanatici jako ty Němci a voni to s Angličanama uměj! Vono — jen se koukněte na mapu. Jak ztratili Singapúr, tak je celá Indie ztracena... Víte, Singapúr — to je klíč do Indie."

„Ba ne, pane velkostatkáři," odpovídá mu jeden dělník. „To máte jako u Švejka. Von píše o týhle situaci: Jeho oficír sněd třešně a potom se napil piva. No — holt, dostal bolení. A řval na Švejka: ‚Dej sem klíč!' a utíkal na aha. Švejk mu klíč dal, k hajzlu měl ňákých deset kroků — no, vidíte — a podělal se! A s tím klíčem do Indie to bude taky tak!"

TAKÉ LOGIKA.

Žižkovští kluci byli nasazeni do jedné velké dřevařské továrny v rajchu. Jedna parta nosila desky z kůlny do truhlárny. Dva totálníci si brali na ramena vždy po jedné, kdežto druzí dva po třech deskách.

Uviděl to partafíra a zařve na ty první dva:

„Donrwetr, jak to, že tam ti nosí tři desky a vy jenom jednu?!“

„Jó — za to my nemůžem, že voni jsou líní chodit pro desky třikrát!“

TISO U HITLERA.

Tiso se vypravil do Berlína, aby cosi vyorodoval u Hitlera. Protože neměli uhlí pro lokomotivy, tak jel na kole. Nechal si je stát u vchodu do kancléřství a vyjednával. Když se vrátil, bylo kolo pryč. Vylekaný běžel zpět za fírerkem a povídá mu vzrušeně:

„Kolo nie — kolo - nie!“

Zamračil se vůdce a pak se rozvzteklil:

„Sakra, hrome, samostatnost jsme ti dali — a ještě chceš kolonie? Marš — ven!“

RÝMOVAČKA NA HESSE.

Hessovo jméno se nabízelo pro nejrůznější rýmovačky. Hodně se říkala ta, kterou si vymyslel K. H.:

Pane Hess — jak jste hles — tak jsem se svez — aniž bych hles.

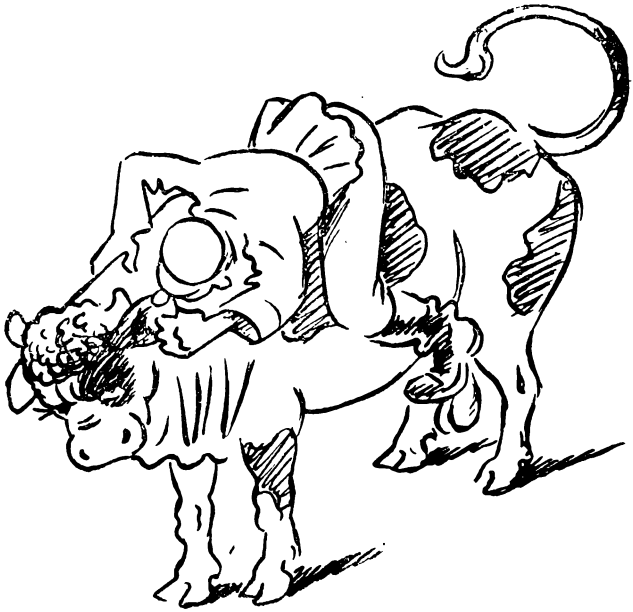

SOUBOJ NA SIBIŘSKÉ PLÁNI.

Po největší porážce Hitlerových vojsk u Stalingradu, rozhodl se Hitler ukončiti válku soubojem jednoho Němce s jedním vojákem sovětským, aby uchránil zbytek soukmenovců. Sověti s návrhem souhlasili.

Souboj měl být vybojován na sibiřské pláni. Němec přijel na koni, Rus na silném býku. Byl dán povel. Sovětský voják se před rozjetím ještě naklonil k býku a pošeptal mu cosi do ucha. Hned v prvním kole byl pak Němec poražen rozzuřeným býkem.

Hitler uznal svoji porážku. „Ale dřív, než zahynu, nechť mi rudoarmějec prozradí, co pošeptal býkovi, že se tak rozzuřil!“

„Inu, řekl mu: Podívej se na toho chlapa! To je ten, co ti odvedl z Ukrajiny všechny — krávy!“

OTEVŘENÁ HLAVA.

Chlubili se dva polní felčarové: „Čéče, to bys nevěřil. Měl jsem vojáka, kerýmu granát utrh ruku. Já vzal mrtvýmu jinou, přišil sem ji a teď s ní umí hajlovat!“

„To nic není,“ vece druhý, „to já měl vojáka, kerýmu granát rozbil hlavu. Já jsem se mu do ní — podíval, dal jsem tam piliny — a víš, že z něho je teď vůdce německýho národa?!“

SONDERMELDUNG.

Seděli vedle sebe americký a německý atašé kdesi v Jižní Americe na velkém banketu a povídá Američan: „Když se u nás koná velký banket, tak číšníci obsluhují na motorkách, aby to šlo hezky rychle.“

„U nás zase,“ přidává Němec, „když vaříme jídlo pro takový banket, tak to v kotli rozmíchává ponorka!“

„Jo, a když narazí na kus masa, tak je z toho sondermeldung, co?“

SOBOTNÍ NÁLETY.

Několikrát po sobě přilétali nad Prahu Američané v sobotu. Bystrá lidová všímavost nenechala ani takovou příležitost pro vtip nevyužitou. A tak se při sobotním poplachu říkávalo:

„Kasaři jsou tady — vezou sobotní výplatu partyzánům!“

O VĚCECH NA LÍSTKY A POUKAZY

VENKOVSKÁ HÁDANKA.

Na venkově si dávali tuto hádanku:

„Po Praze jde muž a má v ústech viržinko. Kdo je to?"

„To je přece řezník!"

„Po Praze jde muž a má zamaštěná ústa. Kdo je to?"

„No, to je přece trafikant!"

„A co je to? Po Praze jde muž a má v ústech viržinko a hubu má zamaštěnou?"

„To je přece — hospodářská kontrola!"

V TRAFICE ZA VÁLKY.

„Máte sirky?" — „Ne."
„Máte cigarety?" — „Ne."
„Máte špičky?" — „Ne."
„Máte dutinky?" — „Ne."
„A co tedy máte?" — „Der neue Tag!"

CO JE TO SÁDLO?

Přišel pověstný inspektor Werner do jedné pražské školy na inspekci. Poslouchal, jak pan učitel vypráví dětičkám, co je to Erzgebirge, Mainz a Aachen, a byl konec hodiny. Dětičky honem šup sešity pod lavici a nahoru rukovaly balíčky se svačinkami.

„Co jste si přinesly na svačinku?“ ptal se jich.

Chléb s marmeládou, chléb s Vitelem, chléb samotný, tu a tam houska.

„Chléb se sádlem nemá nikdo?“ zvídal inspektor.

Vykulené oči se dívají na Wernera.

„Vy nevíte, co je to sádlo?“ Školáci pokyvují, že ne. Teprve za malou chvíli se vzadu hlásí nejstarší chlapec. „Tak, ty nám to povíš. Co je to sádlo?“

„Prosím, pane inspektore, sádlo, to je takové bílé, měli jsme to doma v hrnci a maminka nám to mazala na chleba, když byl tatínek nezaměstnaný . . .“

ŽELVY PRO ČECHY.

Po německém velkolupu v Řecku, objevily se u nás ve značném množství — želvy. A že prý je to výborná pochoutka, a že je to místo českých ryb na český stůl. Ale lidé říkali: „Voni by chtěli, abychom si na želvách vylámali zuby. To se mejlej. Němců budem mít furt plný zuby a jednou je pořádně zatnem!“

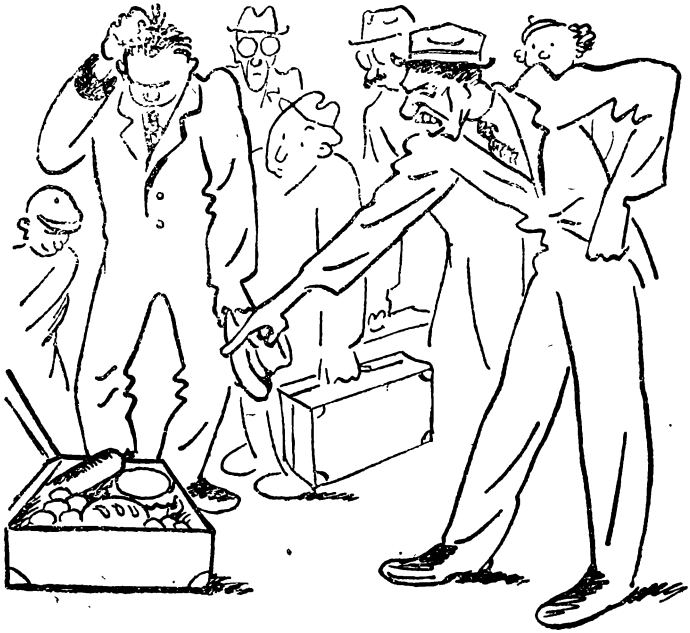

POSTRACH ŠMELINÁŘŮ.

Jel šmelinář ve vlaku. Náhle: „Hospodářská kontrola — prohlídka kufrů.“ Přišla řada na šmelináře, který se zdráhal kufr otevřít, že prý „tam nic není — to je jenom něco pro králíky.“ Ale kontrola nedala jinak a kufr se musel otevřít. Před zraky všech se objevuje sádlo, máslo, vajíčka, salám. Kontrolor se zřejmě rozčílil: „Tohle, pane, že je pro králíky? To přece králíci nežerou!“

A šmelinář ladí nevinnou tvář: „Že ne? Tak jim za radu pěkně děkuju. Tak já to teda králíkům nedám!“

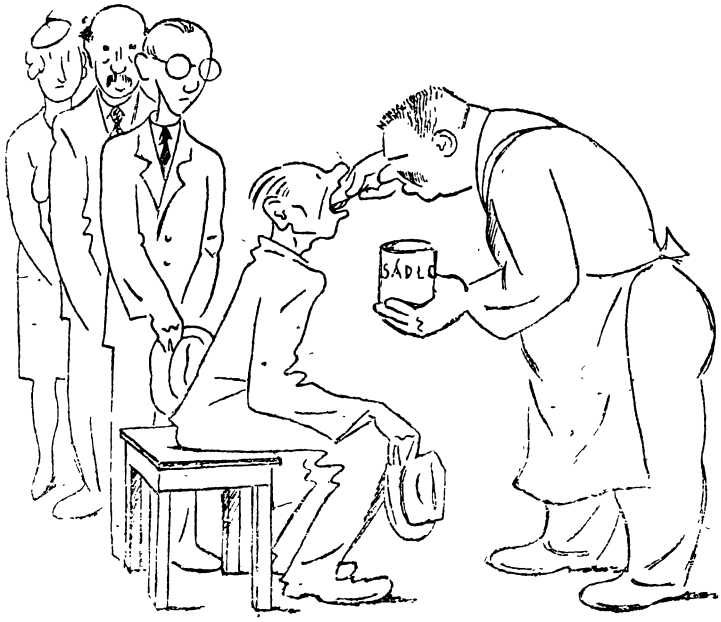

PŘÍDĚL TUKŮ.

Tuků jsme mívali velmi málo. A ještě z toho mála každým rokem Němci něco ubrali. Šel už Prahou vtip, jaký bude příděl v létě 1945, kdyby válka ještě trvala:

„Zajdeš si k řezníkovi a on ti promaže krk mastným pírkem."

TRIK PŘI NÁKUPU.

Přišel chlapík do krámu s deštníky a že by prosil jeden.

„Kdepak — nemáme. Dnešní příděl vyčerpán."

„Ale kdybyste se podíval někam pod pult, snad byste ještě nějaký našel," dotírá zákazník.

„Vyloučeno — dnešní příděl je vyčerpán."

Zákazník rozepjal svůj kabát, poodhrnul pravou jeho část a oči obchodníkovy tam spatřily viset celý salám.

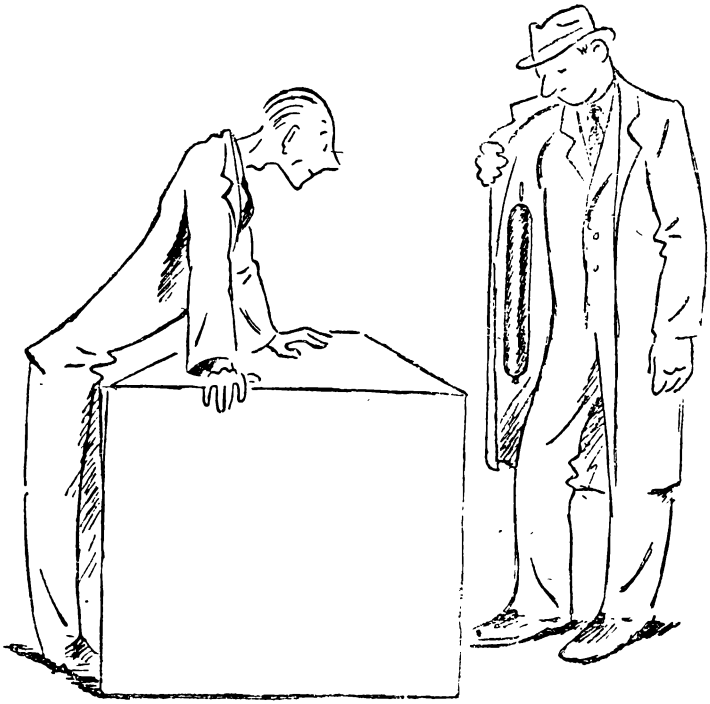

Svůdný pohled se střetl s ledabylou poznámkou kupujícího: „A za to by byl?“

„Počkejte momentík — to se hned podívám,“ a ochotně se odšoural za klotovou plentu. Samozřejmě — tam deštník ještě byl. Hezky jej zabalil, přijal požadovanou cenu a — zákazník se ubíral k východu s novým deštníkem.

„Haló — haló,“ ječí za ním ztremolovaný hlas, „a co s tím salámem?“

„S tím salámem? — Za ten koupím dnes ještě dva deštníky!“

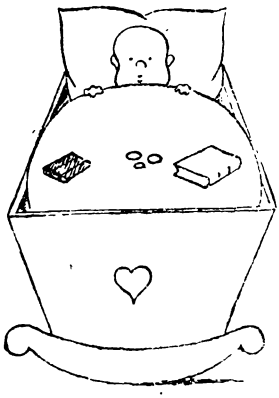

VOLBA POVOLÁNÍ.

Narodilo se dítě. Už dávno tomu. Snad třicet, snad čtyřicet let. Tehdy ještě neznali moderních zkoušek pro volbu povolání. Přišla sousedka a navrhla postup primitivní, nejprimitivnější.

„Víte co?“ řekla, „necháme dítě o samotě se třemi věcmi, položenými u něho. Bude to kousek čokolády, peníze a třeba kniha. Co v kom je, to se z něho nikdy v životě už neztratí. Když si sáhne po čokoládě, zřejmě v dítěti dříme talent obchodní, vezme-li si peníze, zřejmě se děcko narodilo pro povolání úředníka v bance nebo na poště. A bude-li si hrát s knihou, ručím za to, že se stane spisovatelem, redaktorem nebo zapisovatelem nějakého spolku.“

Odešli a za chvíli se vrátili. Víte, co si dítě vzalo? Všechny tři věci, čokoládu, peníze i knihu. A víte, co z něho bylo za války?

Orgán hospodářské kontroly!

U ŘEZNÍKA.

Přišlo k řezníkovi děvče a že prosí „deset deka úhybného pohybu!“ Diví se řezník a děvče vysvětluje „tak teda deset deka nářezu.“

A jindy přišla služebná, že chce „dvě kila geblsovské.“ Řezník zas nevěděl, co to je. Tak vysvětluje: „Tož dvě kila dršky.“

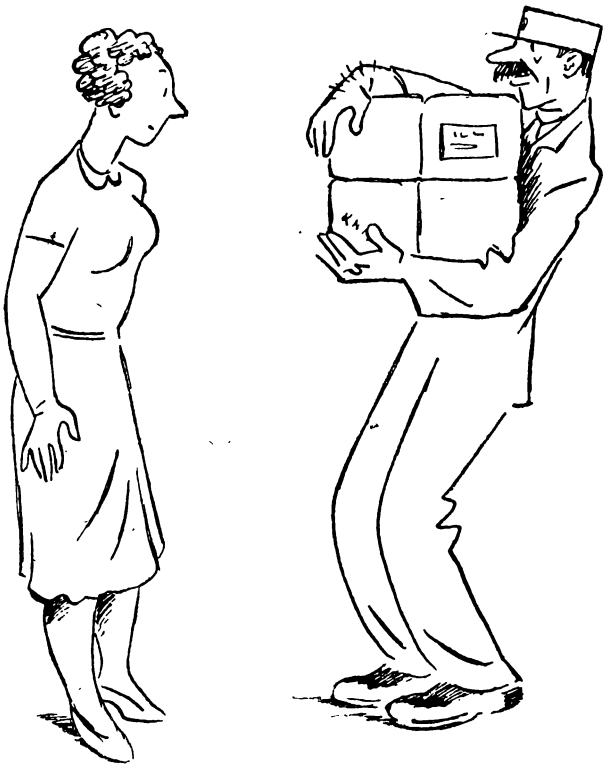

DOBRÝ PAN LISTONOŠ.

Přinesl listonoš do bytu těžký balík a praví:

„Přišly vám tady knihy z Venkovské Lhoty, ale sype se z nich mouka — tak si to vemou opatrně!“

Balíčkům z venkova jsme říkali »přísun« nebo »konvoj« a často se opatřovaly falešnou zpáteční adresou a obsah tvořily nejčastěji — knihy.

PŘÍDAVEK MASA.

Smutně proslulý Heydrich se vyznamenával tím, jak dovedl dělníkům slibovat, co všechno pro ně vykoná především v oboru zásobování. Dělníci na zprávu o zvýšeném přídělu masa pro těžce pracující reagovali tímto vtipem:

„Jo, dostanem — ale 10 dkg vepřového z toho prasete, co měl Hitler pro štěstí při atentátu v Mnichově, 20 dkg z jelenů, které střílí Göring, 30 dkg z kachen, které pouští do vzduchu Goebbels a 40 dkg z volů, kteří ještě věří ve vítězství říše."

POŠLI HUSY.

Přítel V. Z. si našel venku přítele, k němuž se občas obracel s prosbami o přísun a že případně postačí kus omaštěného papíru. Jindy se zastavil u druhého a obdivoval bělostné husičky. A pamětliv hesla »Zeptá se zima, cos dělal v létě,« zamluvil si pernatce s tím, že bude dodán na svatého Martina.

Začátkem listopadu považoval V. Z. za vhodné upozornit přítele na letní úmluvu a poslal mu stručný telegram: „Pošli husy." Čekal potom týden, ale husy nikde. I dovolil si odeslat druhý telegram: „Pošli husy — Vlasta." Ale zase žádná odpověď. Uplynul znovu týden, kdy se v Praze už nedočkavě čekalo na nový „přísun" a kdy jsi kejhání husí mohl slyšet skoro z každé koupelny. „Málo platno, musím poslat ještě jeden telegram," řekl si Vlasta a na poště vyklepávali Hughesem:

„Pošli husy — Vlasta."

Načež za další tři dny přišla lakonická odpověď:

„Husy pošly — Franta."

NESLUŠNÝ KAŠPÁREK.

Přišel listonoš do domácnosti s balíkem, deklarovaným jako »Loutkové divadlo«. Ale balík se cestou zdržel a tak »loutkové divadlo« utrpělo újmu; však si dovedete představit maso tři dni zavřené v bedničce.

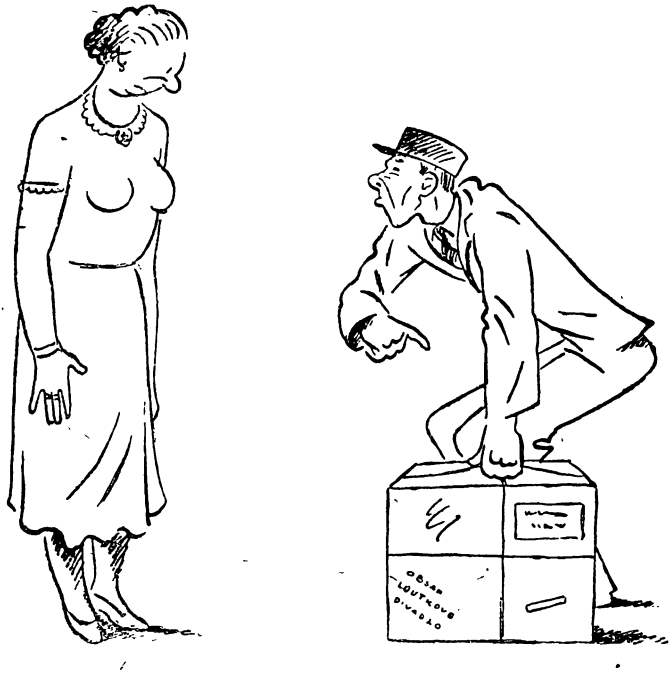

I praví listonoš milostpaní Pavlačové: „Tak vám tady nesu loutkové divadlo, ale mně se zdá, že se vám Kašpárek podělal.“

VYMĚNÍ SE.

V insertní části listů nejhledanější a nejčtenější rubrikou se stala rubrika „Výměny". A podle jejího vzoru se říkalo: „Vyměníme Háchu za půl kila hráchu" nebo „Vyměním jemnou ženu za hrubou mouku" pod zn.: „Kilo za kilo" či konečně „Vyměním tři díly Švejka za pět kilo hovězího z bejka."

MÉNĚ MÝDLA.

„Tak prej nám zase uberou mýdla — čím se budem mejt?"

„Sou beze strachu, milostpaní, my se mejt nemusíme — a Němci — ty sou už dávno namydlený!"

NEOCHOTNÝ BAŤA.

„Baťovy závody prý budou zavřeny," sděloval jeden čerstvou novinku.

„A proč?"

„Nechtějí prý vyrábět — dvojjazyčné boty."

UZAVŘENÝ KRUH.

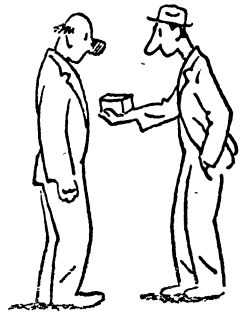

Šmelina je slovo, které se narodilo za druhé světové války. Bylo jich sice víc, ale „šmelinařit, šmelinovat, šmelinář, šmelinka“, to se stalo přídomkem války. Znam nalo prodávat za nekřesťanské peníze, vyměňovat s velikým ziskem, ponejvíce věci obhospodařované nebo také ty, které nejsou nezbytné, ale přece pochutnají, jako zrnková káva, čaj, kakao, lihoviny. Vyměňovalo se za cigarety, za salám, za mouku, za kočárky, prostě skoro za všechno. Takový typický šmelinářský příběh přinesly brzo po válce „Svobodné noviny“ a šlo v něm v podstatě o toto:

Přišel Šmelinka k Šmelináři, že má stovku cigaret a že by potřeboval kilo sádla. Šmelinář šel k vinárníkovi a chtěl za sto cigaret dva litry koňaku. Ten se ošíval, ale vyměnil. Šmelinář nechal jednu láhev doma, s druhou šel k řezní-

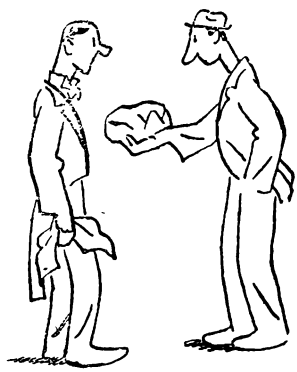

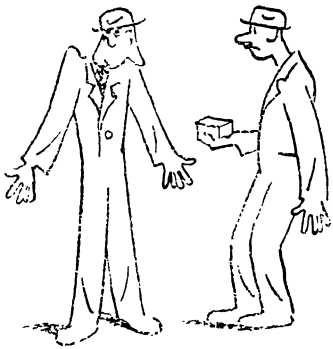

kovi, že má láhev koňaku a že by potřeboval dvě kila sádla. Nu, zdráhal se, ale koňak je koňak — a sádlo dal. Šmelinář zase nechal kilo doma a s druhým běžel k známému číšníkovi. „Mám kilo sádla, potřebuju dvě stovky cigaret — chtěl bys?“ Číšník chvíli uvažoval, ale dvě stovky dal. Šmelinář šel s nimi domů, jednu přidal ke kilu sádla, k láhvi koňaku a s druhou šel k Šmelinkovi: „Kamaráde, naběhal jsem se s tou stovkou, ale nadarmo. Musíš si pomoct nějak sám. Lituju...“

ZVLÁŠTNÍ ÚSTŘIŽEK.

Jepepe (jedna paní povídala) co Depepe (druhá paní povídala). Bylo to v době nejčilejších JPP na jaře 1944:

„Milostpaní, nezapomeňte si z masového lístku uschovat zvláštní ústřižek!“

„Proč?“

„Bude mimořádný příděl!“

„A co budem fasovat?“

„No — prádelní šňůru!“

„A na co?“

„Němci říkali, aby Češi mohli — — sušit hubu!“

Na Slovensku byla za války potravinářská situace značně lepší. Na příklad tam měli TUKU plné zuby!

MÁ DOST POUKAZŮ.

Přišel do velkého textilního obchodu rozšafný pán. „Dejte mi deset metrů záclon."

„A máte poukaz od starosty obce?"

„To se ví, že mám," odpověděl zákazník, načež mu prodavač ochotně dal 10 m záclon. Pak si pán přál přehoz přes postele. „A máte poukaz?" znovu se ptal prodavač. Zákazník měl. I když si řekl, že chce látku na kostym pro manželku, měl poukaz, i když si vybíral zefír na košile, měl poukaz, i když chtěl grádlové ručníky, měl poukaz, že to prodavači nedalo:

„Vy tam máte príma starostu! Kdo to je?"

„No — kdo by? — JÁ!"

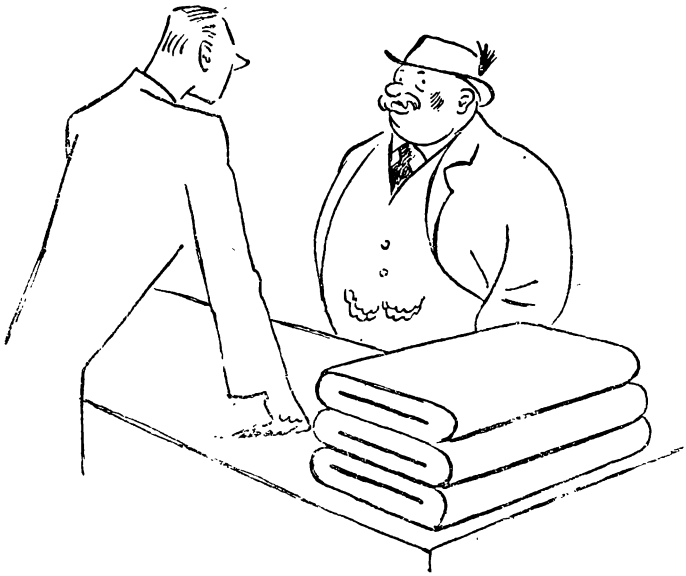

NÁPIS KLADENSKÝCH HAVÍŘŮ.

Do Kladna přišlo oznámení, že horníci dostanou bez lístku marmeládu, ať se každý přihlásí, kolik jí kdo chce. Přihlášky chodily vesele, ale dodávka nikde. Dělníci ji urgovali, ale odpovídalo se jim pořád, že musejí čekat. Když už i čekání trvalo dlouho, objevil se jednoho dne na dveřích záchodu nápis:

DŘÍV TU BUDE MARŠÁL STALIN,
NEŽLI MARMELÁDA Z MALIN.

Nastalo ohromné vyšetřování. Verkšuc běhal jako pominutý, ale pisatel se nenechal najít. Kdosi přišel na nápad, že se vysadí dveře záchodu a bude se zjišťovat podle písma. I stalo se. Ale brzo nato se objevil na zdi záchodu nápis další:

VE VÍTĚZSTVÍ VŮDCE UŽ SE NEVĚŘÍ —
PROTO MÁME ZÁCHOD BEZ DVEŘÍ.

J. P.

OBRAZ BÍDY.

Goebbels vypsal soutěž na obraz, který by nejlépe vyjádřil symbol bídy. Malíři malovali a sešly se desítky obrazů.

Třetí cenu dostal potom ten, který znázorňoval hubenou, vyhladovělou rodinu u prázdného stolu.

Druhou cenu dali obrazu černého nakrojeného pecnu chleba, na který se vztahuje na kost vychrtlá ruka.

A první cenu dostal obraz — zadnice a přes ni plno pavučin.

MORAVCOVINA

DĚLENO DVĚMA.

Přišel Moravec do školy a chtěl zkoušet inteligenci žáků. Šel na ně s chytačkou a tak se ptal:

„Chlapci, dávejte pozor: Mám v Praze dům, domovnice váží 75 kg, dům má tři poschodí, 17 oken na západ — — kolik je mi let?"

Chvíli bylo ticho. Moravec si myslí, že si hoši budou vědět rady. Pepíček si opravdu věděl a brzo se hlásil:

„Prosím, pane ministře, máte akorát padesát roků!"

Moravec celý vyjukaný kulí oči pod lysou lebí a ptá se zvědavě:

„Jak jsi na to přišel?"

„Prosím, my u nás v dědině máme p o l o blba a tomu je 25 let!"

NAŠE PŮDA.

Jednou navštívil Moravec chlapeckou školu, kde vykládal, že Reinhard Heydrich byl zákeřně zastřelen *na naší půdě*. Moravec potom odešel a pan učitel chtěl přezkoušet znalosti žáků. Vyvolal si Pepíčka a tázal se ho, jak to tedy bylo tehdy s tím Heydrichem. A Pepíček povídá:

„. . . 'sím, pane učiteli, Heydrich byl zákeřně zastřelen na půdě u Moravců."

NEMĚL SE PŘIZNAT.

Vystoupil přitloustlý chlapík z budovy Masarykova nádraží a prvního Pražáka se hned táže:

„Prosímjich, kde je Národní divadlo?“

„Vy nevíte, kde je Národní divadlo?“ dostává odpověď otázkou.

„Tož teda nevím, já sú — Moravec...“

A jen to dořekl, dostal host z Moravy několik přes...

AŽ BOULE PRASKNE.

K profesoru dru Arnoldu Jiráskovi přišel Emanuel Moravec. Zbavit se boule.

„Od čeho ji máte?“ ptal se profesor.

„To jak jsem zvedal českou kulturu,“ povídá Emanuel Moravec.

„Teď se s tím ještě nedá nic dělat,“ usoudil dr. Jirásek, „počkejte, až to praskne, a pak vás budem řezat.“

Svob. noviny

NA PROHLÍDCE ŠKOLY.

Pan ředitel vedl Moravce po chodbě z třídy do třídy. Náhle se zaostří Moravcův pohled do jednoho kouta chodby a pronese téměř zlostně: „Co je to tam?“

„Prosím, to je špaček — z cigarety.“

„A čí je?“ přísně dí Moravec.

„Prosím, váš, pane ministře — vy jste jej uviděl první.“

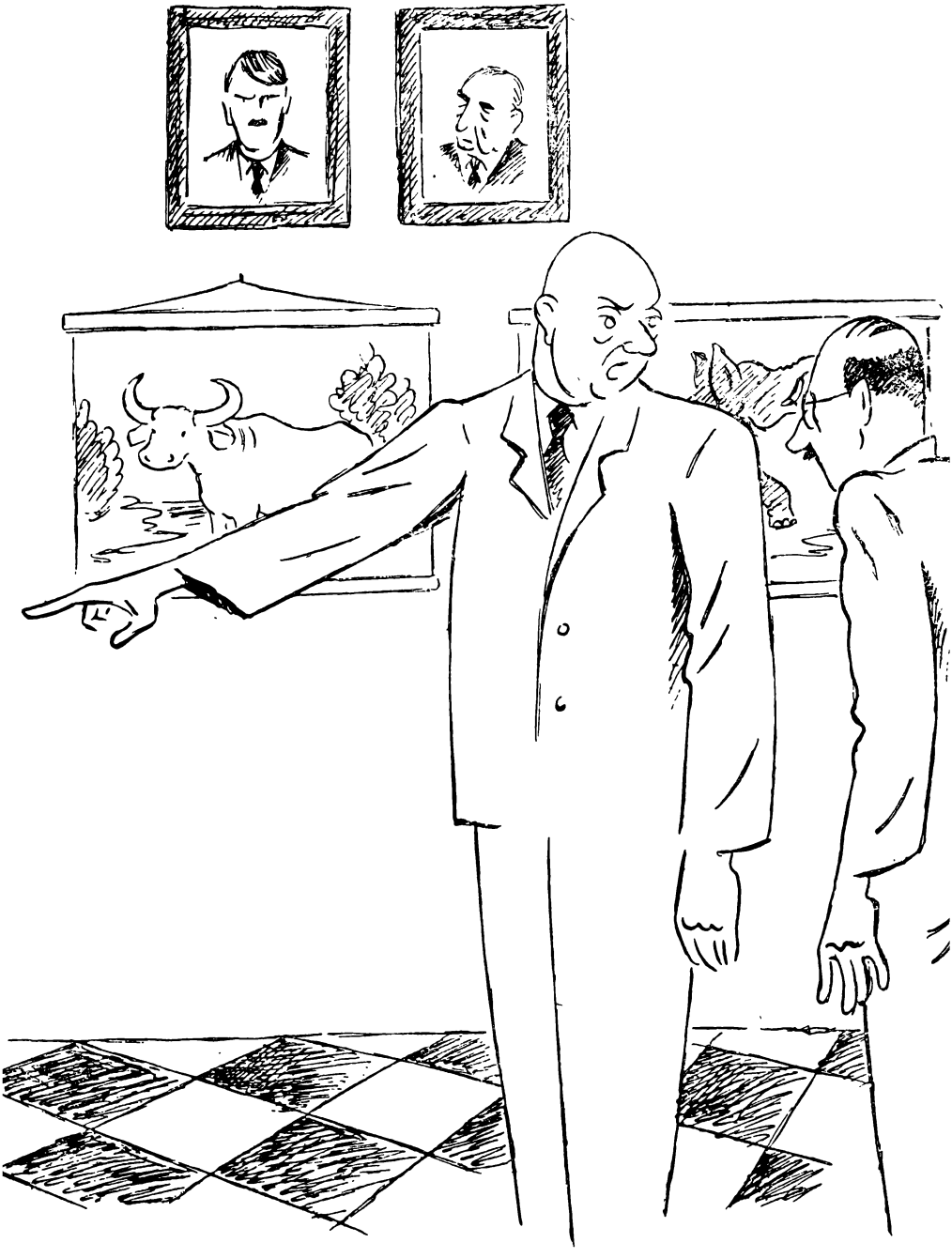

HŘBITOV A MORAVCOVA SCHŮZE.

Po 5. červnu, kdy pošel Heydrich, se Emanuel Moravec mohl uřečnit na »veřejných projevech«. Pro jistotu se pořizovaly soupisy těch, kdo na projev půjde a kdo ne, čili — dobrovolná účast. Za této situace se zrodil vtip:

»Jaký je rozdíl mezi hřbitovem a Moravcovými projevy?«

„Nevím."

„Žádný. Ani tam, ani onam se nikomu nechce. Ale všichni tam musí."

BÁSNÍK NA KARLOVĚ MOSTĚ.

Courají se K. H. Frank s Moravcem Prahou a autem. Na Karlově mostě uviděli zevlouna, který podráždil Franka. Nařídil Moravcovi, aby zjistil, jak je to možné, že ten chlap nepracuje pro říši.

„Člověče, co tady čumíte do vody?" vybafl Moravec. „Proč někde nepracujete?"

„Já už dnes pracoval."

„Jak to? A čím jste?"

„Básník."

„Ha — básník! Tak mi rychle řekněte nějakou báseň!" zkoušel ho Moravec.

„Co bych měl říci?

Dole teče voda —
na nebi jsou mraky.
Ty mi polib »šos« —
a ten vedle — taky!"

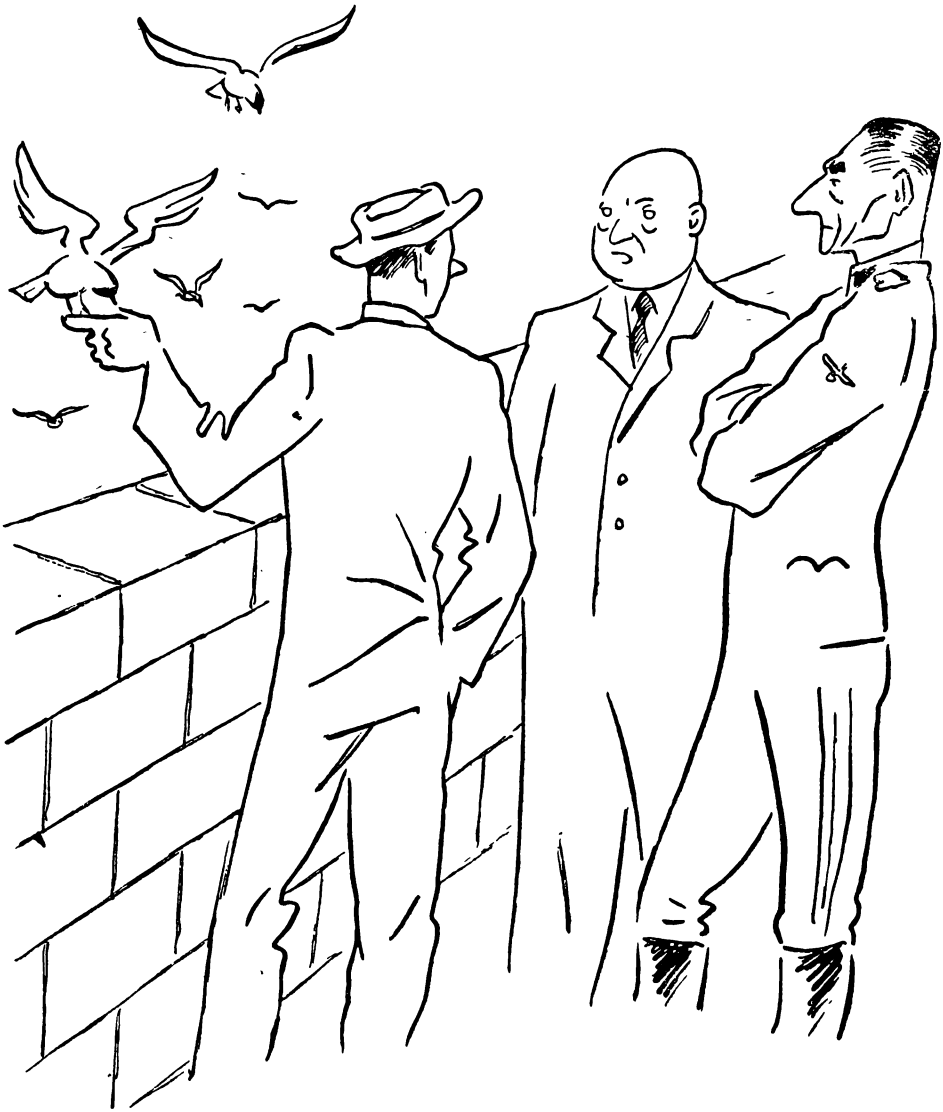

VYVRTNUTÁ RUKA.

Bývala hádanka: „Víte, že si Moravec vyvrtl ruku?“
„A jak se mu to stalo?“
„Ale — hladil si palici a svezla se mu ruka.“

MORAVCOVO RYCHLÉ VYŘÍZENÍ.

Přišel muž na Moravcovo ministerstvo a vešel do prázdné síně, kde našel dvoje dveře. Na jedněch četl »Protektorátní zaměstnanci«, na druhých »Veřejní zaměstnanci«. Protože byl protektorátní, tak otevřel ty a vešel do místnosti, jež — byla prázdná. Ale zase uviděl dvoje dveře. Na jedněch četl »Malý úraz« — na druhých »Velký úraz«. Protože utrpěl velký úraz, vešel do dveří tak označených a zase našel místnost docela prázdnou.

Ale i tam byly dvoje dveře. Jedny krášlila cedulka »Malé zvýšení«, druhé cedulka »Velké zvýšení«.

Samozřejmě, že budu chtít velké zvýšení, řekl si muž a odvážně zaklepal na dveře. Nikdo se však neozval, i vzal za kliku — a stanul opět v prázdné kanceláři — a tam byly zase dvoje dveře. Už se mu dělaly mžitky před očima, ale když si je přetřel, přece jen poznal, že na jedněch dveřích byl nápis »Pomalé vyřízení«, na druhých »Rychlé vyřízení«. Hmátl po klice dveří, trhl jimi, otevřel je — a byl — na ulici . . .

Náhodou jelo mimo auto z Bohnic, tak jej vzalo s sebou.

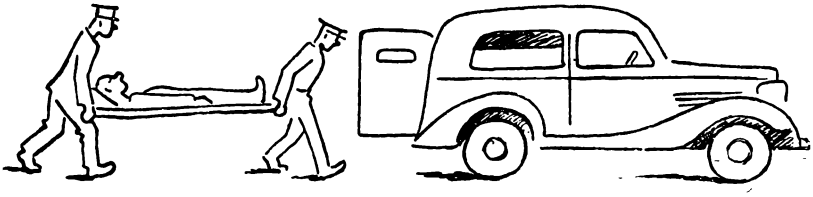

OD VŠEHO TROCHU

PORADA STARÝCH V NEBI.

Radili se v nebi, že by měli poslat někoho do Německa, aby získali přesné informace o tamějších poměrech. Kdosi navrhl, aby to byl Bismarck. I sjel nebeským liftem na zem a chodil mezi německým lidem. Ale brzo se vrátil do nebe a povídá v referátu: „Víte, páni, dlouho jsem tam vládl, poznal jsem německý lid, ale co se tam teď děje, tomu dobře nerozumím. Měl by se tam vypravit někdo starší!“

Dali hlavy dohromady a že starší je Hindenburg. Spustil se tedy vetchý děda do rajchu, bloumal sem a tam a vrátil se ještě smutnější než kdy býval. Zasypali ho

spoustou otázek a on jenom prál: „Lidi, buď jsem blbý já nebo ti tam v rajchu. Ale co oni dělají, tomu vůbec nerozumím. Tam by se měl vypravit někdo ještě starší."

Svatý Petr si věděl poradit:

„Tak tam pošleme starého Methusaléma."

I šoural se po mráčku dědeček Methusalém, pomalu si sedá do liftu a opatrně sjíždí na zem. Ale ani se tam pořádně neohřál a už, vyhrnuv si tuničku, pádí k nebeské zdviži, aby se dostal co nejrychleji do nebe. Nebešťané se shromáždili kolem něho a divili se, proč je starý Methusalém tak rozčilený. Když si chvilku odpočal a přehlédl celé shromáždění, pronesl třaslavým hlasem:

„Lidi, to je hrozný. Dyť já šem mušel ujet! Dyť voni žrovna brali na tu jejich vojnu můj — ročník!!"

STRACH Z OBSAZOVÁNÍ.

Hitler obsazoval Rakousko, Československo, obsazoval Polsko, Norsko, obsadil Jugoslavii, Belgii, Holandsko, a tehdy se vyprávěla anekdota:

Přišel do nebe Petar jen tak na návštěvu. Pán Bůh se zaradoval, vyšel mu vstříc a pěkně se s ním bavil. Potom se přišel do nebe podívat Haakon — a nebe opět samá zdvořilost. Také jemu šel Pán Bůh kus naproti.

Slyšel o tom Hitler a že se tedy také do nebe podívá. Ale nikdo mu nešel vstříc, nikdo jej nevítal, nikdo ho nevyprovázel. I zeptal se svatého Petra:

„Prosím tě, proč Pán Bůh pořád sedí na trůně a ani mi nejde naproti?"

„Proč? Kdyby vstal, hned bys mu jej — obsadil!"

ČISTÁ RASA.

Přijel Hitler na východní frontu a rozmlouval s důstojníky. Ptal se, jak se jim daří a co jim chybí.

„No, všechno by bylo dobré," odpovídá lajtnant, „jenom ženy nám chybí."

„To si musíte umět zařídit!" namítl Hitler. „Od čeho jste vyšší rasa?!"

Za rok přijel Hitler do téhož úseku a zase mluvil s oním důstojníkem. Vyptával se na všelicos a za řeči vytáhl tabatěrku a nabídl lajtnantovi cigaretu. Ten však odmítl:

„Děkuji, můj vůdče, ale německá žena — nekouří!"

DĚTSKÁ.

Němci vtrhli 15. března 1939 do Prahy a okamžitě nařídili jezdit vpravo. Viděla mála Irenka tuto změnu a ptá se maminky:

„Mami, a proč se teď jezdí vpravo?"

„No, to tak Němci nařídili!"

Děcko chvíli přemítá a pak říká nahlas: „Mami, a potom se zase bude jezdit vlevo?!"

STAMBULKY.

Němci kouřili cigarety Stambulky, jejichž krabičky měly nahoře kresbu hvězdy, obráceného U a půlměsíc, a pod tím nápis STAMBUL. Němci — a my také — to četli takto: Hvězda — je sovětská, převrácené U — Brandenburská brána, půlměsíc — sovětský srp. A nápis se rozložil: STAlin Marschiert Bis Unter Linden.

HITLER NA VESNICI.

Hitler přijel neočekávaně do menší vesnice. Narychlo se sehnalo menší uvítání. Áda byl rád, že to hezky dopadlo, a blahosklonně se táže pana starosty a obecní rady:

„Tak co byste si ode mne přáli?“

Chvíli panovalo hluboké ticho, potom vystoupí starosta a povídá: „Náš vůdče, my si nepřejeme nic — jen kdybyste Vy od nás pořád něco nechtěl!!“

ZPRÁVY WÉRMACHTU.

Seděl svatý Petr ve vrátnici a četl protektorátní noviny a zprávy wérmachtu o ztrátách Němců. Kýval hlavou, jak jsou malé. V tom někdo tluče na bránu nebeskou. Jde otevřít a vidí asi tisíc duší.

„Jsme duše německých vojáků. Naše těla leží zmrzlá na ruské pláni!“

„No, co mám dělat? Každá vyfasujete obláček a — řádně se na obloze chovat!“

Když přešel celý zástup duší, zavřel sv. Petr bránu a šel dál číst svoje noviny. Ale ani ne za deset minut zase bouchání na vrata. Jde se podívat a hlásí se mu tisíc německých duší ze západní fronty, potom tisíc duší z ponorek, potom tisíc duší z Afriky, a tak to šlo pořád.

Svatého Petra, dobrého čtenáře protektorátních novin, to už dopálilo a zařval na posledních padesát tisíc duší německých vojáků:

„'nálfagot, nedělejte si ze mne švandu. Copak si myslíte, že nečtu noviny?“

VÝZKUMNÁ VÝPRAVA.

Šel jednou Hitler inkognito na výzkumnou výpravu německými kraji, aby se na vlastní oči přesvědčil, v jaké úctě ho má německý lid. Dostal se na své pouti na jakousi hitlerovskou oslavu. Lid jásal a volal »hajl!« a zvedal pracky, jakmile řečník vyslovil jméno Hitler. Jediný vůdce stál tiše a nezdravil. Lidé ho začali šťouchat a nakonec už energicky, aby taky zvedl pravici a zařval »hajl Hitler!«

Dojatě se otočil k svému sousedovi a ptá se ho: „To máte svého vůdce tak rádi?“

„Jakýpak rádi — přece se nedáš kvůli tomu volovi zavřít!“

PODEZŘELÝ RADIOGRAM.

Přišel do vůdcova hlavního stanu tento telegram:

SA NSDAP KDF USA SSSR

a nikdo nevěděl, co asi znamená. Zašli za kartářkou, která měla všechny dešifrovací klíče, a ta to přečetla:

Schau, Adolf, Nimm Sofort Deinen Alten Pinsel, Kaufe Die Farben Und Suche Arbeit. Sache Steht Schlecht — Roosewelt. (Koukej, Ádo, vem si ihned svůj starý štětec, kup si barvy a hledej si práci. Věci stojí špatně — Roosewelt.)

INFORMACE U MUSEA.

Přijel německý oficír do Prahy a vzal si na prohlídku průvodce. „Copak je tohleto?" ptal se u Wilsonova nádraží? Průvodce mu odpověděl a oficír měl hned druhou otázku: „A jak dlouho jste to stavěli?"

„Čtyři roky."

„Tak dlouho? — To my máme takové nádraží hotové za půl roku!"

I šli dál a zastavili se u musea.

„A co je tohle?" ptá se Němčour.

I zasakroval průvodce: „Hernajs, to nevím. To tady ještě včera nebylo!"

JAK JE NĚMECKO VELIKÉ.

Přišel školní inspektor do školy a slyšel, jak se učitel ptá chlapců: „Tak, hoši, jak velké je Německo?"

Hlásí se Pepík a říká: „. . . sim, metr šedesát."

„Jak to?"

„No, táta má metr pětasedmdesát a říká, že ho má až po krk!"

ZNÁMKY NELEPILY.

Vyšetřovalo se, proč padají poštovní známky s Hitlerovým obrazem s dopisů. Vyšetřovalo se, zda to není sabotáž výrobce, špatný klih. A zjistilo se, že lidé neplivají na druhou stranu, ale — na tu přední.

ČÍ TO JE?

Chodil Spejbl se synem Hurvínkem po Praze a prohlíželi si sklady starého papíru, starého železa a vůbec všeho starého, co se sbíralo ve prospěch rajchu. Zastavili se u jedné hromady a Spejbl zkouší fysikální a chemické znalosti svého synstva:

„Tak, copak je támhle to?“

„To sou barevný kovy, sklo, železo, hadry,“ sype ze sebe Hurvínek.

„A copak je támhle to?“

„To je všecko volovo,“ odtuší Hurvajs.

„Šmarjá — dyť to nesmíš říkat! Co kdyby nás někdo slyšel?! To je vůdcovo . . .“

„Ale, tatí, dyť já . . .“

KDO BUDE SLOUŽIT MŠI.

Čekali, že do Prahy přijede protektor Neurath. Komusi napadlo, že by se měla sloužit slavná mše. I zajela deputace k arcibiskupovi Kašparovi, aby ji sloužil on. Ale vymlouval se, že je churav, že to nejde. Sám Hácha ho prosil, ale arcibiskup ho odbyl:

„Když jsi mohl dělat kašpara v Berlíně, tak si ho dělej i v Praze!“

MODLITBA ZA OKUPACE.

„Svatý Václave, vévodo
Böhmen und Mähren —
přijď se na nás podívat,
co my tady žerem!“

JAK SI KDO POCHUTNÁ

Tři kamarádi si vyprávěli, jak si kdo pochutná po válce. Jeden mínil, že si zajde do cukrárny a dá si bez lístků plněné trubičky, indiány se šlehačkou, dorty a ananasové řezy, až se přejí — to si pochutná!

Druhý nepozdraví svoji trafikantku, ale navštíví konkurenci, koupí si stovku memfisek a bude zapalovat jednu od druhé — to si pochutná!

A třetí povídá: „Já si dám přinést do síně hrnec s erteplama, rozevřu všecky dveře, rozběhnu se až z pokoje, kopnu do hrnce ze všech sil — a to si pochutnám!!!“

POHLED OKNEM Z VLAKU.

Jedou dva kamarádi totálně nasazení v rajchu z dovolené zase do práce. Vlak drkotá, chlapci dřímají. Najednou se jeden probudí:

„Véno, koukni voknem, kde sme! Co vidíš?"

„Oranisko!"

„Sákra, tak to už sme v Berlíně!"

ZVÝŠENÍ ROZHLASOVÉHO POPLATKU.

„Lidi, lidi, vona ta drahota už leze nahoru. Zas bude rádio dražší!"

„A proč?"

„Deset korun budem platit za Londýn, deset za Moskvu a jednu korunu za Prahu!"

TŘI OBRAZY.

Rodinná rada přišla k názoru, že by i v jejich bytě měly být rozvěšeny obrazy německých pohlavárů. Což kdyby přišlo gestapo — snad by přimhouřilo oči nad takovou loyalitou. I šla hospodyně a koupila Hitlera, Göringa a Goebbelse. Ale doma při zatloukání laťáků do zdi zjistila, že Hitler je bez kroužku, že se pověsit nedá. Vrátila se k obchodníkovi, který jí dobře poradil:

„Tak teda ty dva pověste a Hitlera postavte ke zdi!"

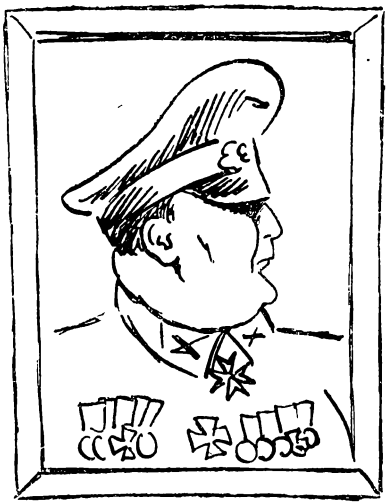

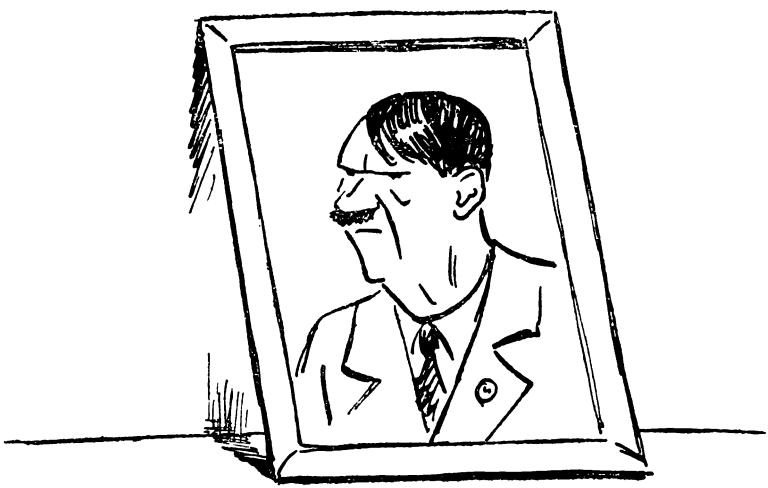

NAPODOBOVAT SE NESMÍ.

Němci v Norsku žasli, jak skvěle umí Norové jezdit na lyžích. Tázali se jednoho, čím to je, aby je tomu naučil. Ale Nor prý neuměl německy, tak vytáhl protektorátní bankovku a ukázal na nápis:

PADĚLÁNÍ SE TRESTÁ.

Přikryl první a poslední slabiku a dal Němci před oči: Na, přečti si to! Ale pozpátku!!

NEGLIŽÉ.

Zazvonil listonoš u dveří. Zvnitřku kdosi cupitá ke dveřím, pootevře je na úzkou skulinu a hlásí udiveně:

„Jé, já vás nemohu pustit dál. Mám jenom čtrnáct bodů."

Listonoš nechápe, jak se to rýmuje se vstupem do haly, a ptá se: „Jak to?"

„No, mám jenom punčochy a podprsenku."

OPOŽDĚNÉ ODEVZDÁVÁNÍ.

Židé dostali rozkaz, že musí odevzdat rozhlasové přístroje. Lhůta k odevzdání už dávno minula a najednou přijde na úřad Mořic Klein. Vynadali mu jak se patří a ptali se ho, proč jde tak pozdě. A Mořic s nevinnou tváří vysvětluje:

„Pánové, nezlobte se. Ale já na to poslouchám jenom Anglii a tam teprve teď ohlásili, co jste nařídili!"

DAROVANÝ PAPOUŠEK.

Řekli si v protektorátní vládě, že Hitlerovi pošlou originální dárek. Vycvičili v zoo papouška zdravit dvojníky německých pohlavárů. Na říšském kancléřství byla z toho radost nemalá, neboť když vešel do síně Hitler, zahuhňal papoušek »Heil Hitler!«

Vešel Göring a papoušek zase: »Heil Göring!«

Když se objevil Kulhavý, zaskřípěl zobák: „Heil Goebbels!«

Hitlera napadlo zavolat muže z lidu, aby zvěděl, jak se zachová papoušek v takovém případě.

A Ara kvákal: „Nazdar, Vašku — vyhoď ty tři lumpy!"

ŠLUS JE ŠLUS.

V koncentračním táboře v Bernau jsme si složili německou rýmovačku, napsali ji na klosetový papír a strčili jednomu bachařovi do kapsy. Ten se asi díval, když později četl:

Vom Westen Königs Georg Regimente,
vom Osten drückt sich der Genosse Rus,
von oben Roosewelts Bombenernte,
und der Deutsche jammert Schluß ist Schluß!

Česky je to tak:

Ze západu pluky anglického krále,
z východu se tlačí soudruh Rus,
shora prší bomby neustále,
Němec naříká jen šlus je šlus!

J. Vodňanský

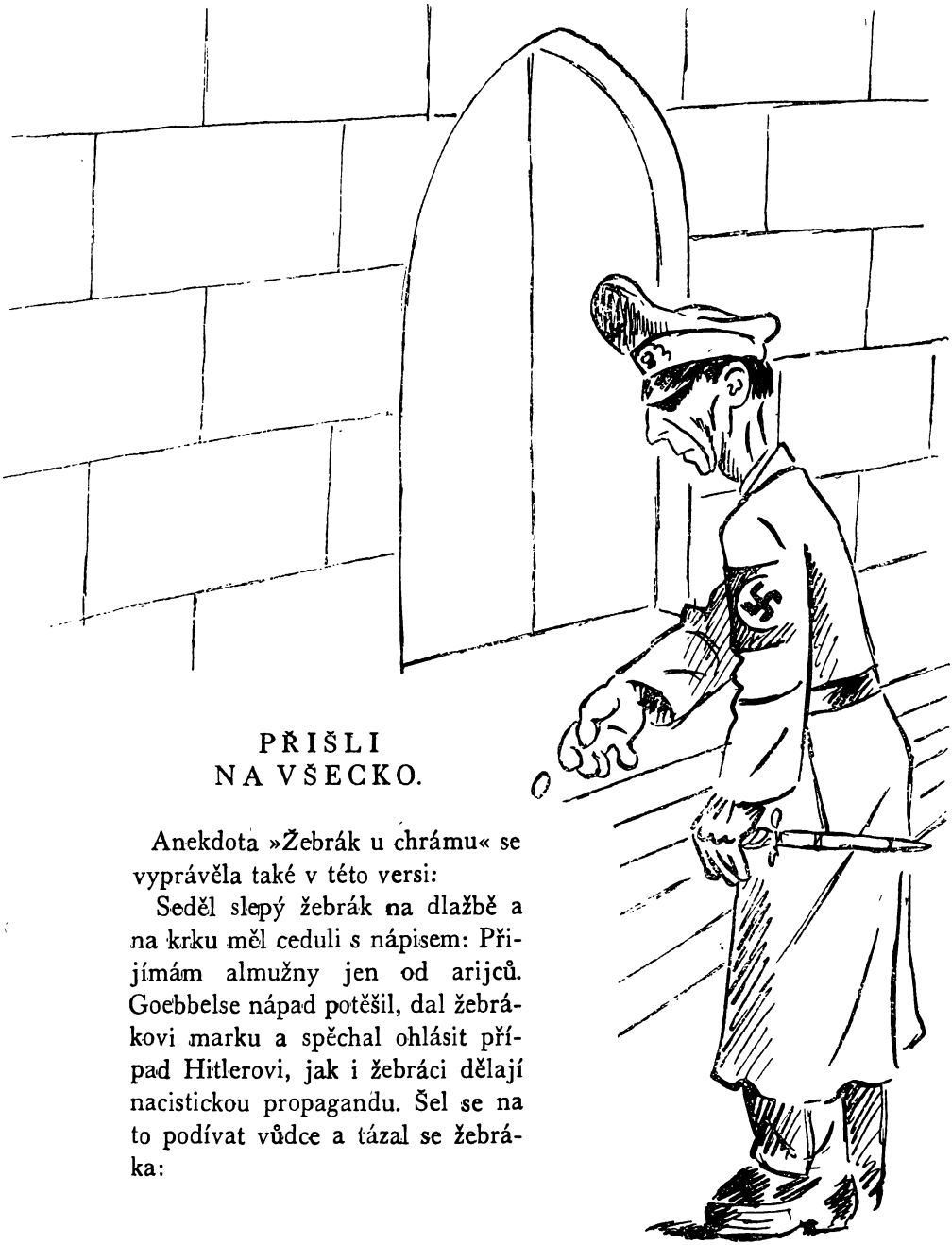

PŘIŠLI NA VŠECKO.

Anekdota »Žebrák u chrámu« se vyprávěla také v této versi:

Seděl slepý žebrák na dlažbě a na krku měl ceduli s nápisem: Přijímám almužny jen od arijců. Goebbelse nápad potěšil, dal žebrákovi marku a spěchal ohlásit případ Hitlerovi, jak i žebráci dělají nacistickou propagandu. Šel se na to podívat vůdce a tázal se žebráka:

„Člověče, jak jsi přišel na takový nápad?“

„To víš, genosse,“ odpovídal žebrák, „my židi přijdem na všecko.“

ZRUŠENÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ.

Před vánocemi 1942 koloval Prahou leták, že budou zrušeny vánoční svátky, a odůvodňovalo se to tak:

1. Svatý Josef bojuje na východní frontě.
2. Panna Maria je totálně nasazena v Göringwerke.
3. Jezulátko odnesli do krytu.
4. Betlemskou hvězdu museli zatemnit.
5. Tři mudrci od východu se nedostali přes frontu.
6. Jesličky zařídili v útulku pro mládež.
7. Seno a slámu zabavila branná moc.
8. V chlévě bydlí vojáci od trénu.
9. Pastýři museli k luftšucu.
10. A kvůli oslovi nad jesličkami se nevyplatí slavit svátky.

CO SKRÝVALA VLASTIČKA.

Už víte, co za války znamenalo Stambul? — Ano. A co T R VLASTA?

Nu — *T*u *R*epubliku *V*rátíš, *L*umpe, *A* *S*udety *T*aky — *A*merika.

A co znamenalo AHOJ?

*A*dolfa *H*itlera *O*běsíme *J*istě.

KDYŽ BYL V BERLÍNĚ A KDYŽ BYL PRYČ.

„Myslím, že bychom Berlínu měli dát nová jména — jedno, když tam Hitler je, a druhé, když tam není. Aby to bylo příznačné."

„Máš nějaký návrh?"

„Měl bych. Když tam je, tak Dort-mund, a když tam není Ochs-fort!" (Tam huba — Vůl pryč.)

ZOSTRELIL TRI STA NEPRIATEĽ.

Přišel voják Hlinkovy gardy k raportu a hlásí, že zostrelil tri sta nepriateľ — Rusov. Velitel se nad tím pozastavil a tázal se, jak to poznal.

„No, veď každý mal na výložkách SS! A to je predca Sovetský Sväz!"

HLEDALI HITLERA.

Na německý režim, na nacismus a na jeho vedoucí činitele vznikaly řezavé vtipy v celém světě. Naši vojáci v Anglii si říkali hádanku:

„Jestlipak víš, proč v Londýně prohlížejí zevrubně všechny sklepy, půdy, kůlny a tajné skrýše?"

„No, nevím!"

„Hitler prohlásil, že bude do patnáctého v Londýně. A ono už je patnáctého pryč!"

VZRUŠENÁ SCHŮZE

Němci svolali do hnědého domu schůzi a na ní zuřiví nacisti nadávali Čechům. Řečník končil každou druhou větu výkřikem:

„A proto musí česká inteligence ke zdi!“

Bylo obrovské haló, a když se hluk trochu utišil, zvolal kdosi vzadu: „A kominíci taky!“

Řečník se tím nedal vyrušit a pokračoval ve svých vývodech. Na konci věty znovu řval: „A proto musí česká inteligence ke zdi!“ A zase když dozněl aplaus, podotkl kdosi vzadu do ticha: „A kominíci taky!“

Několikrát se to opakovalo a zvolna to řečníka znervosňovalo. Pak se dohřál a vykřikl na výtržníka: „A proč kominíci taky?“

Výtržník se nedal zmást: „A proč česká inteligence?“

DOSTANOU JI NA DNO?

Německé torpedo zasáhlo anglickou loď. Výbuch. Voda se valí velkou trhlinou. Ale loď se nepotápěla. Ani za hodinu, ani za dvě, ani za den. Bylo to všem divné, a tak povídá německý kapitán:

„Potápěči, nastoupit. Zjistíme, co to mají Angličani za nový patent.“

I spustili se potápěči pod loď, dlouho tam pobyli, a když se vrátili na palubu, hlásili:

„Kamarádi, tu loď vůbec nedostanem pod vodu. Vona sedí na našich!“

BÁSNIČKY A PÍSNIČKY

JAK JSME ČETLI NOVINY.

Noviny číst bylo umění. Hltat je povrchně očima znamenalo rozčílit se pro ty denní porce lží. Ke čtení novin bylo třeba klidu a rozvahy a dávky trpělivosti. Vždyť novinář nemohl dát do listu žádnou lepší zprávu, neboť obsah si šéfredaktoři hlídali jako zlý pes svoji kost. Procedura v redakci vypadala asi takto:

Šéfredaktor, to bylo první síto, kterým prošel každý rukopis. Potom po zhotovení stránky viděl ji, ba zgruntu ji pročetl tak zvaný domácí censor, který měl stovky pokynů, co se smí a co se nesmí napsat, a tím se striktně řídil. Pečlivě pročítal každou stránku a červenou tužkou označoval, které věty se musí vyřadit a které články jsou závadné. A pak šla stránka na tak zvané Ústředí, kde ji znovu páni censoři pročítali, studovali nad vším, a teprve když z Ústředí telefonovali, že stránka je dobrá, mohla jít ze sazárny do dalšího oddělení tiskárny. Již z tohoto náznaku práce v redakci mohou čtenáři pochopit, jak měli novináři svázány ruce. Bylo to opravdu umění, když se povedlo mezi řádky napsat něco, čemu by čtenáři porozuměli.

Tak čtenáři občas objevili v novinách zajímavosti. Jednou jako velká anekdota letěla dědinami zvěst, že ve Zpravodaji je na první stránce obrázek Hitlerův a na druhé stránce že je dívka s nůžkami v ruce. A když se čtenář díval na tento list novin proti světlu, uviděl, že ty nůžky rozkrajují jako guillotina Hitlerův vaz. To bylo tehdy »šuškandy«!

Nějakou dobu se potom všechny noviny četly tak, že se prohlížely proti světlu, že se obracely vzhůru nohama, že se všelijak kroutily, jen aby se našlo něco protiříšského.

A národ jásal, když se podobný trik zdařil. Nejpovedenější úskok se přihodil takhle:

Stalo se ve strašlivých dnech po odstranění Reinharda Heydricha. Běsnící Frank šílel vzteky a vyhrožoval, že zavraždí milion Čechů. 10. června srovnal Lidice se zemí. Srdce se tajila a mnozí se pokorně krčili do koutka, aby je nespatřila rozzuřená šelma. A v těchto dnech hrůzy napsal kdosi báseň, kterou poslal Večernímu Českému Slovu. Tam seděl šéfredaktor Vajtauer a rukopis dostal na svůj stůl. Básnička měla servilní obsah, a proto ji otiskl ve Večerním Českém Slově 15. června 1942. Zde je:

PŘÍSAHA ČESKÉHO DĚLNÍKA.

Vám, Ochránce lidu dělného,
vrahové když v osudovém ránu,
dětí Vašich drobných nelitujíce
i choti, zlou zasadili ránu,
žen českých dělníků se srdce zachvěla,
všechno se otřáslo v nás,
až slzy z očí vytryskly:
Náš Ochránce — chvěl se nám hlas —
Čas nový, který pro nás vytvářel,
bude nám ztracen, ztracen navždy snad?
Splatit bychom rádi chtěli svůj Vám dluh
krví vlastní. Je marno vše. Rek velký pad.
Nezapomenem však dobrodince rodin svých!
Nezapomenem! Český dělník dlaň k přísaze zdvih!
Přísaháme Vůdci, Říši i mrtvému Zastánci,
že nového řádu budeme věrní ochránci!

Josef Láznička.

Tedy tato »báseň« našla v očích Vajtauerových zalíbení a byla zařaděna. Domácí censor na ní neshledal nic závadného, Ústředí rovněž ne — a tak »báseň« vyšla. Čtenáři ji dostali ráno do rukou. A nic netušili. Četli to jako vše ostatní, otrocký projev kolaboranta. Teprve za několik dní Prahou letěla zpráva, že »báseň« je skrývačkou, a po Večerníku nastala sháňka jako po lístcích do divadel. Přišlo se na to, že toto »literární dílo« se musí číst jako rebus, jako hádanka. Nutno číst v každém řádku jenom první slovo — nic víc:

VÁM, VRAHOVÉ DĚTÍ I ŽEN, VŠECHNO — AŽ NÁŠ
ČAS BUDE — SPLATIT KRVÍ NEZAPOMENEM,
NEZAPOMENEM! PŘÍSAHÁME

Lidé si v tramvajích šeptali, na schůzkách si říkali zpaměti: Vám, vrahové dětí i žen, všechno, až náš čas bude, splatit krví nezapomenem. Nezapomenem! Přísaháme. —

Letělo to jako vichřice. Lidé si uschovávali Večerník, pídili se po něm, sdělovali si verše v dopisech, až se to doslechli i v redakci a Němci. V redakci Jindřich Bartoš vytrhával toto číslo ze všech archivů, prohledával stoly, že nesměla nikde zůstat ani památka po tomto výtisku. Pak se do toho vložili Němci. Večerní České Slovo zastavili. Vajtauera poslali na dovolenou a hledali pisatele »básně«. — Toho samozřejmě nenašli. Přihlásil se až po válce. Je to Václav Sábl, nadporučík čs. armády, který o tomto »případu« ve Svobodném slově napsal:

„Bylo to v dobách největších hrůz, které náš národ prožíval. Děs ležel na hrudích českého lidu. Tenkráte uzrálo mé rozhodnutí zničit Vajtauera a zároveň říci ustrašeným, že hra není ještě u konce, že naše chvíle teprve přijde.

Na list ze školního sešitu své dcerky jsem třaslavou rukou pracujícího člověka napsal zmíněnou báseň i osobní list přímo Vajtauerovi. Podepsal jsem obojí smyšleným jménem Josef Láznička, kovodělník, Holešovičky, Příčná 17. Podpis i smyšlená adresa měly vzbudit dojem věrohodnosti. Průvodní list, adresovaný Vajtauerovi, sledoval účel, aby on sám dal příkaz k uveřejnění a nemohl snad vinit z toho některého z redaktorů. O celé akci vědělo i s mojí ženou asi šest lidí.

Ostatní už je známo. Chtěl bych jen připomenout, že rafinovaně napodobené písmo, kostrbatost projevu i jeho prostoduchost zmátly Vajtauera, takže prý prohlásil: »Tohle přijde do listu, protože je to psáno mozolnatou rukou dělníka.« Básnička vyšla a splnila své poslání. Byla výkřikem vzdoru, výkřikem nezlomnosti české duše, výkřikem neutuchající víry v pomstu.

Tři sta tisíc výtisků básničky, měsíc zastavení nacistické propagandy v nejčtenějším českém listě, vyřadění Vajtauera z denního listu a omezení nákladu při pozdějším vycházení listu, to byly klady činu, který, přiznávám se, mně hodně pocuchal nervy. Vajtauer si básničku před otištěním upravil. Její konec se mu zřejmě zdál slabý, a tak si k němu připsal řádku. Ta poslední řádka je jeho."

JIRÁSEK V ČESKÉ HISTORII.

Za Masaryka — Filosofská historie.
Za Beneše — Na dvoře vévodském.
Za Háchy — V cizích službách.
V nové republice — Bratrstvo.

ZA TOU NAŠÍ STODOLIČKOU

Píseň »Za tou naší stodoličkou« zpívali jsme takto:

My jsme byli před tím švindlem,
budeme i po něm —
i kdyby nás chtěli čtvrtit
nebo vláčet kolem.
Prožili jsme ve zdraví
všechny rány morový,
ale to, co Němci dělaj —
to je fórový...

Na notu »Nade mlejnem, pode mlejnem« se zpívalo:

„Nade mlejnem, pode mlejnem, Hitler se pase,
Vem Jeníčku, vem flintičku, zastřel to prase.
Já to prase nezastřelím, já ho dobře znám,
von má v krku souchotiny a von chcípne sám..."

I dojímavá »Ta naše písnička česká« se parodovala a dostala brzo množství obměn. Nejznámější je tato:

„Odložte, lidičky — nože i vidličky — vždyť stejně není co žrát — — Všecko nám sežrali — na nás se vysmáli — — to je ten protektorát... Ta naše písnička česká..." atd.

V populární písni »Kalná voda« zpívalo se »Kalná je voda u pomníku — už jsi to prohrál čalouníku . . .« Zvlášť se povedla parodie na Lili Marlén, kterou si Němci oblíbili a okupovaná bělehradská stanice ji vysílala denně na zakončení programu. Češi si na její nápěv složili tento text:

Nic netrvá věčně, všechno se mění,
tyhle změny jsou života koření.
Hitler chtěl v Moskvě přezimovat,
zatím však musel rukovat
od Moskvy k Berlínu . . .
od Moskvy k Berlínu . . .

Kdo to jen moh' tušit, co daj za práci
ruští mužíci a donští kozáci.
Uměj' se jako čerti prát
a Němce svinským krokem hnát
od Moskvy k Berlínu . . .
od Moskvy k Berlínu . . .

Od dob, co má Áda vrchní velení,
na frontě se ani v noci nelení.
I ten měsíček se musí smát,
když vidí Němce utíkat
od Moskvy k Berlínu . . .
od Moskvy k Berlínu . . .

Václav Bolen

RADOST ZE ŽIVOTA.

Od roku 1942 šířila se u nás jako španělská chřipka básnička »Radost ze života«, kterou ke konci války znal už kdekdo. Lidé si ji s chutí opisovali a rádi posílali dál. Vždyť vyjadřovala tak mnoho tajných i vyslovovaných přání!

Až zas bude v našich krámech zboží,
uzené a jiné dárky boží,
krkovička, kolínka a škvarky,
mortadela, taliány, párky,
až nebude předepsaná kvota,
pak budu mít — radost ze života.

Až zas budou rohlíky a housky,
u cukrářů načechrané kousky,
u Bati až budou boty z kůže,
houby v lesích, v pražských sadech růže,
až pomine všechna dnešní slota,
pak budu mít — radost ze života.

Dvanáct stupňů až mít bude pivo,
v šenkovně do rána bude živo,
šenkýř píchne metrákové prase,
sklenky vzhůru pozdvihnou se zase,
až kol stolu půjde plná bota,
pak budu mít — radost ze života.

Až zas budou volné žemle, housky,
u cukrářů smetanové kousky,
číšníci až ztratí úctu k nůžkám,
svět dá vale dělům, tankům, puškám,
na kolena klesne vrahů rota,
pak budu mít — radost ze života.

Na trhu až budou másla hroudy,
na jarmarce hadrů plné boudy,
brambory až budou jednou týdně,

úřadovat až se bude vlídně,
pak až zmizí zlost a neochota,
pak budu mít — radost ze života.

Až budeme viržinka zas hulit,
trafikant se bude na nás culit,
»Vašnosti, co račte?« řekne sladce,
»Stovku Memfis,« řeknu hladce,
až přestanu dělat hotentota,
pak budu mít — radost ze života.

V biáku až nebudem se šťouchat,
na plátně až nebude se bouchat,
na ulici bude opět světlo,
v hospodě a doma bude teplo,
z Ypsilonu nestane se přes noc Iota,
pak budu mít — radost ze života.

Až nás Němci přestanou zde chránit,
až se začnou u zdi jenom bránit,
až se zlomí gestapáků moc,
eses budou volat na pomoc,
přestane nás drtit jejich bota,
pak budu mít — radost ze života.

Poznámka jednoho pesimisty:

Kdo se toho, milý brachu, dočká,
bude utahaný jako kočka.
Potom bude teprv k zlosti,
když už bude všeho dosti
a my, citron zcela vymačkaný,
postěhujeme se na Olšany.
Jaká tedy radost ze života???
Proto nežli k změnám velkým dojde,
votravuje nás tu — Kraft durch Freude.

HISTORIE OBRAZU.

Příběh, který nyní hodlám předložit milým čtenářům, je poněkud delší a rozsah anekdoty nemírně překročuje. Svou podstatou je však naprosto jasně anekdotický a zcela právem mu patří místo v této dokumentární knize, která se pokouší, jak jsme to už řekli také v úvodu, zachytit zrcadlový obraz duše českých davů, čím se těšily, povzbuzovaly a radovaly i ve chvílích nejtěžších. Příběh vytvořilo jen několik málo dobrých, nejlepších Čechů, ale bylo by věčná škoda, kdyby o něm nezvěděli všichni. A toto vysvětlení podávám těm, kteří by si chtěli stěžovat, že tato anekdota není jednostránková s ostrou pointou, ale desetistránková a dokonce bez jadrné pointy.

Začíná vlastně 17. září 1942. Tehdy navštívili tři členové pražského gestapa profesora Akademie výtvarných umění v Praze akademického sochaře Otakara Š p a n i e l a v jeho bytě a vyzvali ho i jeho paní, aby šli s nimi na gestapo. Prohlásili je za zadržené jako rukojmí a odvezli je do veletržní budovy, kde už gestapáci hlídali přes čtyři sta Čechů, podobně zajištěných. Pobyli si tam několik dnů, než je ve zvláštním vlaku odvezli do koncentračního tábora ve Svatobořicích u Kyjova na Moravě, kam přijeli 22. září 1942.

Celý dlouhý rok tam plynul velmi zdlouha a dny se vlekly nekonečně. Mistr Španiel tu sice poznal několik svých známých a přátel, ale což je to nad svobodnou tvůrčí činnost v atelieru?

Jednoho dne v září 1943 objevilo se v táboře auto brněnského gestapa a z něho vystoupili tři gestapáci a dva policisté s inspektorem gestapa SS-Obersturmführerem

Fahnenstichem, správcem brněnské pečkárny, pro kterou zabrali právnickou fakultu Masarykovy university. Tam bylo hlavní sídlo gestapa na Moravě. Přijel s rozkazem odvézti pět provinilců do Brna. Tři z nich spáchali »zločin« tím, že do pamětní knihy technického správce tábora Svobody udělali kresby. Správce byl zatčen, odvezen k vyšetřování do Kounicových kolejí v Brně — později poslán někam do koncentračního tábora. To vše pro nedovolený styk s internovanými. Při prohlídce jeho bytu objevili gestapáci i pamětní knihu a čilý Fahnenstich usoudil, že ten, kdo kreslí, musí být malířem, a vymyslil jako trest pro provinilé práci, která by mu získala prestiž u jeho představených. Dal lhůtu 20 minut k přípravě k odjezdu a čtvrt hodiny před obědem (tak věc »spěchala«) provinilci musili nasednout do vozu.

Do Brna se jelo oklikou, »skrze« brambory, špek a ovoce i pod., kteréžto zboží měli gestapáci zajištěno v jedné obci a na černo si je odváželi domů. Při nakládání těchto věcí dal Fahnenstich dovolení, že provinilci smí jíst — mají-li s sebou něco k jídlu. Ti ovšem neměli ničeho. Byli to architekt Kozák, prof. Lauda a prof. Španiel.

V Brně byli předáni v táboře »Pod kaštany«, postaveni čelem ke zdi, pak po dlouhém čekání a po prohlídce tělesné, i jejich krabic, museli se na dvoře vysvléci do naha, po umytí byly jim dány jiné šaty: trestanecké kazajky, kalhoty po popravených a holandské vojenské pláště. Přes veškeré to šikanování, urážky a ponížení neubránili se tito »malíři« smíchu nad svým přestrojením.

Druhého dne odvezl Fahnenstich »die drei Maler« do budovy gestapa, zavedl je do suterénu, otevřel dveře velké místnosti, rozpřáhl se a panovačně i výhružně oznámil:

Kamničtí „vládci"
a soudcky
(Návrh na stěnu
mezi okna.)
Žedanyk
Duba
Lang
Paul
MK

„Toto zde mi dobře vyzdobíte k oslavě slunovratu. Program výzdoby vám dám zítra.“ Nazítří v neděli byli »malíři« zavřeni od osmé hodiny ráno ve skladišti. Ke čtvrté hodině dostavil se konečně Fahnenstich opilý, s lahví pod paždí a počal svoji přednášku. Blábolil o germánské mythologii, o významu »Sonnenwende«, o »Woldunech«, Siegfriedech, Brun- a Krimhildách, o vítězné německé armádě, o statečných německých granátnících. „Zde jsou myšlenky programu, na jehož podkladě chci mít vyzdoben dolejší sál. Tak nyní do práce a jestli mne zklamete, vlastnoručně vás odstřelím, jako jsem to udělal ve Varšavě polskému malíři, který mne zklamal, nemluvě o šesti židech, kteří mu měli pomáhat. Že svoje slovo dodržím, to vám zaručuje tato »eiserne Faust eines deutschen Soldaten«,“ a zaťatou pěst strčil prof. Španielovi pod nos.

Toto gesto Fahnensticha, zjevem takto úplného dvojníka Goebbelse, jen s tím rozdílem, že místo koňského kopyta měl nohy »chaplinovské«, vyvolalo u našich výtvarníků úšklebky, kterými se »malíři« mezi sebou dorozuměli u vědomí jeho opilosti.

Po této konferenci dal čtyři umělce odvézt do Kounicových kolejí, kde konečně v šest hodin večer mohli sníst svoji vodovou polévku. Na čtveřici byli totiž doplněni sochařem Pelikánem z Olomouce, který do té doby pracoval v prádelně.

Po večeři nastaly ve tmě cely porady o daném úkolu a jako konečné bylo ujednáno, že celou tu germánskou mythologii nutno hodit do hajzlu, jak se běžně říkalo ve všech koncentračních táborech o věcech, které za nic nestály. Bylo však jisto, že takové řešení by Fahnenstich nepřijal, a tak nastaly dny »pilného studia« germánské my-

thologie. To jest, dny plynuly v úvahách o situaci na bojištích, psaním dopisů pro »leteckou poštu«, čtením knih tajně kolportovaných (většinou těch na indexu, určených ke spálení a zachráněných tajně z kotelny). Po týdnu Fahnenstich netrpělivý a nervosní každé chvíle nečekaně se objevuje a nalézá umělce zadumané nad »mythologií«.

Konečně bylo nutno tu komedii skoncovat. Úlohu »usměrnit« Fahnensticha převzal prof. Španiel. Nejprve odhalil »sladké tajemství«, že nejsou malíři, ale že jeden z nich je architekt, druhý profesor kreslení a třetí i čtvrtý — sochaři. Rozčilené pobíhání po místnosti, nadávání, vyhrůžky, konečně vyjednávání, co možno dělat. A tu v hlavě prof. Španiela vznikl nápad zkrášlit zdi nějakou výtvarnickou legrací.

Fahnenstich s tím, ač nerad, souhlasil. Jako podmínka zahájení práce bylo však žádáno o přidělení pohotového malíře — figuralisty. Prof. Španiel se dověděl, že v Kounicových kolejích je vězněn na 8. bloku malíř Minář, asistent pražské Akademie, obviněný z těžkých přečinů. Bylo nutno něco podniknout ke zmírnění jeho osudu. Fahnenstichovi navržen proto Minář jako nevyhnutelný pomocník. Po několikadenním vyjednávání podařilo se Fahnenstichovi přemluvit pohlaváry a Minář přiveden zvláštní eskortou. Byl vydán přísný zákaz jakéhokoliv styku s ním a nejnutnější rozhovory se mohly vést jen německy. Tento zákaz byl však již v několika dnech skvěle obcházen. Nejdříve byl Minář zasvěcen do plánu čtyř umělců a nadšeně s tím souhlasil.

Teď už všem bylo jasno, co se bude malovat, co se bude modelovat a jak to bude vypadat. Práce se rozdělila a každý si sedl k svému dílu. Prof. Španiel modeloval v hlíně

a potom odléval do sádry masky jednotlivých gestapáckých veličin, když Fahnenstich svým mozkem těžce pochopil, že je rozdíl mezi malířem a sochařem. Masky byly přes půl metru vysoké a zachycovaly pouze tvář portretovaného. Samozřejmě, že si každý byl podoben jen v hlavních rysech, v podstatě však prof. Španiel každého zkarikoval a ty části obličeje, jež se ke karikování zvlášť nabízely, byly přehnaně groteskní, komické a při tom zhnusené. Kdo měl velké zuby, tomu čněly v díle prof. Španiela skulinami mezi rty hotové lopaty, komu odstávaly boltce, ten je měl vystrčené jako netopýří a protažené do oslích tvarů, kdo se styděl za nearijský nos, tomu Španiel vymodeloval skobu, že by na ni lustr mohli zavěsit.

„Jak jste získal portréty modelovaných chlapů?“ dotazoval jsem se Mistra Španiela, když jsem s ním hovořil o celé této záležitosti, která dnes připadá účastníkům jako sen, zatím co tehdy šlo o věc velmi vážnou, ba přímo o život, neboť Fahnenstich by jistě svou hrozbu provedl, kdyby ho umělci »zklamali«, což chtěl sám »kriticky« posoudit.

„Správce budov mne vodil do jednotlivých kanceláří,“ vypravuje Španiel v hale svého bytu, který mu po zatčení zabrali a v němž se usadili Němci a kam se vrátil teprve 19. května 1945, čtrnáct dnů po začátku pražské revoluce. „Sedl jsem si někam do kouta, a zatím co si gestapácká zrůda pročítala spisy nebo se bavila s jinými, já si jen memoroval. K některým »veličinám« jsme se nemohli dostat a jejich masky jsem vypracovával podle fotografií kriminálního archivu. Z chlapíků, které jsem modeloval, si pamatuji dnes po dvou letech ještě na vládního radu Nölla, nejvyššího pána gestapa na Moravě, dva jeho zá-

stupce, jednoho typického Tyroláka, a ostatní už mi vymizeli z paměti. Celkem jsem zhotovil dvanáct masek. Viděl jsem na výrazu Fahnenstichovy tváře, že naprosto nepochopil smysl zesměšnění, naopak, že byl vcelku spokojen. K zvýšení působivosti karikatury jsem masky ještě vykoloroval a dal jsem se i do této práce s vědomím, že červenými skráněmi, vykreslením každé pihy a každého uhru zesměšním je víc, než by si to jiný mohl dovolit. Fahnenstich jásal, když uviděl podoby svých nadřízených s narostlýma ušima, odulými rty, bachratými laloky, zrzatými kopci obočí a zločinecky vyklenutými čely. Tomu ovšem on nerozuměl, a tak se přímo kochal touto výtvarnickou persifláží, i když se někdy do myšlenek vkrádala obava, že některý Němec nebude tak omezeně tupý a že při troše vkusu pochopí, oč mi šlo. Ale na štěstí se tak nestalo ani u mne, ani u kolegy Mináře, ani u ostatních.

Architekt Kozák měl jinou funkci. Řešil prostorové umístění nábytku, navrhoval tvar židlí, jednotlivých boxů, rozmísťoval lustry a světla a pomáhal mně při zhotovování odlitků. Na pomoc jsme dostali ještě dva hochy, kteří byli také vězněni v Kounicových kolejích. Jeden se jmenoval Trajč a byl z Moravské Ostravy, druhý byl typografem, ale jeho jméno jsem už zapomněl. Ti hoši se vyznali ve všem. Měl jsem je opravdu rád. Zvláště Trajč se v Kounicových kolejích vyznamenal. Obdivoval jsem, jak dovedně uměl roznášet motáky vězňům, jak od nich zprávy pro známé venku přijímal a dopravoval mimo »Kauničky« a jak měl organisovánu zpravodajskou službu. Vždyť, když se něco šustlo v městě nebo daleko na frontě, za dva dni vězni všechno věděli. Takový byl Trajč a takového jej všichni měli rádi.

Jiná funkce čekala sochaře Pelikána z Olomouce. Ten po poradě s námi modeloval v hlíně sochu dívky — Jaro — jako symbol vracejícího se slunka. Tak se nás scházelo pět kumštýřů, se dvěma chlapci nás bylo sedm a s Minářovým strážcem nás konečně bylo osm. Za týden strážce Mináře opouštěl a zůstávali jsme o samotě. Pak jsme se ovšem mohli do sytosti bavit.

Ad vocem — do sytosti. Profesor Minář potřeboval na své barvy kasein. Řekl si proto o mléko a tvaroh, který dostával v takovém množství, že bychom mohli malovat všichni kaseinovými barvami celý rok. Nedávali jsme tedy drahocennou bílou tekutinu do barev, ale do svých vyhladovělých žaludků. Občas jsme si vyžádali nějakou knihu jako pomůcku k modelování a tu jsme se začetli do textu a práce celé dny stála. Kdykoliv však přišel Fahnenstich, vždy jsme pilně smolili masky, sochu nebo obrazy — a správce byl plně spokojen. Já jsem svoje dílo dokončil koncem prosince a s profesorem Laudou nás potom zase odvezi do Svatobořic. Ještě před odjezdem z Brna nás Fahnenstich ujistil, že v lednu si nás opět přiveze do Brna a že nám dá další úkoly. Smrt nám tedy nehrozila, nezklamali jsme Fahnensticha, muže bez vkusu, který přijal i nejpitvornější masku gestapáckého pohlavára s radostí a s uspokojením. Horší to měl kolega Minář, ale ten vám o sobě asi poví sám víc."

„V místnostech, kde potom Němci pořádali svou slavnost, jsem byl brzo po osvobození Brna. Neviděl jsem tam ani jediné masky, ani stoly už tam nebyly a jen na zdech zůstal veliký obraz malíře Mináře," poznamenávám.

„Už Fahnenstich mne upozorňoval, že tříčtvrteční profily, jak jsem masky vymodeloval, budou viset v němec-

kém baru; nejsou-li tam, pak buď byly zničeny při válečných akcích koncem dubna nebo si je gestapáci poslali domů už loni, možná, že hned po slavnosti. To se ovšem sotva kdy dovíme. Pro nás zůstane navždy vzpomínkou, jak nás Fahnenstich, povahou surovec, s goebbelsovsko-potměšilým výrazem, donutil hrozbou zastřelením pracovat pro gestapo, ale že nás nemohl odradit od úmyslu výtvarnou kočičinou zesměšnit všechny ty zvlčilé tváře našich nepřátel."

Profesora Mináře jsem našel ještě nemocného, dosud nezotaveného z prožitých let v německých žalářích. Rád mně vypráví o obraze, který namaloval v právnické fakultě, dřívější to brněnské pečkárně. Karel Minář byl zatčen v Praze a vyšetřován v Brně. Vyšetřování se v říjnu 1943 skončilo, když byl přiveden s přísným dozorcem do sálu v suterénu gestapa, aby pomohl vyzdobit místnost pro germánskou slavnost slunovratu.

Ke genesi obrazu vysvětluje: „Fahnenstich mně řekl, proč mě sem zavedl, na čí doporučení jsem se tu octl, a rokovali jsme spolu, oč mu vlastně jde. Celý svůj um dal do jediného slova »slunovrat« a ukázal mně náčrtky přátel, kteří již na věci měsíc »pracovali«. Na hlavní stěně mělo být vycházející slunce a nad ním, když už vše bylo »nebeské«, i mléčná dráha s personifikací bohů antické mythologie. Dobře to myslili přátelé, aby se nad vším germánským svinstvem dole vznášela vždycky vítězná pravá kultura.

O tendenci nebylo pochyb, ale co honem vymyslit pro ty metry stěn, aby byly naplněny a úmysl přátel ještě vyzdvižen? „Tak dobře — slunko," povídám óbrinšpektorovi, „ale okolo musí být figury. Bude ta vaše slávnost

vážná nebo veselá?“ „Veselá,“ byla odpověď. „Tož mně musíte povědět něco o germánském mythu. Máte cosi takového jako měli Řekové, jimž slunečko po obloze táhl Foibos ohnivými oři?“ „Býk,“ povídá Fahnenstich, „u Němců to táhl býk.“ „Dobrá, býk! To mně stačí! Teď potřebuju několik dní pro náčrty, než se dám do malování.“

Fahnenstich netrpělivě denně obcházel, ale z náčrtků nevyčetl, jak k »nebeskému býku« přibyla »nebeská kráva«, kterou dojí andělíčci jako pramen Mléčné dráhy, která se klene vzhůru. A z druhé strany vycházejícího slunce prchá roj čarodějnic před jeho září. A to byl základ, kde jsem mohl další Fahnenstichův požadavek — aby tam totiž byly též karikatury některých jejich pánů — provést po svém. Když čarodějnice, tož páni nemohli být zobrazeni jinak než jako kozli a jiná podobná havěť, která k sabathu patří. Namluvil jsem mu, že na druhém konci sálu namaluji čarodějnickou kuchyň, z které se to rojí a po všech stěnách budou se proplétat celé víry postav.

Fahnenstich nadšeně souhlasil a už měl dokonce sám nápady, jak některé karikatury zařadit. Jeden musí ke kotli, když se osvědčil jako kuchař, nejvyšší šéfové kdysi při veselé zábavě »lámali preclíky«, jeden je fotograf a podobně. Jak to namalovat, v tom mi dal úplnou volnost. Denně chodil pozorovat, jak práce pokračuje. Často přišel s novou žádostí o další karikaturu pána, který v té slávě nesměl chybět a zločinecká galerie našich katanů rostla.“

„Jedno je pro dnešek důležité,“ přerušuji Mináře, „že jste zpodobnil zrůdy, jež mají na svědomí tisíce a tisíce českých lidí. Kdyby bylo třeba konfrontovat zatčené gestapáky — a o tom nepochybuji — stačí je přivést k vašemu obrazu, aby se dokázalo, že mají falešnou legitimaci, bu-

dou-li se chtít vydávat za jiné, než kterými byli."

Máte pravdu, a snad si vzpomenu i na jména některých a aspoň na funkce těch ostatních. Tak abych začal tím nejvyšším, který vládl celou Moravou a nese také největší odpovědnost za »překonání středověku«, šéf brněnského gestapa, kriminální rada Nöll. Toho poznáte snadno. Ten jediný nemá rohy a víte, jak jsem ty ostatní zpotvořil. Zato jej korunuje jedna z čarodějnic důkladnou, celou kozlí hlavou. Fahnenstichovi jsem vysvětlil, že na sabathu největším bohem čarodějnic byl kozel — nu a té cti se nemůže dostat než jejich šéfovi.

Nikdy nepochopil v pravém smyslu náš výsměch a naši aspoň barevnou pomstu. Ostatně o tom vám vyprávěl tak dobře pan profesor Španiel.

Mezi vymalovanými najdete dra Pilného, který zpitý, vždy nabízel pilulky pro vzkříšení, a vedle něho »primáře dra Marquarta«. Dr Pilný jako lékař Kauniček choval se tím nejhnusnějším způsobem k vězňům, jak dovede jen pravý renegát, a z vyprávění kamarádů o jeho »hrdinství« byste sepsal celou knihu. Šéf fotografického oddělení, Tyrolák (pověstný předseda sondrgerichtu), který pořizoval tak pěkné snímky druhu »Kdo jej zná?«, fotografuje na obraze srážku čarodějnic. Fahnenstichovi jsme řekli, že není pravda, že by se k panu šéfovi ta falešná čarodějnice neslušně zachovala, naopak, že mu nabízí nový otisk prstů, které jsem jí na »tvář« přikreslil.

Protivný, domýšlivý komisař rajtuje tam na hrozné koňské mrše a vedle něho jiný kriminální rada. Gestapáka Hanáka, který se dal překřtít na Hausgenossa a který vládl v kauničské zubařské ordinaci, objímá jedna z čarodějnic a tu zas něžně k lékařskému zákroku přidržuje

gestapák Wimmer se svým pověstným »koňským úsměvem«. Toho nezapomene mnohý vězeň, který se z ordinace, kam šel s jednou oteklou tváří, vracel na celu s oteklýma oběma.

Největší šleh musel přirozeně stihnout naše přímé mučitele, vládce v Kauničkách. Správcem byl tam inspektor Paul, jeho zástupcem Duba, zvíře s rybíma očima. Paul měl psa. Zatím co český člověk umíral v Kauničkách hlady, žrala ta potvora naše příděly masa a jeden kamarád byl k němu nakomandován za chůvu. Všichni gestapáci si toho psa předcházeli, vždyť to vedle Paula byla druhá modla Kauniček. Tady nebylo třeba přemýšlet dlouho o nápadu. Na zvláštní stěně mezi okny sedí jako raubíři okolo ohně, Duba opéká toho vznešeného »čokla« na rožni, jeho pán Paul přihlíží a gestapák Zedník (čti Cednyk) brousí kudly. Ten malý, co u nich sedí, je velitel »lágru pod kaštany«, pobočky Kauniček. Tomu dali ožrat jen holou kost. Vedle jiný komisař hoduje s prasaty, a tak jsem ho vymaloval, protože denně rýpal do kuchyně v Kauničkách. „Tak to bude jednou s vámi, chlapíci, dopadat, však vám už sudičky odměřují vaši nit a té je na mále." A tak jsem i ty sudičky nad ty raubíře taky vymaloval. Fahnenstich věděl, co jsou sudičky, ale chtěl znát smysl.

„To je jednoduché, to jsou přece kauničtí páni nad naším životem a smrtí, a sudičky jsou jejich pomocníci." Pan správce odcházel spokojen. Španiel s Pelikánem se srdečně zasmáli, jen Kozák řekl zadumaně:

„No jo, ty už tu o té slavnosti nebudeš, ty budeš u soudu, ale co my, chudáci, až to ta zvířata z Kauniček uvidí a poznají — co z nás zbyde?" Ale nepoznal Fahnenstich, nepoznali ani kauničtí — pro vlastní tupost.

Fahnensticha jsem přesvědčil, že tam musí být i jeho karikatura. Protože on řídil všechny ty přípravy, namaloval jsem ho jako dirigenta zvířecího orchestru, který udává celému tanci těch oblud rytmus. Ta zvířata jsou také symbolem, ale jen čistě osobním, ten vám, pane redaktore, neprozradím. — Ještě na jednu karikaturu si vzpomínám. Kdesi v rohu najdete sepjaté ruce nájemce gestapácké jídelny (byl z Drážďan), šňůru kolem krku, přivázán k rypáku svině. Na té sedí matka všech čarodějnic.

Jak milá mně byla společnost přátel kumštýřů, co pro mě po těch pět neděl znamenala v době, kdy můj nejbližší osud vypadal nejčerněji, poznal jste už z vyprávění prof. Španiela. K nim osudem přibylo ještě jedno světýlko v podobě české dívky Jarušky. Totálně nasazená prodávala v bufetu jídelny cigarety. Cigaretou dovedla podplatit mého gestapáckého strážce a přes nejpřísnější zákaz (ani žádný gestapák nesměl vkročit do místnosti, kde jsem pracoval) našla za poledne několik minut, kdy nehrozilo nebezpečí a mohla propašovat nejen cigarety, ale i kousek husy a jiných dobrot, které dostávala z domova. A že byl k ní ten restauratér hrubý, dostal se také na obraz přivázán ke svini. Rád bych dnes tu Jarušku našel, ale neznám ani její rodné jméno."

„Kdybyste se vypravil do Brna a na svůj obraz se podíval — snad byste poznal ještě další. Věřím, že váš obraz, Mistře Mináři, má dokumentární cenu."

„Snad. — Podařilo se nám zesměšnit je, jak se to výtvarně jenom dalo, a poznali jsme na vlastní kůži, co to je opravdu šibeniční humor. Pravíte, že národ si vyprávěl jednu anekdotu za druhou — a každá ukazovala němec-

kou hloupost, tupost, stupidnost. Jestliže měl národ své anekdoty slovní, vytvořili jsme my, kumštýři, v Brně jednu — výtvarnou."

„To je výborně řečeno, pane profesore!"

„A hlavní, že jsme od počátku věděli, že Němci »chcípnou na vlastní blbost«. Promiňte mi ty »kriminální« výrazy, ale tady nám ušlechtilý slovník nestačil."

„A co bylo s Vámi?"

„Obraz jsem dokončil posledního listopadu a hned prvního prosince mne vezli do Vratislavi. Volksgericht návrh na trest smrti změnil osudem na 12 let. Dočkal jsem se svobody, jsem opět doma a v práci, a zdraví, doufám; se také vrátí." E. C.

Zrnka z války.

Když se Hitler oženil, tak mu jeho žena jako první jídlo musela připravit něco, co NIKDY NEMĚL. Tak mu udělala — MOZEČEK S VAJÍČKEM!

*

„Německo je nejspokojenějším národem na světě!" řval Hitler. Ano. Copak si tam někdo SMĚL STĚŽOVAT?

*

Nejzasazenější byl v Praze kominík — a nejzatemněnější byl — Moravec.

*

Ptali se Henleina, co dal na vítězství rajchu. „Všecky poctivě nabyté peníze," odpověděl. „Vidíš, Konrád," povídá K. H., „já taky nedal nic!"

Hácha prý se učil na stará kolena TĚSNOPISU, aby prý stačil na všechny DIKTÁTY!

*

Německo uzavíralo samé smlouvy, ale jinak vypadal PAKT a jinak FAKT!

*

Panikářství v Německu dosáhlo vrcholu, když si jeden Herr von koupil do zásoby ČTYŘI PROTÉZY!

*

Za války nebyl v Italii valný zájem o ŠIKMOU VĚŽ v Pise, protože měli NAHNUTOU celou Italii.

*

Ptali se na »pracáku« chlapíka, na co chce být přeškolen. Povídal, že na osobního ševce Frankova. A proč prý. Protože by rád viděl, jak FRANK NATÁHNE PERKA.

*

Mussolini měl velkou chuť na MALTU. Jak by ne, když byl vyučený ZEDNÍK!

*

V Německu se od r. 1943 přestalo říkat »Neštěstí chodí po lidech«, ale povídalo se »Neštěstí chodí po ponorkách«.

*

MOTORISOVAT Německo bylo moc těžká věc, protože tam bylo moc NEMOTORŮ.

*

Šmatlavý Goebbels vynikal nad Alexandra Velikého, neboť on gordický uzel PŘEŤAL, kdežto ten VŠECKO PŘEKROUTIL! fiš.

DRUZÍ O VÁLEČNÝCH ANEKDOTÁCH.

Karel Konrád

Pánové Seignobos-Metin, francouzští historikové z minulého století, o nichž nemůžeme říci, že by byli úplně bez postřehu, hlásali, že pouliční popěvek anebo refrén může mít, za určitých okolností, mnohem větší vliv a význam, než to nejzávažnější exposé ministra financí.

Jistě by byli oba dějepravci lichotivě překvapeni, kdyby byli mohli zvědět, že v myslích našeho lidu hrála roli nepoměrně čelnější, než všechny Führerovy řeči a než zprávy »z Vůdcova hlavního stanu« — anekdota, politická anekdota. A vtip, sarkasmus, situační aforismus.

Náš zrazený, odzbrojený a prošacovaný národ zmocnil se ihned, nepodlehna otřesu zoufalství, tajného arsenálu, v němž kul, a to ostrovtipem své duševní vlohy, zbraně proti obludnostem nacismu; a dovedl vyfrézovat náboje nádherné průstřelnosti. Dovedl i v těchto chvílích, kdy fašistická podešev hubila na východě nejmilejší část globusu, naráz stvořit ze satirických anekdot, politicky časovaných, obrannou zbraň účinnější pancéřové pěsti. Vlna výsměchu za vlnou splachovala všechny vítězné fanfáry; a čím bylo hůře, tím bujněji rostly tyto anekdotické muchomůrky. Ba i tehdy, kdy jsme byli zcela podobni zvěři ve dnech panských lečí, sršel jed a sliny nejvýsměšnějších úšklebků. Bylo to jako horská lavina. Ráno — tvá oční víčka byla ještě lehce fialová z nespavosti — zaslechl jsi v tramvaji zbrusu nejnovější anekdotickou perfidnost o K. H. Frankovi, Goebbelsovi, Adolfovi anebo o prohrách na frontě — a v poledne ti již vykládal přítel, který přijel

z Loun do Prahy, tytéž satirické průpovídečky... Bylo tomu nejinak, než jako kdyby je rozhlašovalo po vlasti tisíce marathonských běžců. Radiová depeše nemohla je důsledněji než toto ústní podání roznést do všech měst, vsí; již týž den znalo je Brno a již týž den pochutnávala si na nich mluvidla Ostravy. — Bylo to jako mračno moskytů. Dotěrný hmyz, který kousal. Každá událost vnitropolitická, každé vítězství vojenské i diplomatické bylo vzápětí strženo do kalu výsměchu. A v ohnisku těchto útočně zacílených anekdot doutnal plamen věčného ohně: každodenní svědectví, že lid se nedal ničím zmást, umlčet. Však měla i tato drobnohledná podkopná činnost nemalou řádku hrdinských mučedníků.

A nechť to byly jenom pouhé drobty našeho odboje, byly — díky své každodenní úrodě — hltány s rozkoší; vždyť i nejvážnější lidé po nich slídili s dětinskou nedočkavostí. aby je doplňovali, obměňovali a pak znovu, s půvabnějšími perutěmi, posílali na další záslužnou pouť. Až bude zajištěn větší rozsah novin, měly by se, alespoň zčásti, otiskovat. Abychom jimi potěšili naše zahraniční bojovníky. A bude-li zachován původní kolorit jejich skvělé spádnosti stylistické, mohly by se stát i veleznamenitou a nám jen ke cti sloužící pochoutkou zahraničních žurnálů! V každém případě nechť jsou sebrány a utříděny jako živoucí dokument, do něhož neúmorně a nebojácně vkládal náš lid po šest let všechen svůj odpor a zdravý smysl pro komičnost bohorovné a tupé stádovosti nacistické, karikaturu »mínění Wilhemstraße« i svou dravou radost z vítězství »odsuvných pohybů«. A svou žulovou víru v porážku hitlerismu.

Rudé právo, 15. června 1945.

HOLD ANEKDOTĚ.

Pen.

„Válečná anekdota u nás plnila dokonale poslání. Lidem plály oči, propadali mnohdy až chorobnému smíchu, který byl reakcí v černých dnech toužebně očekávaného lepšího zítřku. Záslužně bojovala proti malomyslnosti, když v Československu bylo tolik dusno. Nadmíru mrzelo okupanty býlí dravého humoru, jemuž se tak dobře dařilo na českých luzích. Anekdota povážlivě rušila chvalozpěvy zaprodanců a náhončích, pějících o novém spravedlivém řádu, očekávajícím Evropu po vítězství Osy, poškozovala pohádky o síle a genialitě představitelů nového režimu. Jen někdy tak trochu utichla a tu člověk vycítil, jak se točí zlý vítr nad krajinou, ale pak opět propukla dvojnásobnou silou a opřela se do potrhaných plachet kymácejících se korábů uchvatitelů moci.

Amerika kdesi postavila pomník nejlepší dojnici, v italské Litorii zřídili památník rybičce gambusii, která užitečností se stala dobrodiním kraje, v Belgii odhalili pomník poštovním holubům za neocenitelné služby belgické armádě v těžkých dobách v letech 1914—18. Francie na věčnou památku postavila do Invalidovny nájemní automobil z pařížského bulváru, aby zhodnotila zásluhy pařížských taxametrů v první světové válce, když maršál Gallieni musil provésti naléhavé přesuny armády na záchranu srdce Francie.

Kdybych měl dostatek vlivu, pravděpodobně bych se přičinil, aby na významném místě byl postaven pomník válečné anekdotě. Snad by to byla postava rozedrané dívky s frygickou čapkou a se spoutanýma rukama, dívky s po-

směškem na rtech. Česká válečná anekdota má jistě čestné místo v našem boji. Živila národ, který nezřídka neměl pod zamračeným českým nebem než víru a pak osvěžující injekci vtipu a pohrdání. Nikdy nebyla postižitelná, nedala se vrazit do koncentračního tábora, nedala se umlátit. Nikdy nespala. Kousala, škrábala, štípala, pálila, vždy dovedla uhodit na pravém místě do Achillovy paty.

Nikdo jí nemůže upřít zásluh. Česká válečná anekdota se nedá dekorovat válečným křížem, a proto touto cestou vzdáváme jí svůj chudý dík.

»Svobodné Československo«, 19. srpna 1945.

DOSLOV.

Taková tedy byla česká válečná anekdota. A museli bychom znovu opakovat, co vykonala, jak se vyznamenala a jak žila i bujela.

Dobře plnila svůj úkol. A máme za to, že tak by se na ni mělo pohlížet dnes, zítra, za rok, i za deset let. Jen nechtějme, aby knihy o válečných anekdotách byly pouze sbírkami humoru. Myslíme, že bychom tím milou válečnou anekdotu urazili, a máme proto přání, aby se tato kniha stala stejným dokumentárním dílem o velké době zrodu nového řádu jako jiné, jež líčí náš odboj, jehož nerozlučnou součástí válečná anekdota nesporně byla.

A jestliže se někomu bude zdát, že tu a tam odstavec sbírky nespadá pod užší definici pojmu anekdota, pak budiž připočten k podtitulu knihy „Smích v bodláčí“, když jsme se smáli, vysmívali se a posmívali se, majíce kol dokola německé bodáky.

E. C., V. Z.

POSLEDNÍ ZPRÁVA VRCHNÍHO VELITELSTVÍ.

Češi navrhovali, aby poslední zpráva vrchního velitelství byla stylisována tak, aby Němce vůbec nevyděsila, a shodli se na tomto textu:

„Z Vůdcova hlavního stanu v květnu 1945. Vrchní velitelství branné moci oznamuje: „Prohráli jsme válku, aniž by nám v tom mohl nepřítel zabránit.“

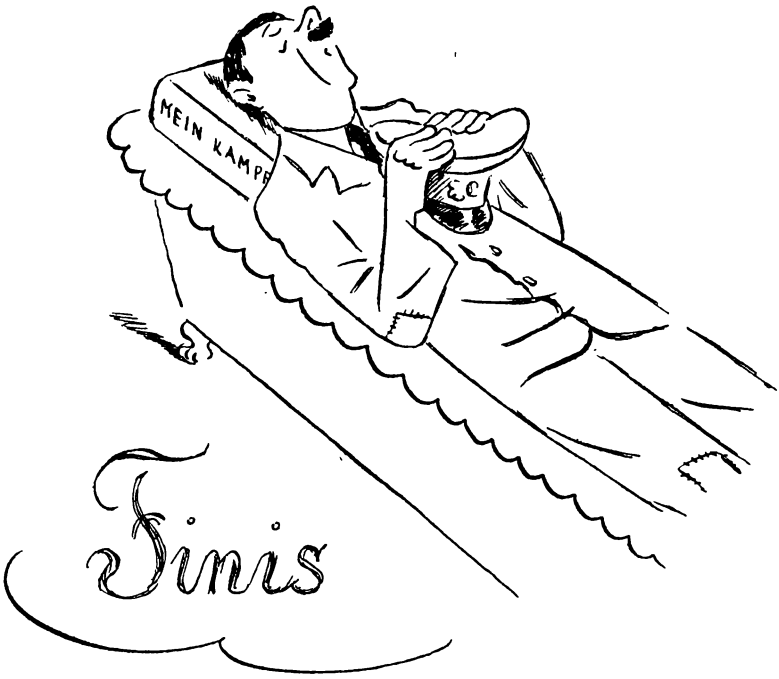

OBSAH:

Místo úvodu 7

O HITLEROVI A SMEČCE KOLEM NĚHO.

Dvojjazyčnost (obr.) . . 9
Mistři v převlékání . . . 10
Hitler u kartářky . . . 10
Kdo koho myslel (obr.) . 11
Kdo víc zařve 12
Lev pouště 12
Služba Čechům 12
Hitler na Eifelce (obr.) . 13
Ve fabrice u frézky . . . 13
Co budou dělat 14
Kuřácká 14
Hitler v blázinci (obr.) . . 14
Hitler a Mussolini . . . 15
Propaganda 16
Inserát 16
Vrah 16
Hitler u věštkyně (obr.) . 17
Vládce Evropy 18
Pes je mrtev (obr.) . . . 18
Hlášení po válce (obr.) . 19
Zemřel Goebbels 20
Hitlerova svatba 20
Četl »Majn kampf« (obr.) 20
Oni a filmová herečka . . 22
Trumfy 22
Po útěku Hessově (obr.) . 23
Ja su jako Hitler . . . 23
Prádelna pod říšsk. kancléřstvím 24
Však to vrátíte! 24
Zrychlení růstu (obr.) . . 25
Nápis na Olšanech . . . 25
Goebbels to uměl . . . 26
Mezinárodní Schiller (obr.) 26
Zemřel Hitler 28
Lze jinak skončit? . . . 28
Čím chce být (obr.) . . . 28
Jak pomáhal Horthy . . 30
Učí se ciz. jazykům (obr.) 30
Recept pro Brunhildy (obr.) 32
Dopoledne škola 32
Co neměl Hitler rád . . 32
... a poslechl (obr.) . . . 33
Nebyli k poznání . . . 34
Zase nová zbraň 34
Hledání v novinách (obr.) 34
Čechy krásné, Čechy mé . . . 36
Zkoušeli zatemnění . . . 36
Už se to prohrálo (obr.) . 36
Hitler v Domě inval. (obr.) 38
Goebbels
má nové heslo (obr.) . 39
Jak je to s tuky? . . . 39
Chytrý papoušek (obr.) . 40
Hitler u krejčího . . . 40
Göring v nebi 42
Máš šťastie 42
Po bombard. Říma (obr.) 43
Dvojčata (obr.) 44
Nechat domluvit 44
Jméno po Frankovi . . . 44
Berlín—Londýn (obr.) . . 45
Rommel — taktik . . . 46
Odmlčení 46
Na schůzce dučeho s vůdcem (obr.) 46
Návštěva v Praze . . . 48
Trpělivost přináší růže . 48
Prodavač obrazů (obr.) . 49
Dobrý kohout (obr.) . . 50
Hitler před vlastním obrazem (obr.) 51
Hitler prorok (obr.) . . . 52
Nové tituly 52
Göring u papeže (obr.) . 53
Sv. Václav u sv. Petra . . 53

Prodával hérinky 54
Hitler v nebi (obr.) . . . 54
Hitler v Mnichově . . . 56
Jak si získat Čechy . . . 56
Hitlerovi generálové (obr.) 57
Frenolog (obr.) 58
Nové náměstí 58
Změna pozdravu (obr.) . 59
Škodovácká anekdota (obr.) 60
Pohřeb na stát. útraty (obr.) 61
Hitler hledal děvče . . . 62
Pomník na Václavském náměstí 62
Vůdce v Kielu (obr.) . . 62
Nová Hitlerova návštěva v blázinci (obr.) . . . 64
Přehl. Volksšturmu (obr.) 65
Jediné právo (obr.) . . . 66
Goebbelsovy počty (obr.) 67
Hitlerovi do ouška (obr.) . 68

O VOJÁCÍCH A O VÁLCE.

Let do hlubin noci (obr.) . 69
Supergigant 70
Pod nepřátelským bombardovacím svazem . . . 70
Má táákovou šavli (obr.) . 71
Když je hnali 71
Nádraží pryč 72
V 10, V 13 a V 60 . . . 72
Sú na Vidrhólu! 72
Nová munice (obr.) . . . 73
V době bojů o Normandii 74
V Berlíně v době náletů . 74
Nový evropský pořádek . 75
Ty vole — Die Wolle (obr,) 77
Pofačovaný Goebbels . . 77
Švýcarská neutralita . . 78
Důstojník v baru (obr.) . 78
Dělostřelecký úkol (obr.) . 80
Zaplať Pán Bůh (obr.) . 80
Hluchý děda 82
Všichni jsou krátkozrací (obr.) 82
Klády na krajích vesnic (obr.) 84
U Brna (obr.) 85
Nejmodernější tank . . 85
Letadla nad Prahou (obr.) 86
Trumf na Goebbelse . . 86
Děti si hrají 86
Kovová armáda (obr.) . 87
Poválečný program . . 87
Bajka 88
Nový tanec (obr.) . . . 88
V pinských močálech (obr.) 89
Setkání v moři (obr.) . . 90
Přetahovačka 90
Zbrojovka do Italie . . . 90
V1 a vlaštovka (obr.) . 91
Lvi v poušti (obr.) . . 91
Nová vesnice (obr.) . . 92
Eisenhowerova třetí možnost 92
Augusti v cirku (obr.) . 93
Útok na obří létající pevnost 93
Kolik mají vojáků . . 94
Nápis na Žižkově . . . 94
Dobrý voják Švejk (obr.) 95
Na Vinohradech . . . 95
Čtyřikrát nej 96
Německé tanky 96
Letadlová dvojčata . . 96
Nevybuchlá puma (obr.) . 97
Ponocný 97
Německé zkomoleniny . . 98
Jedna filmová 98
Protentokrát 98
Jméno (obr.) 99
Zkratky 100
Samozásobitel (obr.) . . 101

Optimismus Josefa Kopty . 101
Raději do kriminálu (obr.) 102
„Politické napětí" . . . 104
Hanácká 104
Schůze starých válečníků (obr.) 104
Vojenská terminologie (obr.) 106
Roztočte kola 106
Kulturtrégři 107
Krysa na bankovce (obr.) . 107
Podobné slovo 108
Dlouhé totání 108
Když se stálo u Stalingradu . . . 108
Informace (obr.) . . . 109
Dřeváčky 109
Uchvátí-li tě 109
Odpověď lidu 110
Ztratila se koza 110
Český pozdrav 110
Děda podpisówy (obr.) . . 111
Tetka ve vlaku 112
Sokolská žárlivost . . . 112
Duch služebný (obr.) . . 112
Šibeniční 113
Pivo neztratilo stupňovitost (obr.) 114
Chtěli to dohonit . . . 114
Skleněné oko 114
V Mnichově (obr.) . . . 115
Šaňo Mach na přehlídce . 116
Mnoho jednonohých . . 116
„Das Reich" už není (obr.) 116
Co raději 118
Nové jméno Prahy . . 118
Před sondrgerichtem (obr.) 118
Oběšená slepice (obr.) . . 120
Repertoir českých divadel . 120
Dobrá rada (obr.) . . . 121
Počká 122
Odstraňování pomníků . . 122
Zase jedna hádanka . . 122
Rozuměl už výzvám (obr.) 123
Průvodčí ze Slovače . . . 124
Citlivé radio 124
Pán Bůh na světě . . . 125
Co je to DKW 125
Chudák celý vůl (obr.) . . 126
Sviňský les 126
Profesorka u soustruhu (obr.) 127
Přejmenovávací horečka . 127
Jen brzo prokouknout . . 128
Rarita 128
Práce totálníků (obr.) . . 129
Přeškolování (obr.) . . . 130
Mluvte s nimi, když jsou Němci (obr.) 130
Kabaret v Berlíně (obr.) . 131
Kdo se bude stěhovat . . 134
V české rodině 134
Zatkli faráře (obr.) . . . 135
Brutto — netto 135
O totálním zasazení . . . 135
Vzpomínka na planýrování Strahova (obr.) 136
Zbláznil se? 136
V hostinci 137
Organisace 137
Cirkusák u gestapa (obr.) 138
Horko a zima 138
Na vandru v rajchu . . 139
Rozuměli si 140
Vždycky zlodějna . . . 140
Vzali krátké vlny 140
Alenka u lékaře (obr.) . . 141
Silné samozřejmě 142
Malý rozdíl (obr.) . . . 143
Parašutista 144
Hloubkoví letci 144
Khon v tramwaji 144
Nábor do volksšturmu (obr.) 145
Opatření na ČMD . . . 146
Sbírka zimní pomoci . . 146
Na žně 146

Povzdech 146
Klíč do Indie (obr.) . . . 147
Také logika 148
Tiso u Hitlera 148
Rýmovačka na Hesse . . 148
Souboj na sibiřské pláni (obr.) 149
Otevřená hlava 150
Sondermeldung 150
Sobotní nálety 150

O VĚCECH NA LÍSTKY A POUKAZY.

Venkovská hádanka (obr.) . 151
V trafice za války . . . 151
Co je to sádlo? (obr.) . . 152
Želvy pro Čechy 152
Postrach šmelinářů (obr.) . 153
Příděl tuků (obr.) 154
Trik při nákupu (obr.) . . 154
Volba povolání (obr.) . . 156
U řezníka 156
Dobrý pan listonoš (obr.) 157
Přídavek masa 158
Pošli husy 158
Neslušný Kašpárek (obr.) . 159
Vymění se (obr.) 160
Méně mýdla 160
Neochotný Baťa 160
Uzavřený kruh (5 obr.) . 161
Zvláštní ústřižek 162
Má dost poukazů (obr.) . 163
Nápis kladenských havířů . 164
Obraz bídy 164

MORAVCOVINA.

Děleno dvěma 165
Naše půda 165
Neměl se přiznat 166
Až boule praskne 166
Na prohlídce školy (obr.) 166
Hřbitov a Moravcova schůze 168
Básník na Karlově mostě (obr.) 168
Vyvrtnutá ruka . . . 170
Moravcovo rychlé vyřízení 170

OD VŠEHO TROCHU.

Porada starých v nebi (obr.) 171
Strach z obsazování . . . 172
Čistá rasa 173
Dětská 173
Stambulky 173
Hitler na vesnici . . . 174
Zprávy wérmachtu . . . 174
Výzkumná výprava (obr.) . 175
Podezřelý radiogram . . 176
Informace u musea . . . 176
Jak je Německo veliké . . 176
Známky nelepily 177
Čí to je? (obr.) 177

Kdo bude sloužit mši . . 178
Modlitba za okupace . . 178
Jak si kdo pochutná (obr.) . . . . . , . 178
Pohled oknem z vlaku . . 180
Zvýšení rozhlasového poplatku 180
Tři obrazy (obr.) 180
Napodobovat se nesmí . . 182
Negližé 182
Opožděné odevzdávání (obr.) 182
Darovaný papoušek . . . 184
Šlus je šlus 184
Přišli na všecko (obr.) . . 185
Zrušení vánočních svátků 186
Co skrývala „Vlastička" . 186
Když byl v Berlíně a když byl pryč 187
Zostrelil tri sta nepriatel' . 187
Hledali Hitlera 187
Vzrušená schůze 188
Dostanou ji na dno? . . 188

BÁSNIČKY A PÍSNIČKY.

Jak jsme četli noviny (obr.) 189
Jirásek v české historii . . 193
Za tou naší stodoličkou . 194
Radost ze života 196
Historie obrazu (obr.) . . 198
Zrnka z války 212
Druzí o válečných anekdotách 214
Hold anekdotě 216
Doslov 217
Poslední zpráva vrchního velitelství (obr.) . . . 218

Edvard Cenek - Vlastimil Žiegner

VÁLEČNÉ ANEKDOTY 1939—1945

SMÍCH V BODLÁČÍ

Ilustrace a obálka Jaroslav Weiss, 1 kresba Karel Minář • III. vydání
Vyšlo jako 1. svazek „Knihovny druhého odboje", kterou řídí
Edvard Cenek • Tisk A. Haase, Praha I • Nakladatel Václav Bluma,
Hořovice 1945 • Cena Kčs 63·- brož.

KNIHOVNA DRUHÉHO ODBOJE

Svazek 1.

EDVARD CENEK-VLASTIMIL ZIEGNER

VÁLEČNÉ ANEKDOTY

1939-1945

●

Smích v bodláčí

●

Válečné anekdoty, rozšiřované v dobách válečných ústním podáním, vykonaly pro náš národ dobrou práci. V týlu nepřítele pracovaly zdárně proti němu tou zbraní, která se zdála být jeho výsadou: propagandou. Anekdotu tvořil lid sám, sám si ji pointoval a měnil, jak komu vyhovovala, takže na týž námět měla po čase několik versí. Vždy však v ní bylo skryto mínění a kritika národa a velmi často odhalovala skutečnou pravdu. Zaslouží si proto čestného místa mezi poválečnou literaturou. Poslední výstřel této války dal nám signál zaznamenati válečný humor, jak jej někteří vypravěči a autoři zachycovali ve svých notýscích zkratkami a značkami po celé její trvání. Hlavním cílem válečných anekdot bylo povědět pravdu a osvětlit německé osoby, vládnoucí světu, vysmát se jejich hlupství a idiotství. Splnily svůj úkol dobře. Nebyly sice všechny stejně zdařilé, nesmáli jsme se všem stejně od plic, zato měly všechny týž úkol: podrývat morálku a rozrušovat válečné úsilí nepřítele. Je proto naší povinností zachovat budoucím doklad též o tomto boji proti uchvatiteli moci — nacistickému Německu a jeho přisluhovačům.

119 obrázků a obálku nakreslil Jar. Weiss

Kresbu do Historie o obraze Karel Minář

Cena brož. 63 Kčs